

د حسين رضي الله عنه د شهادت نتايج

هغه څه چې د نن نه څو پېړۍ وړاندې امام ابن تيميه (رحمه الله) په (۷۲۸-۶۶۱هـ) کې د حسين رضي الله عنه د شهادت او د کربلاء د واقعاتو په باب ليکلی، د حق او اعتدال يو بهترين مثال، د دلايلو او براهينو يوه بې ساري نښه او ليکوال ته د الله تعالی له لوري د ورکړې شوی عالي استعداد او نبوغ يو شاهکار دی. امام په خپلو تأليفاتو کې ډير ځله په دغه موضوع بحث کړی په تيره بيا په منهاج السنه کې يې ورباندې ښه رڼا اچولی ده چې مونږ يې د اهميت او افاديت په نظر کې نيولو سره د ليکنې د يوې برخې پښتو ترجمه وړاندې کوو:

د حسين رضي الله عنه د شهادت په وجه شيطان ته د بدعتونو او ضلالتونو د خپرولو زمينه برابره شوه چې په دغه وجه ځينې خلك د عاشورې په ورځ غم او ماتم جوړ وي، مخونه وهي، ژاړې، ولړه او تنده تيروي مړني لولې او په دې هم اکتفا نه کوي او سلفوصحابه ته ژ بډر د وکتاړي کوي، ورباندې لعنت وائي او په بې گناهانو باندې تورونه ټپي، داسې تورونه چې د شهادت له واقعاتو سره يې هيڅ اړيکې نشته، بلکه السابقون الاولون من المهاجرين والانصار ته هم بډر وايي او بيا چې د شهادت د

واقعي په باب کوم کتابونه لولي هغه تر ډيره حده د اکاذيبو او اباطيلو مجموعې وي چې د ليکلو او خپرولو څخه يې د ليکوالانو هدف په اسلامي امت کې د فتنې او فساد د نويو نويو دروازو پرانستل وي.

په داسې حال کې چې د عاشورې په ورځ ځانونه وهل او غم او ماتم جوړول نه واجب دی او نه مستحب بلکه دغه نوحې او ماقونه او په پخوانيو مصيبتونو باندې ځانونه وهل او ژړاگانې کول د ديني سترو محرماتو په جمله کې شميرل کيږي بل خوا په مقابل کې بله ډله د عاشورې په ورځ

د خوبۍ او ښادۍ بدعت سرته رسوي. په کوفه کې دغه دواړه ډلې موجود وي، د شيعه گانو سردار مختار بن عبید او د ناصبيانو مشر حجاج بن يوسف الثقفي و.

د شهادت په واقعاتو کې مبالغه:

هغو کسانو چې د شهادت واقعات ليکلي، زيات دروغ يې پکې ګڼ کړي دي لکه څنگه چې د عثمان رضي الله عنه د شهادت د پېښې په ليکلو کې زياتې شويدي او لکه څنگه چې د غزاو او فتوحاتو د راويانو حال دی، د شهادت د واقعاتو له مؤرخينو څخه بغوي او ابن ابی الدنيا او نورو د بې

اساسه روايتونو تر تاثير لاتدی راغلی او ځینی خو لا داسی هم دی چه بی له سنادو واقعات او تاریخ بیانوی چه زیاته برخه یی درواغ دی.

یزید د حسین د قتل حکم نه و صادر کړی:

زیات شمیر مؤرخین لیکي چه یزید د حسین رضی الله عنه د قتل حکم نه دی صادر کړی او نه یی د دغه کار لپاره کوم وړاندینی پلان درلود.

بلکه د خپل پلار معاویه رضی الله عنه د وصیت له مخی یی تل د حسین رضی الله عنه زیات احترام او درناوی کاوه او هیڅکله یی نه غوښتل چه د حسین رضی الله عنه په خلاف کوم عمل سرته ورسېږی. حضرت حسین چه کله کربلا ته ورسید او ورته د کوفی د خلکو یی وفائی معلومه شوه نو د هر ډول مطالبی څخه یی لاس واخست مگر مخالفینو ورته نه خپل وطن ته د بیرته تللو اجازه ورکړه نه یی جهاد ته پریښود او نه یی ورته له یزید سره د ملاقات اجازه ورکوله بلکه غوښتل یی هغه بندی کړی او کله چه هغه له بندی کیدلو سره مخالفت وکړ نو په شهادت ورسید.

یزید او د هغه کورنی ته چه کله د

حسین د شهادت خبر ورسید ډیر زیات خفه او غمگین شول او ویی ژړل او یزید خو لا وویل:

لعن الله ابن مرجانه (یعنی عبیدالله ابن زیاد) اما والله لو کان بینہ و بین الحسین رحمہ الله لما قتله.

یعنی د الله تعالی لعنت دی وی په ابن مرجانه، والله که هغه له حسین سره خپلوی درلودی وژلی به یی نه وی.

بیا یی وویل: قد کنت ارضی من طاعة اهل العراق بدون قتل الحسین.

یعنی ما د عراق د خلکو اطاعت د حسین د قتل نه غیر هم منلی شو.

وروسته یی د حسین رضی الله عنه د کورنی د پاتی کسانو زیات احترام او درناوی کاوه او په عزت سره یی مدینې ته راوستل.

یزید د اهل بیتو بی هرمی نه ده کړی:

بیله شکه دا حقیقت دی چه یزید د حضرت حسین رضی الله عنه طرفداری نه ده کړی. نه یی د هغه قاتلان وژلی او نه یی ورڅخه د هغه انتقام اخستی خو دا هم کاملاً درواغ دی چه وایی یزید د اهل بیتو میرمنی د وینزو په حیث راوستلی، په هر ځای

یی وگرځولی او یا یی بی له کجاوو په اوبنانو سپری کړی، الحمد لله مسلمانانو تر اوسه پوری له کومی هاشمی میرمنی سره دغه روش نه دی کړی او نه په امت محمدی کی د دغه کار کوم جواز شته.

لکه څنگه چه وړاندی وویل شو د حضرت حسین شهادت له لویو گناهونو څخه شمیرل کیږی او هغو کسانو چه د دغه جرم مرتکب شویدی او هغه چا ددغه جنایت په سر ته رسولو کی برخه اخستی او هغه کسان چه ورباندی خوښ شوی دی ټول د الهی عذاب مستحق دی خو د حسین رضی الله عنه قتل د هغو کسانو له قتل څخه زیات نه دی چه له هغه څخه افضل دی، د مثال په توگه انبیاء، لومړنی مؤمنین، داسلامی لومړنیو غزواتو شهیدان، حضرت عثمان او پخپله حضرت علی رضی الله عنهم.

بلکه د حضرت علی رضی الله عنه قاتل خو حضرت علی رضی الله ته مرتد او کافر وایه او د هغه قتل یی د ځان لپاره عبادت باله. خو دحسین رضی الله عنه قاتلاتو دغه نه کاوه. بلکه زیاتو کسانو پکی د هغه له قتل سره مخالفت څرگنداره او هغه یی

ستره گناه بلله خو د خپلو اغراضو په خاطر د دغه شنيع فعل مرتكب شول لکه څنگه چه د سلطنت د نيولو لپاره ځينې كسان زياتي ويني تويوي.

په يزيډ باندې د لعنت ويلو مسأله:

پاتې شو په يزيډ د لعنت ويلو مسأله، نو حقيقت دا دی چه يزيډ هم د نورو پاچاهانو او خلفاؤ په شان و بلکه د زياتو پاچاهانو نه ښه هم و، هغه د عراق د امير مختار بن ابی عبیدالله ثقفی څخه ډير ښه و مختار که څه هم د حسين رضی الله عنه د ملاتړ جنده اوچته کړه، د هغه له قاتلانو څخه يی انتقام واخيست خو له دی سره سره يی دا دعوی هم وکړه چه جبرئيل ورته راځی.

دغه شان يزيډ له حجاج بن يوسف څخه هم ښه و. بلکه حجاج له يزيډنه زيات ظالم و، د يزيډ او د هغه په شان د نورو پاچاهانو په باب به د فاسق کلمه استعمالول په محای خبره وی.

د لعنت په باب شرعی مسأله:

کوم فاسق ته په خاصه توگه د لعنت استولو دليل په سنت نبوی کی نشته، البته د عام لعنت دليل شته، د

مثال په توگه پيغمبر صلی الله عليه وسلم فرمایلی دی: «لعن الله الاسارق يسرق البيضة فتقطع يده» يعنی په غله دی د الله تعالی لعنت وی چه د یوی هگی په غلا باندې خپل لاس پری کوی.

بيا فرمائی: «لعن الله من احدث حد ثا و اوى محدثا» يعنی د الله تعالی لعنت دی وی په هغو کسانو چه بدعت کوی او يا بدعتی ته پناه ورکوی.

يا د مثال په توگه په صحيح بخاری کی راغلی چه يو سړی د شرابو څښلو په جرم څو څو ځل لاس تړلی د رسول الله صلی الله عليه وسلم حضور ته راوستل شو، په وروستی ځل کله چه په نبوی عدالت کی حاضر کړی شو، يو سړی وويل د الله تعالی لعنت دی وی په ده باندې چه څو ځل د شرابو څښلو په جرم ونیول شو.

پيغمبر صلی الله عليه وسلم و فرمایل: «لا تلعنه فانه يحب الله ورسوله».

يعنی په هغه باندې لعنت مه وائی ځکه چه دغه سړی له الله تعالی او رسول الله صلی الله عليه وسلم سره مينه لری. په داسی حال کی چه

پيغمبر صلی الله عليه وسلم په عمومی حالاتو کی په ټولو شرابیانو باندې لعنت ویلی دی. له دغو مثالونو څخه ثابت شوه چه په عام ډول په يوه خاصه ډله باندې لعنت ويل جایز دی. مگر په کوم ټاکلی شخص باندې چه له الله تعالی او رسول الله صلی الله عليه وسلم سره مينه لری لعنت ويل جایز نه دی او ښکاره خبره ده چه هر مؤمن به ضرور له الله تعالی او رسول الله صلی الله عليه وسلم سره مينه لری.

له صحیحو آحادیثو څخه ثابت ده د چا په زړه کی چه يوه ذره ایمان هم موجود وی بالاخره به له دوزخ څخه نجات پیدا کړی.

په دی بناء هغه کسان چه په يزيډ باندې د لعنت ويلو تاکيد کوی، دوه خبری باید ثبوت ته ورسوی: لومړی دا چی يزيډ د هغو فاسقانو او ظالمانو له ډلی څخه و چه لعنت ويل ورباندې مباح دی او په همدغه حالت کی تر خپل مرگ پوری پاتې شو. دوهم دا چی د داسی ظالمانو او فاسقانو له ډلی څخه په کوم خاص سړی باندې لعنت ويل روا دی. پاتې شو دا آیت چه (اللعنة الله على الظالمين) نو دا عمومی دی لکه څنگه چه د وعید او

عذاب آیتونه عمومی حیثیت لری او دا هم ثابت ده چه دځینو حسنه اعمالو په وجه لعنت او عذاب له منځه ځی مثلاً که گنهگار د زړه له اخلاصه توبه وکړی یا داسی نیک کارونه سرته ورسوی چه سینات او گناهونه پری محو شی یا ورباندی داسی مصیبتونه راشی چه دگناه کارانو له پاره کفارہ شی، په دی وجه هیڅوک دا ادعا نشی کولی چه یزید او د هغه په شان نورو پاچاهانو به توبه نه وی کړی او یا به یی سینا تو د محو کولو لپاره بڼه کارونه نه وی کړی او یا به یی د خپلو گناهونو کفارہ نه وی ادا کړی او یا دا چه الله تعالی په هیڅ حال هغه ته بخښنه نه کوی.

په داسی حال کی چه الله تعالی فرمائی:

ان الله لا یغفران یشرب به و یغفر ما دون ذلك لمن یشاء (النساء -)

بیا په صحیح بخاری کی له عبدالله ابن عمر رضی الله عنه څخه روایت دی چه پیغمبر صلی الله علیه وسلم وفرمایل: (له ټولونه وړاندی به هغه پوځ ته چه په قسطنطنیه باندی وجنګپری بخښنه وشی) او ښکاره ده چه په اسلام کی له ټولو نه وړاندی هغه پوځ چه په قسطنطنیه کی وجنګید مشری نی د یزید په غاړه وه ویل کیدی شی چه یزید به دپیغمبر

صلی الله علیه وسلم ددغه مبارک حدیث له اوریدلونه وروسته په قسطنطنیه باندی دحملی لام ټولی وی دحسین رضی الله عنه دقاتلینو په باب روایات:

د رسول الله صلی الله علیه وسلم له قوله داروایت چه گوندی فرمایلی نی دی: «دحسین قاتل به داور په تابوت کی وی اودټول دوزخ نیمه برخه عذاب به په یوازی ځان تیروی لاس اوپښی به نی داور په ځنځیرونو ټولی وی، په دوزخ کی به نسکور پروت وی تردی چه د دوزخ بیخ ته به ورسپری اودومره بد بوی به لری چه نور دوزخیان به تری پناه غواړی اودتل لپاره به په دوزخ کی سوزی» کاملاً درواغ اودهغو کسانو له خوا جوړشوی چه د اسلام په پیغمبر صلی الله علیه وسلم پوری له تهمت ټولو څخه عار اوشرم نه لری. چیرته دنیم دوزخ عذاب او چیرته یو حقیر او کمزوری انسان؟ دفرعون او نورو کافرانو اومنافقانو، دانبیاء د قاتلاتو، د لومړنیو مؤمنینو دقاتلاتو عذاب به دحسین له قاتلاتو څخه څو چنده زیات وی بلکه دحضرت عثمان رضی الله عنه دقاتلاتو گناه هم د حسین رضی الله عنه له قاتلاتو څخه زیاته ده دغه شان داروایت هم دروغ او تهمت دی چه دپیغمبر اسلام له قوله وائی: چاچی زما داهل بیت وینه توی

کړه او زما خاندان ته نی تکلیف ورساوه په هغه باندی به دالله اوزما قهر سخت وی

دغه ډول خبری دبشریت دلارښود اورحمت اللعالمین له مبارکی خولی څخه نشی راوتلی ځکه چه دقرابت اوخپلوی له رشتی څخه داسلام پیغمبر ته دایمان اوتقوی حرمت زیات و.

بل خوا د اسلام پیغمبر پخپله فرمائی چه: (دټولو مسلمانانو وینه یو شان حرمت لری) نو دهاشمی اوغیر هاشمی خون پوشان دی. مسلم حقیقت دادی چه ناحق قتل د الله تعالی په شریعت کی حرام دی. «ومن یقتل مؤمناً متعمداً فجزائه جهنم ابداً فیها وغضب الله علیه ولعنه واعدله عذاب عظیماً.» (سورة النساء)

نو معلومه شوه چه دقتل په اباحت اوحرمت کی دهاشمی او غیر هاشمی په گډون ټول مسلمانان پوشان درجه لری، دغه شان رسول الله صلی الله علیه وسلم ته تکلیف رسول حرام دی، دغه تکلیف که د پیغمبر ذات ته وی که دهغه خاندان ته وی، که دهغه امت ته وی اوکه دهغه دسنت دساتولو له لاری وی، نو معلومه شوه چه دغه ډول بی اساسه خبرو ته دپیغمبر اکرم صلی الله علیه وسلم دحدیث نوم ورکول د جاهلاتو او منافقینو کار دی چه مؤمنان نی جرئت نه شی کولی.

د گناهونو له عذاب نه د ځان ژغورنې اسباب

شیخ الاسلام ابن تیمیه رحمه الله
فرماني چه:

د قرآن کریم او نبوی سنتو د
نصوصو نه دا ثابتیږي چه بندگان
د خپلو گناهونو له عذاب نه د راتلونکو
لسو سپړنو په واسطه او ذریعه نجات
او خلاصی بیا مومي.

لمړی سبب: ټول مسلمانان په دې
متفق دي چه توبه د عذاب نه د بچ
کیدو لمرنی سبب دی، الله تعالی

فرماني: «قل یا عبادي الذین اسرفوا
علی انفسهم لا تقنطوا من رحمة الله
ان الله یغفر الذنوب جمیعا»
هو الظهور الرحیم».

ترجمه: ووايه اي محمده! چه الله
پاك وائي:

اي زما هغو بندگانو چه زیاتی مو
کړي په خپلو ځانونو مه نا امیده کړئ
دالله له رحمت نه بیشکه چه الله
تعالی د ټولو گناهونو پښه او مغفرت
کوي او په تحقیق سره الله تعالی د

گناهونو پښونکی او مهربان دی.

په بل ځای کی فرماني: «ألم
یعلموا أن الله هو یقبل التوبة عن
عباده ویأخذ الصدقات. وأن الله
هو التواب الرحیم».

ترجمه: آیا دوی نه پوهیږي چه
الله تعالی د خپلو بندگانو توبه قبلوي
او دهغوی صدقات او نیک اعمال
اخلی او بی شکه چه الله تعالی توبه
قبلوونکی او مهربان دی.

دویم سبب: له الله تعالی نه د
مغفرت غوښتنه ده.

په صحیحینو (بخاری، مسلم) کی
له نبی علیه الصلاة والسلام نه روایت
شوی چه هغه صلی الله علیه وسلم
و فرمائل: **أذنب عبد ذنبا فقال آی رب
أذنبنا ذنبا فافغری فقال:**
أعلم عبدي أن له ربا یغفر الذنوب
ویأخذ به قد غفرت لعبدي ثم أذنب
ذنبا آخر فقال ای ربی أذنبت ذنبا
آخر فغفروه لی فقال ربه أعلم عبدي

ان له ربا یغفر الذنوب ویأخذ به قد
غفرت لعبدي فلیعمل ما شاء قال ذلک
فی الثالثة او فی الرابعة».

{{د گناه مرتکب شو یو بنده او وی
ویل چه ای ربه زه د گناه مرتکب شوم
نو ته راته پښنه وکړي نو الله پاک
و فرمایل چه زما بنده په دې و پوهیده
چه هغه رب لری گناهونه یی پښی او
نیسی یی په هغی سره په تحقیق سره
ما وبښه خپل بنده بیا یی بله گناه
وکړه او وئ ویل چه ای ربه ما بله گناه
تر سره کړه، نو ته یی راته وبښی الله
تعالی فرمایي پوه شو ځما بنده چه د
هغه رب شته چه گناه پښی او په گناه
نیول کوي ما خپل بنده ته پښنه وکړه
نو څه یی چه خوښه وی هغه دی وکړي
دا یی دریم او یا څلورم حل وویلی.}}

کله چه کوم بنده په خپله گناه
اعتراف وکړي او بیا په عاجزی او
انکسار او ذلت سره له الله تعالی نه د
هغی د مغفرت او پښنی غوښتنه وکړي

نو الله تعالى یی ورته بښی.

او همدارنګه په صحیح مسلم کی له نبی صلی الله علیه وسلم نه روایت شوی چه فرمائی: «لولم تذنبوا لذهب الله بکم ولجاء بقوم یذنبون و یتستغفرون الله فیغفرلهم»

توجه: که چیری تاسی گناهونه ونکړی نو الله پاک به مو لمنځه یوسی او داسی یو قوم به راوولی چه گناه کوی او له الله نه د خپلو گناهونو مغفرت غواړی.

چه له دی حدیث نه د مغفرت غوښتلو او استغفار درجه له ورايه څرګندېږی.

دویم سبب: د گناهونو لمنځه وړونکی ښیګڼی او صالح اعمال.

الله تعالی فرمائی: وأقم الصلاة طرفی النهار وزلفاً من اللیل إن الحسنات یذهبن السیئات ذلک ذکرى للذاکرین.

توجه: لمونځ آداء کړه دورځی په دوو څنډو کی (سهار- مازدیګر) او په ساعتونو د شپې کی په تحقیق سره

حسنت او نیکی سیئات او بدی لمنځه وړی دا یو پنددی د پند اخستونکو لپاره.

او رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائی: «الصلوات الخمس والجمعة إلى الجمعة ورمضان إلى رمضان مکفرات لما بینهن إذا اجتنبت الكبائر»

توجه: پنځه فرض لمنځونه یوه جمعه تر بلی جمعی او یوه روژه تر بلی روژی د هغو گناهونو توبوونکی دی چه ددو تر منځ تر سره کیږی خو په دی شرط چه بنده له کبائرو (کبیره گناهونو) نه ځان وژغوری په بل ځای کی فرمائی: «قتنة الرجل فی اهله وماله وولده تکفرها الصلاة والصیام والصدقة والأمر بالمعروف والنهی عن المنکر»

توجه: د بنده هغه گناهونه چه د مال، اهل، او اولاد په فتنه او آزمایش کی یی مرتکب شوی دی د لمانځه په آداء کولو د روژی په نیولو د صدقاتو او خیراتونو په ورکولو او دامر بالمعروف او نهی عن المنکر په ذریعه رږول

کیري.

خلووم سبب: د مؤمن په حق کی د مؤمنانو دعاء ده لکه د جنازی لمونځ. عائشه رضی الله عنها او انس بن مالک رضی الله عنه له نبی علیه الصلاة والسلام نه روایت کوی چه پیغمبر صلی الله علیه وسلم وفرمایل: «ما من میت یصلی علیه امة من المسلمین یرفعون مائة کلمه یشفعون لاشفعوا فیہ» (رواه مسلم).

توجه: په هر مړی چه د مسلمانانو یو سلکسیزه ټولگی د جنازی لمونځ وکړی او د هغه شفاعت وکړی نو الله تعالی به ددوی شفاعت دده په حق کی قبول کړی.

او همدارنګه له ابن عباس رضی الله عنه نه روایت دی چه فرمائی: «سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم» ما من رجل مسلم یموت فیقوم علی جنازته أربعون رجلاً لا یشرکون بالله شیئاً إلا شفعهم الله فیہ» (رواه مسلم).

توجه: کله چه یو مسلمان مړ

شی او د هغه په جنازه کی خلوتښت داسی کسان شریک شی چه له الله سره هېڅ شریک نه نیسی، الله تعالی به ددوی شفاعت د مړی په حق کی قبول کړی.

دا دعاگانی د مړی لپاره د بهننی او مغفرت له آسبابو گڼلی شی.

پنځم سبب: د ژوندیو لخوا د هغواعمالو اجراء چه مړی ته د ثواب په خاطر تر سره کړی لکه خیراتونه او امثال نی او دا په نبوی صحیحو نصوصو ثابتہ مسئله ده او ټول ائمه پری متفق دی او همدارنگه د مړی لپاره حج کول او د مریانو آزادول د هغه د گناهونو د مغفرت سبب گرځی.

شپږم سبب: د رسول الله صلی الله علیه وسلم او نوروشفاعت دی چه د الله د کنهگارو بندگانو لپاره به نی د قیامت په ورځ کوی.

او په دی هکله احادیث د تواتر درجی ته رسیدلی، لکه چه نبی صلی الله علیه وسلم فرمائی: « شفاعتی لأهل الکبائر من أمتی ».

ترجمه: خما شفاعت دهغو امتیانو لپاره چه د کبیره گناهونو مرتکب وی. له دی نه داسی ښکاری چه صغیره گناوی الله تعالی په حسناتو او نیکیو لمنځه وړی، او دکبیره گناهونو مرتکب به ان شاءالله د نبی صلی الله علیه وسلم په شفاعت خلاصی ومومی، والله أعلم.

اووم سبب: هغه مصیبتونه او ابتلاوی دی چه د هغو په واسطه الله جل جلاله په دنیا کی د خپل بنده گناهونه بهنی.

په صحیحینو کی له نبی علیه الصلاة والسلام نه روایت شوی چه فرمائی: « ما یصیب المؤمن من وصب والا نصب ولا هم ولا حزن ولا غم ولا آذی حتی الشوکه یشا کها إلا کفرالله بهامن خطایاه ».

ترجمه: نه رسیږی یو مؤمن ته تکلیف، زحمت، خفه کړونکی سوچ او خیال، خفگان، غم او صبر حتی یو اغزی چه پکی ننوژی مگر وه رژی په هغه سره دده خطاگانی.

یعنی: الله تعالی دخپل بنده گناهونه او خطاگانی دهغو تکالیفو، زحمتونو، خفه کړونکو سوچونو او خیالونو، خفگانونو، غمونو او ضررونو پواسطه چه په ده تیرېږی رژی او حتی که د یوه ازغی په واسطه ده ته ضرر او تکلیف ورسیږی دی پری اجر مومی.

اتم سبب: د قبر له عذاب نه د وړی، ډار او رعب ثواب دی چه د گناهونو د لمنځه وړلو سبب گرځی.

نهم سبب: د قیامت د ورځی أهوال، سختی او مشکلات دی چه الله تعالی خپل مسلمان بنده ته پری آجر ورکوی.

لسم سبب: د الله تعالی هغه لوی او ستر رحمتونه، عفوی، مغفرتونه او بهننی دی چه هغه جل جلاله نی بېله - سبب نه په خپلو گناه کارو بندگانو کوی بیشکه چه الله تعالی ارحم الراحمین او غافر الذنوب دی الله دی مونږ هم د بی سببو رحمتونو مستحق وگرځوی. آمین.

اسلام له خپلو دښمنانو سره څنگه جنگ کوي او څنگه سره له؟

القتال - (الانفال-۶۵)

ای پیغمبره! مؤمنانو ته دقتال ترغیب ورکړه، یعنې جگړې ته یې وهڅوه. په اسلام کې چه اول جهاد فرض کړی شوی دی د هغه بیان قرآن مجید داسی کوي:

أذن للذين يقاتلون بأنهم ظلموا وإن الله على نصرهم لقدير

الذين اخرجوا من ديارهم بغیر حق الا ان يقولوا ربنا الله ولو لا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله كثيرا. - (الحج - ۳۹).

د قتال اجازه ورکړې شوه هغو خلکو ته چه د دوی په خلاف جگړه او قتال کېږي ځکه چه دوی مظلومان دي او الله تعالی په یقیني توگه د دوی په مرسته قادر دی. دوی هغه خلک دي چه له خپلو کورونو نه په ناحقه شړلي شوي دي صرف په دی وجه چه دوی ویل زمونږ پروردگار الله دی، که چیرې الله، خلک یو په بل نه دفع کولی نو د رهبانانو محله ځانی او کلیسا گانی، معابد (د یهودیانو د عبادت ځایونه چه دا هریو پخپل وخت

وی.

خو اسلام هغه وخت د قتال او جنگ اجازه ورکوي بلکه قتال فرض کوي چه تر هغه لوی معصیت لکه ظلم، طغیان، فتنه، سرکشی او فساد چه اکثر مظاهر او موارد ئی کفر او شرک دی منع ته راشی او د الله تعالی د مخلوق راحت او هوسایی او ژوند په خطر کی شی نو په دغه وخت کی اسلام د مضرت او فساد او فتنی د دفع کولو لپاره جنگ او قتال ضروری لا څه چه فرض گڼی او قرآن د قتال په باره کی داسی حکم کوي:

والفتنة اشد من القتل

(البقرة-۱۹۱)

فتنه تر قتل ډیره سخته ده.

بیافرمائی: الفتنة اكبر من القتل

(البقرة-۲۱۷)

یعنی فتنه ترقتل ډیر لوی معصیت دی.

او په دغه شان حالاتو کی یی خپل پیغمبر محمد صلی الله علیه وسلم ته حکم ورکړی دی چه:

يا ايها النبي هرض المؤمنين على

په نړۍ کی یوازی او یوازی داسلام مقدس دین د اصلاح بیرغ پورته کړ او ثابته یی کړه چه اسلام د بشریت دپاره یوازینی اصلاحی دین او دسلامتی لار ده. اسلام د جگړی حقیقت بدل کړ او داسی نوی نظریه او ایديالوژی یی وړاندی کړه چه پخوا ورسره ټوله نړۍ نا آشنا وه.

د اسلام نظریه دا ده چه جگړه او قتال په اصل کی معصیت دی چه هر انسان ترې بایدځان وساتی او حکم یی وکړ چه:

من قتل نفساً بغير نفس او فساد فی الارض فکافا قتل الناس جميعاً ومن احيها فکافا احياء الناس جميعاً (المائدة-۳۲).

هر څوک چه یو انسان یی له دی چه د وینی بدل یی پرې وي یا یی په ملک او هیواد کی فساد کړی وی ووژنی نو داسی دی لکه چه ټول انسانان یی وژلی وی او هغه څوک چه یو انسان ته له مرگ او قتل نه نجات ورکړی نو مثال یی داسی دی لکه چه ټولو انسانانو ته یی له مرگه نجات ورکړی

عبادت خایونه وو) او جوماتونه چه د الله تعالى نوم په کی ډیر یادپری وران وېجاړ شوی وی.

همدغه شان بل حکم کوی چه:

وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضعِفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمُ اهْلُهَا وَجَعَلَ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَجَعَلَ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا **الَّذِينَ آمَنُوا يَقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الْظَّالِمِينَ فَيَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا** (النساء-۷۴-۷۶).

آخر څه وجه ده چه تاسی د الله په لار کی د هغو بی وسه نارینه و، ښځو او ماشومانو په خاطر جگړه او مقابله ونه کړی چه هغوی فریاد کوی چه ای الله! مونږ ددی سیمې نه ویاسه چه دا اوسیدونکی بی ظالمان دی. او له خپله طرفه زمونږ د پاره څوک مددگار پیدا کړه.

څوک چه مؤمنان دی هغوی د الله تعالی په لار کی جگړه کوی او څوک چه کافران دی هغوی د طاغوت د پاره په طاغوتی لار کی جگړه کوی نود شیطان د ملگرو سره جنگ وکړی او یقین وگنې چه د شیطان چالونه په حقیقت کی کمزوری دی.

د جگړې اسلامي نظریه:

څنگه چه په اسلام کی دجنگ

هدف او مقصد خپل مقابل او حریف ته زیان رسول یاد هغه هلاکول بالذات مطلب نه دی، بلکه محض دشر دفع کول او دفتنی له منځه وړل او دمظلومانو سره مرسته ده نو اسلام دا اصول وضع کړی دی چه په جنگ کی دی صرف دومره قوت استعمال شی چه څومره ضروری وی او څو مره قوت چه دشر او فتنی دله منځه وړلو لپاره ناگزیری وی او دغه قوت دی صرف او صرف دهغو طبقو یاډلو یا هیوادونو په خلاف استعمال کړی شی چه داسلام سره عملاً دجگړې د گر ته راوخی بالی. ترلره دهغوی نه دشر خطر ده. دکفارو نوری ډلی باید دجنگ له آغیزو او اثراتو نه محفوظی اویچ وی. همدغه شان دی دجگړې په دوران کی د د بنمن هغه شیان نه زیانمن کيږی چه د جگړې سامان نه وی او بانی دجگړې سره څه تعلق نه وی. دجنگ دغه تصور دهغونظریاتو نه بیخی جدا او مختلف ؤ چه په عامو غیر مسلمانو د ماغو کی پروت ؤ. اسلام دهغی زمانی دټولو هغو رواجی لغاتو اوعباراتو نه بیخی جدا یوه اصطلاح غوره کړه او دزمانی ټول هغه رواجی الفاظ یی پری ښودل او ددغه مقدس جنگ او اصلاحی جگړې لپاره یی د«جهاد فی سبیل الله» یعنی د الله په لاره کی دجهاد او کوشش په نوم اصطلاح منځته راوړه، ځکه چه

دغه جنگ او قتال که څه هم جنگ او قتال دی خو هدف یی اصلاح او دالله تعالی مخلوق ته خیر او ښیگڼه رسول دی او دهغو وحشیانه جنگونو دتصورنه بیخی یوه جدا نظریه ده. دلغت له مخی دجهاد معنی «دهدف او مقصد دترلاسه کولو لپاره انتهایی کوشش کول دی»

په دی ټکی کی نه د«حرب» دلغت په څیر دقهر اوخشم او نهب (لوت مار) مفهوم شامل دی او نه د«روغ» دویری او دهشت معنی چه مفهوم ئی یوازی ویره او فرع دی. همدغه شان په دی عبارت کی د«شر» دټکی په شان دبدئی اوشارات تصورهم نشته او د«نکاح» یعنی دځناورو په څیر دښکرو اچولو او تصادم په مفهوم پکی دوحشت او بهیمیت او حیوانیت خیال هم نشته. نه پکی د«کرپه» یعنی دزور زیاتی غوندی دمصیبت اوشدت تصور شته بلکه دجهاد دکلمی نه څرگند او واضح مفهوم دا ښکاری چه دمجاهد اصل غوښتنه او مشیت دمضرت اوضر او فتنی ختمول دی او ددغه کارله پاره هغومره کوشش پکار دی څومره چه دمضرت او فتنی دلیری کولو دپاره پکار وی، خو ددی مفهوم د ادا کولو لپاره یوازی د «کوشش» لفظ دغه معنی او مفهوم نشو اداءکولی، ځکه چه ددی ټکی له مخی ددغی اصطلاح ټول اړخونه نه رټا کيږی. نو د زیات تحدید او حد بندی لپاره چه ددغو ټولو یادو شوو نښتو او

تصادماتونه یو خاتنه او جدا مفهوم ولری «جهاد» سره د «فی سبیل الله» دکلمی قید ولگول شو چه یعنی دغه کوشش یواځی او یواځی د الله تعالی په لاره کی دی او د بشر او حیوان او حتی د نړۍ د ټولو شیانو کوشش د خیر او ښیځنګی د پاره کوشش دی لکه چه قرآن کریم کی فرمائی:

«ومن جاهد فانما یجاهد لنفسه. ان الله لفتنی عن العلمین» یعنی څوک چه جهاد کوی دخپل ځان یعنی د (نوع بشر) دښیځنګی لپاره بی کوی، الله تعالی خو نړۍ والوته هیڅ احتیاج نه لری، داسی کوشش دی چه دهیڅ ډول نفسی خواش، هیوادونو دتسخیر تنده، دکومی ښځی دوصال آرزو یادکوم ذاتی عداوت او دښمنۍ یا دانتقام جذبه، یادمال او دولت پیداکولو او اقتدار ته درسیدلو دمقصد ځای او گنجایش پکی نشته او که دغه پکی وی نو بیا دجهاد فی سبیل الله مفهوم معنی نه لری. جهاد فی سبیل الله یوازی او یوازی دهغه مقصد دپاره جهد او کوشش دی چه دالله تعالی درضا مطابق وی اولار اوطریقه به ئی داوی چه: **وَالَّذِينَ جَاهِدُوا فِینَا لَنَهْدِیْهُمْ سَبِیْلًا وَانَ اللّٰهُ** **مَعَ الْمُحْسِنِیْنَ** «المنکبوت- ۶۹»

په دی لړکی الله تعالی انسان ته اطمینان ورکوی او فرمائی «څوک چه زما په لاره کی جهاد کوی نو مونږ

ورته خپله لاره ورښایو او یقینی خبره ده چه الله تعالی دنیکو کارو مرسته کوی».

ددی حکم مقصد دادی چه کوم خلک چه د الله تعالی په لارکی په اخلاص سره ټولو سختیو او خطراتو ته دهمت ملاوتی نو الله تعالی هم هغه یوازی او بی اسری نه پرپردي بلکه خامخا ئی مرسته کوی او لاری ورته ښیئ او خپل حضور ته دزیاتو نژدی کیدو دروازی ورته پرانیزی او گام په گام ورته دا څرگندوی چه زما خوښی او رضاء څرنگه گټلی شی. او څومره چه مجاهد د الله د جهاد په لاره کی په اخلاص کی وی هغومره ورته زیات توفیق په برخه کیږی خو البته د جهاد نیک نیتی او صمیمیت او اخلاص لومړی شرط دی.

په دغه آیت کی د مجاهدی عبارت استعمال شوی دی. مجاهده دبیلو بیلو طاقتونو او قواؤ په خلاف جدوجهد او کوشش یا جهاد کول دی. مؤمن چه په دی نړۍ کی د کومو طاغوتی قوتونو په خلاف جهاد او جهد کوی نو کیدی شی چه په هر گام او هر قدم ورته د راز راز او قسم قسم زیانونو او خطراتو ویره هم پیدا شی او له دغه کوشش نه د پشا تللو د پاره ورته هر ډول تحریص او تمه او د ناروا لذتونو او دنیاوی گټو آمیدونه هم ورکړی شی نو په دغه وخت کی به مجاهد د خپل

نفس په خلاف هم مجاهده کوی او د نفس د غلامۍ نه د آزادۍ او د جهاد په لاره کی د ناجایزو گټو او مالی منافعو د ترلاسه کولو نه د ځان ساتنی د پاره به د نفس او شیطان سره هم جهاد کوی. مجاهد به د خپل کور او فامیل نه نیولی د خپل چاپیریال او ماحول او د هیواد د خلکو سره هم مجاهده کوی، تر خودی د جهاد په صحیح او سم مسیر روان شی او یو خوا بل خوا تری گمراه او اغوا نه شی او دالله تعالی د فرمان مطابق د خپلو خواهشاتو د خپل کلی او کور د خواهشاتو او ټولو نفسی غوښتنو او خلکو د ملامتیو نه بی پرواه او آزاد د جهاد په لاره روان وی او د قرآن دا حکم بی په ځان باندی پوره تطبیق او عملی کړی وی چه: **«يُجَاهِدُونَ فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ وَلَا یُخَافُونَ لُومَةَ اَنَاسٍ»**

یعنی، د الله په لاره کی جهاد کوی او د ملامتونکو له ملامتیو نه ویره نه کوی. مجاهد به د هغو ټولو نظریاتو، ابدیالوژیو، رجحاناتو، رسمونو او رواجونو اود تمدن د ژوند د طرز او تفکر په خلاف مجاهده کوی چه هغوی د الله تعالی د قانون خلاف او برعکس او متصادم وی، مجاهد به دغه جهاد په خپلو ټولو وسایلو کوی. په ژبه، په قلم، په لاس، په فکر، په توره، په ټوپک او د ټول عمر د پاره به، ددغه کار لپاره مصمم وی، لکه حسن بصری رحمت الله

قل هذه سبيلي ادعوا الى
الله على بصيرة أنا ومن
اتبعني وسبحان الله وما أنا
من المشركين
سورة يوسف (١٠٨)

دعوت

د توحيد او جهاد مجله

دامتياز خاوند: د افغانستان جماعه الدعوة الى القرآن والسنة
مؤسس: امام الجهاد شهيد شيخ جميل الرحمن (رحمه الله)
سرپرست: شيخ سميع الله
خير وټكنی اداره: د دعوت او ارشاد رياست

پنځم کال - پرله پسې (۲۳) گڼه - ۱۴۱۳ هـ ق کال دمجرم الحرام او سفر المظفر مياشتې د ۱۳۷۱ هـ ش د سرطان او اسد مياشتې

دهيئت تحرير تر نظارت لاندې

ددې کښې مطالب

په نورو بهرنیو هیوادونو کې د

گڼون بیه:

مياشتنۍ: ۲ امریکائی ډالره

کلنۍ: ۱۰ امریکائی ډالره

په نورو بهرنیو هیوادونو کې د

نمایندگان

سعودی عرب: فیضان الله

امریکا: عبدالرحمن احمد

بريطانيا: منور علی

جرمني: وائی - ایم حمیم

هالیند: عماد الدین پکری اسماعیل

(عنوان)

مخ

- * سرمقاله ۲
- * قرآن په اصطلاح کې ۵
- * د امام بخاری (رحمه الله تعالی) ژوند ته یوه کتنه ۸
- * د حسین (رضی الله عنه) د شهادت نتایج ۱۰
- * د گناهونو له عذاب نه د ځان د ژغورنې اسباب ۱۴
- * اسلام د خپلو دښمنانو سره څنگه جنگ کوي او ۱۷
- * تعلیمات اسلامی ۲۳
- * د توحید د شمعی پتنگان ۲۵
- * شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) د علماؤ او ۲۷
- * (شعر) ۶۰
- * غوره بڅښنه ۶۱
- * د لیکونو بهیر ۶۳

په پاکستان کې د

گڼون بیه:

مياشتنۍ: ۱۰ کلداری

کلنۍ: ۱۰ کلداری

په داخل او په پاکستان کې د

نمایندگان

په داخل کې: لعل محمد «انسرس»

اسلام آباد: عقیف احمد

پېښور: غنی الله «مسلم»

لاهور: حماد شاکر

کراچی: چوهدری ظهیر احمد

کوئټه: عرفان منگل

مظفر آباد: بشیر قریشی

کمپوز او ډیزاین: ع - ب «گلاب»

مکاتباتي بڼه: د دعوت مجله - پوست بکس نمبر ۶۱۶ پشاور پاکستان

بالکېل حساب: جماعه الدعوة الى القرآن والسنة - اکاونټ نمبر ۱۹۴۶۵ - حبیب بینک کینټ - صدر روډ - پشاور

علیه چه فرمائی:

«ان الرجل لیجاهد و ما ضرب
یوماً من الدهر بیف».

انسان به جهاد کوی خو یوه ورځ به
بی هم توره نه وی چولی. یعنی جهاد
یوازی په توره نه دی په قلم، په ژبه،
په عکس العمل او په مال هم جهاد
کبزی لکه څنگه چه رسول الله صلی
الله علیه وسلم فرمائی: **من جهز
فاز یا فهو غازی**. (الحدیث)

هغه جهاد چه د توری او وسلی په
ذریعه کبزی د هغه د پاره اسلام د
جنگ یو قانون جوړ کړی چه په هغه
کی د جنگ آداب، اخلاقی حدود، د
محاربوی دښمنانو کافرو حقوق، د
غیر مقاتلینو او مقاتلینو کافرو امتیاز
اود هغوی سره چال چلن، د معاهدو
کافرو حقوق، معاهدی او تړونونه چه د
غیر محاربو کفارو سره لاس لیک
کبزی، د کافرو حکومتونو د سفیرانو
او جنگی قیدیانو حقوق، د فتح شویو
قومونو حقوق، ټول په تفصیل سره
بیان شوی دی، په دغو برخو کی
احکام صادر شوی او عملی شوی دی
او پخپله داعی اسلام حضرت محمد
صلی الله علیه وسلم او خلفای
راشدینو او نورو اسلامی مشرانو مونږ
ته د نقش قدم په حیث پری ایښی
دی.

د جهاد فی سبیل الله د جنگ د
دغه قانون مقصد دا نه و چه د جنگ

د پاره د کاغذ په مخ یوه قانون نامه
ولیکله شی او په هغه باندی د عمل
څه پته ونه لگی، بلکه اصل هدف او
مقصد دا و چه د وحشیانه جنگونو
ټولی بهیماننه او وحشیانه طریقی د
جهاد په مقدس جنگ کی ځای ونه
لری او: جگړی یو مذهب قانون نافذ
کړی شی، ځکه چه تر اسلام پخوا د
خلکو په زړونو او دماغو کی د پپیو
پپیو راهیسی دې غلط فکر او خیال
ځای نیولی و چه جنگ خو یوازی او
یوازی دمال دولت د گټی، د ملک او
ځمکی د تر لاسه کولو، د خلکو او
ملکونو د تسخیر، شهرت او نوم
گټلو، حمیت او عصبیت د پاره کبزی
او چه ددغو کارونو د پاره نه وی نو
بیا څوک جنگ څله کوی؟ او چه جنگ
کوی نو بیا به داسی وی چه جنگ به
یو طوفان وی، نه به تری ماشوم بچ
پاتی وی، نه ښځه، نه زور او نه
کمزوری. نه به ترې د چا کور په امان
وی او نه به تری څوک په کور کی دننه
محفوظ وی. یعنی هغه د کمونستانو
په اصطلاح بی امانه جنگ به وی.

زمونږ ددی مجموعی لوستونکی به
په دی اصطلاح خبر وی چه کمونستان
خیلی سعی بالفساد ته مبارزه بی
امان، مبارزه آشتی ناپذیر، او آتشین
او خونین او دا ډول نومونه ورکوی.

خو اسلام خپله مقدسه مبارزه
دامن، سولی او سلامتی په شرایطو کی

دنده سرته رسوی او چه ضرورت شی نو
په نړۍ کی د امن او سلامتی د برقرار
سا تلو دپاره بیا ډیر مذهب او د
انسانیت او بشریت د ټولو کراماتو په
چوکاټ کی دننه جنگ کوی، چه دښمن
سولی ته غاړه کبزی، اسلام ورسره په
هماغه ساعت سولی ته راضی کبزی او
چه جنگ کوی نو تر هغه ورسره جنگ
کوی چه فتنه او فساد له منځه لاړ شی
او د الله تعالی مخلوق ته راحت او
هوسانی ورسی او دښمن د انسانانو د
ځورولو نه لاس واخلی او د الله تعالی
طبیعی او فطرتی او د فطرت د اصولو
سره سم آسمانی قانون ته غاړه کبزی.

داعی اسلام قائد مجاهدین صلی الله
علیه وسلم لومړی کار دا وکړی چه د جهاد
فی سبیل الله مفهوم او حدود بی د
جهاد فی سبیل الطاغوت نه جدا او ممتاز
کړل او دا خبره بی پوره څرگنده او
واضح کړه چه د جهاد فی سبیل الله
جگړه بی امانه او آشتی ناپذیره یا
آتشیننه او خونړۍ جگړه نه ده، په دی
کی هر وخت د سولی، امان او آشتۍ او
سلامتی امکانات پراته دی. جنگ دی
صرف د شرک او کفر د جهالت د تیارونه
د مظلوم انسانیت د راویستلو او د
انسان د ظلم او استبداد نه د انسان د
نجات او د انسان د غلامۍ نه د انسان د
خپلواکۍ او آزادۍ لپاره. د انسان د
ناموس، عزت او بشری کرامت د خوندي
ساتنی او د فردی او اجتماعی آزادۍ په

خای ساتلو او دانسان د سر اومال د حفاظت لپاره او بس. په دغه لړ کی چه رسول الله صلی الله علیه وسلم کوم ارشادات او هدايات فرمایلی دی دا دی یو څه لنډ غونډې غوڼه یی د صحیح البخاری، صحیح المسلم، ابوداؤد، نسائی، ابن ماجه، ترمذی او موطاء امام مالک نه نقل کیږی. د ابو موسی اشعری نه روایت دی چه: **جاء رجل الى النبي صلى الله عليه وسلم فقال رجل يقاتل للمغرم ورجل يقاتل للذكر ورجل يقاتل ليري مكانه، فمن في سبيل الله؟ قال من قاتل لتكون كلمة الله هي العليا فهو في سبيل الله.**

یو سړی رسول الله صلی الله علیه وسلم ته راغی او وئې ویل چه څوک د غنیمت د مال د پاره جنگ کوی، څوک د شهرت او نوم د پاره جنگ کوی څوک د خپلی بهادری او شجاعت بنودلو د پاره جنگ کوی، تاسی دا ووايست چه دالله تعالی په لاره کی کوم یو تن جنگ کوی؟ هغوی وفرمایل چه دالله تعالی په لاره کی هغه څوک جنگ کوی چه مقصد او هدف یی د الله تعالی د کلمی (د الله ددین) مقام لوړول وی او بس. د همدی ابو موسی اشعری رضی الله عنه نه بل روایت دی چه وائی:

جاء رجل إلى النبي صلى الله عليه وسلم فقال يا رسول الله ما القتال في سبيل الله؟ فان اهدنا يقاتل غضباً ويقاتل حمية فرفع إليه رأسه فقال من قاتل لتكون كلمة الله هي العليا فهو في سبيل الله.

یو سړی نبی صلی الله علیه وسلم ته راغی او وئې ویل چه یارسول الله! قتال فی سبیل الله څه شی دی؟ په مونږ کی ځینی خلک دغضب په جذبہ جنگ کوی او ځینی دقومی حمیت او غیرت په اساس جنگ کوی. رسول الله صلی الله علیه وسلم سر مبارک راورچت کي اووئې فرمایل: څوک چه د الله ددین(کلمة الله) دلورتیا لپاره جنگ کوی هغه د الله تعالی په لاره کی جنگ دی.

د ابو امامه باهلی رضی الله عنه نه روایت دی چه وائی: درسول الله صلی الله علیه وسلم حضورته یو شخص راغی او وئې ویل: ارییت رجلاً غزا یلتمس الأجر والذكر؟ ماله؟ دهغه سړی په باره کی ستاسی څه رایه ده چه دمالی منافع او نوم پیدا کولو لپاره جگړه کوی. دغه سړی ته به د غزا کولو څه اجر ورکړی شی که نه؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل: «لاشیئ له» دهغه دپاره

هیڅ اجر نشته.

د سوال کوونکی دپاره دغه خبره څه عجیبه غونډی وه. نو را وگرځید او پوښتنه ئی بیا تکرار کړه، رسول الله صلی الله علیه وسلم بیا هماغه ځواب ورکړ، دهغه بیا هم اطمینان ونه شو او پوښتنه ئی بیا تکرار کړه. نو په پای کی ورته رسول الله صلی الله علیه وسلم دهغه داطمینان لپاره وفرمایل: **ان الله لا يقبل من العمل الا ما كان له خالصه وايضی به وجهه»** الله تعالی ترهغه وخته پوری یو عمل نه قبولوی چه ترڅو هغه خالص دالله تعالی درضاء او خوشحالی د حصول دپاره نه وی.

له عبادۀ بن صامت رضی الله عنه نه روایت دی چه یو ځل رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل « من غزا فی سبیل الله ولم یؤ الا عقلاً فله ماؤی» څوک چه د الله تعالی په لاره کی دغزا دپاره لار او صرف د اوښ تړلو دیوی رسی داخستو نیت ئی هم په زړه کی وه نو بس هغه ته به هماغه رسی ورسی نور ثواب ئی نشته.

دمعاذ بن جبل رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمائل.

الفزوة غزوان، فاما من ابتغى وجهه الله واطاع الامام وانفق كريمة واجتنب الفساد فان ثومته ونجمه اجر

**كله واما من غزارياء وسمعة وعصى
الامام وانصد في الارض فانه لا يرجع
بالكفاح.**

غزاگانی په دوه ډوله دی یو هغه دی چه یوسری خالص د الله تعالی درضاء دپاره جنگ وکړی او دجنگ په حالت کی دخپل امام اطاعت وکړی، خپل ښه مال د الله تعالی دجهاد په لاره ولگوی او په سیمه کی دفساد کولو نه ځان وساتی نو ددغه سړی خوب او وینه دواړه حالته داجرودی او څوک چه دریا او ځان ښودنی دپاره جنگ وکړی او دنوم ښکاره کولو دپاره جنگ وکړی او دامام نافرمانی وکړی نو هغه به خلاص نه شی یعنی برعکس به په عذاب اخته شی.

دحضرت ابو هریره رضی الله عنه نه روایت دی چه یوځل رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل.

**اول الناس یقضی لهم یوم
القیامة ثلاثة، رجل استشهد فاتی
به فعرضه نعمه فعرضا قال فما
عملت؟ قال قاتلت فیک حتی
استشهدت قال کذبت ولكنک قاتلت
لیقال فلان جرین، فقد قیل ثم امر
به فحجب علی وجهه حتی اتی فی
النار، (الی آخر الحديث) دقیامت په
ورځ به ترټولو وړاندی ددری ډوله
خلکو په باره حکم او فیصله
وشی. اول به هغه سړی احضار کړی**

شی چه په غزا کی شهید شوی وی الله تعالی به په هغه باندی خپل نعمتونه حساب کړی او هغه به هم اقرار وکړی چه هو! الله دغه ټول نعمتونه ماته راکړی وو. نو بیا به تری الله تعالی تپوس وکړی چه تا زما د پاره څه کړی دی؟

هغه به وواځی چه زه تر هغه وخته ستا په لار کی جنگیدم چه شهید شوم نو الله تعالی به ورته وواځی چه دروغ دی وویل، ته خوددی لپاره جنگیدی چه خلک وواځی چه فلاځی ښه بهادر اوزورر مجاهد دی، نوستا هغه مقصد پوره شوی دی او الله تعالی به دهغه پخپله دعذاب حکم وکړی او پرمخ به جهنم ته ورگوزار کړی شی.

دغه اسلامی تعلیمات دی چه د جهاد فی سبیل الله مقدس جنگ د هر قسم دنیوی اغراضو، غنیمتونو تر لاسه کولو، وسلو راغونډولو او وسلی اخستو او دتریننگ په نوم یا دتشکیل په نوم د وسلی د ترلاسه کولو، وسله خرڅولو، دشخصی عداوتونو په مقصد جنگ کولو، د تکره قوماندان د نوم گټلو او بیا په جهادی تنظیمونو کی د شهرت گټلو په وجه د زیاتو وسلو او مهماتو اخستو او هغه په شخصی منافعو په کار راوستو او ځانته د شخصی گټو لپاره د جهادی تنظیمونو په نوم د ډلو جوړولو او خلکو نه د

انتقام اخستو د خپل قهر او غضب په اساس په یو چا بل چا باندی د کافر تهمت لگولو او مجاهدین بی وسلی کولو او د هغه وسلی ځانله اخستلو او نورو دنیوی او شخصی اغراضو او شخصی او سیاسی یا تنظیمی مفادو او اغراضو له ککړتیا نه پاک ساتی او دغه ټول اعمال بنیی چه ددغو کارونو لپاره جنگ جائز نه دی او څوک چه د دغو مقاصدو لپاره جنگ کوی نو جهاد ئی فی سبیل الله ندی. د بدو اغراضو او نارو مقاصدو د پاره جنگ الله ته قبول نه دی. د جهاد د ټولو شرائطو او واجباتو او سپیڅلو مقاصدو د بیان او وضاحت نه وروسته بیا هم قائد المجاهدین حضرت محمد رسول الله صلی الله علیه سلم د جهاد د مقدس جنگ د ډگر توریالو مجاهدینو ته داسی هدایت او قوماند وړکوی او هغوی ته د صبر، استقامت او شجاعت درس ورکوی لکه چه فرمائی:

**لا تبتغوا لقاء العدو واستلوا الله
العافية فاذا القیتهم فاصبروا
واعلموا ان الجنة تحت ظلال السيوف.**

ددشمن سره د مقابلی تمامه کوئی بلکه له خپل رب نه دامن او عافیت دعا غواړئ خو چه ددشمن سره په جگړه کی مقابلی ته مخامخ شوئ نو بیا کله قیام کوئ او په ښه کله عزم جنگ کوئ او پوهیږئ چه جنت د تورو تر سیوری لاندی میندل کیږی.

اطاعت رسول الله صلى الله عليه وسلم

معذرت

در تعدادی از مجلات شماره گذشته سطر اول ستون سوم مضمون تعلیمات اسلامی کلمات (خیبستان الحبیث) به (خبیثة اجتثت) تصحیح و خوانده شود. متشکریم.

قل يا ايها الناس انى رسول الله اليكم جميعا الذى له ملك السموات والارض لا اله الا هو يحيى ويميت فامنوا بالله ورسوله النبى الا منى الذى يؤمن بالله وكلماته واتبعوه لعلكم تهتدون. (الاعراف- ۱۵۸)

ترجمه: ای (محمد صلی الله علیه وسلم) مردم اعلام کن که بدون شک من پیامبر الله ام و به کافه شما فرستاده شده ام، الله یعنی ذاتیکه پادشاه آسمانها وزمین است و جز او معبودی نیست، اوزنده می کند و می میراند، پس شما الله پیامبر امی اش را تصدیق کنید، این پیامبر به الله تعالی و کلماتش ایمان دارد، شما از سنت این پیامبر پیروی کنید تاراه یابید.

در آیه مبارکه فوق ذات اقدس الهی به کافه بشریت دستور میدهد تا از محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم تصدیق نماید و از آنحضرت پیروی کنند، در بخش نخست کلمه طیبه یعنی لا اله الا الله توحید ذات اقدس الهی روشن گردیده که در شماره های گذشته از آن بحث بعمل آمد. پس از تصدیق

توحید ذات یکتای الهی، دومین بنیان اسلام تصدیق رسالت محمد رسول الله (صلی الله علیه وسلم) و گواهی دادن بر آن است، رسول بمعنی پیامبر و پیام رسان بوده و در اصطلاح شرعی شخصیت نیکو و صالحیکه خداوند پاک برایش کتاب داده و جهت هدایت و رهنمونی بشریت به گیتی فرستاده شده بنام نبی و پیامبر شناخته میشود. رسولان و پیامبران، این بندگان نیکو و برگزیده الله تعالی از کلیه گناهان پاک و منزّه بوده و متصف به همه نیکوئی ها و حسنات میباشند.

اطاعت رسول الله (صلی الله علیه وسلم) پیامبر بزرگوار اسلام و معلم بشریت بر همه مردم فرض است. بدون پیروی از پیامبر (صلی الله علیه وسلم) کسی بحیث مؤمن و مسلمان شناخته شده نمیتواند. قرآن عظیم الشان پیرامون فرمانبرداری پیامبر اسلام تاکید ورزیده و آنانرا که از پیروی پیامبر سر باز زنند بحیث کفار و متکبرین معرفی داشته عذاب شدید جهنم را برای شان وعده داده است، معنی اطاعت رسول الله صلی الله

علیه وسلم اینست که در همه شئون زندگی اقوال و افعال پیامبر اسلام راپیاده باید کرد و معاملات و منازعات زندگی انسانی باید بروفق هدایات دانشمندانه پیامبر اسلام حل و فصل شود، و این هدایات پیامبرانه را بدون چون و چرا باید پذیرفت و از آن مخالفت نباید کرد. آنانیکه جزء دوم کلمه طیبه (محمد رسول الله) را بزبان ورد میکنند و معاملات و منازعات شانرا طبق قوانین کفری و طاغوتی فیصله میکنند و در مقابل قوانین اسلامی به قوانین کفری و طاغوتی راومی آورند در حقیقت رسوله صلی الله علیه وسلم رانپذیرفته و ایمان و عقیدتش کاملاً بر ضد اسلام است. آنانیکه از رسول الله (صلی الله علیه وسلم) اطاعت کامل میکنند روز رستاقیز با صالحین و نیکو کاران خواهند زیست.

قرآن مجید می فرماید:

اطيعوا الله واطيعوا الرسول.

یعنی از الله تعالی اطاعت کنید و فرمان رسول راپذیرید. اینکه چگونه از خداوند عالمیان اطاعت باید شد، چه

کارها یست که خداوند بر آن خوشنود می شود و از چه کارهائی ناخوش است دو طریق وجود دارد: یکی راه بلاواسطه بدین معنی که الله تعالی خود هدایت می دهد که چگونه باید از او تعالی عبادت و اطاعت بعمل آید و کسی که این فرمان برایش داده می شود نبی و رسول است، طریق دوم آنست که مطابق دستورات پیامبر از الله تعالی پیروی شود و در اطاعت پیامبر اطاعت الله تعالی جستجو گردد. اکنون که سلسله نبوت به پایان رسیده و پیامبر جدیدی برگزیده نمیشود باید از رسول الله (صلی الله علیه وسلم) که آخرین پیامبران است و دعوتش به کافه بشریت متوجه است و همه انسانان گیتی به اطاعت و پیروی پیامبر اگر م مکلف اند، اطاعت بعمل آید. اطاعت الله تعالی بجز پیروی محمد صلی الله علیه وسلم پذیرفته نمیشود. اطاعت رسول الله صلی الله علیه وسلم درحقیقت اطاعت الله تعالی است. الله تعالی می فرماید:

وَأَطِيعُوا لَنَا فِي سُبُلِ الْوَسْطَى
بِأَمْرِ اللَّهِ ۵ **يُنْطِقُ الرُّسُولُ فَتَدْعُوا إِلَى اللَّهِ وَمَنْ يُتَوَلَّى فَمَا يَرْفَعُ يَرْفَعُهُ** ۵ **وَاللَّهُ يَرْفَعُ مَنْ يَشَاءُ** (النساء-۸۰)

ترجمه: ای پیامبر (صلی الله علیه وسلم) ترابحیث پیامبر به کافه بشریت فرستادم آنکه از فرمان رسول اطاعت ورزد در حقیقت حکم الله را بجا آرد

وآنکه سر باز زند ترابحیث حامی و مددگار آنها نفرستاده ایم. همچنان نافرمانی و عدم اطاعت از دستورات پیامبر درحقیقت عدم اطاعت الله تعالی است، الله تعالی آنانرا که از فرمان پیامبرش سر باز می زنند نکوهش می کند و می فرماید:

وَمَنْ يَشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ تُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى وَتُصْلِهِ جَهَنَّمَ و سَأَتِ مَصِيرًا ۵ (النساء-۱۱)

ترجمه: و شخصی که پس از دریافت راه هدایت بار رسول الله مخالفت ورزد و از طریق مسلمانان منحرف شود (و راه دیگری را درپیش گیرد) به همان راه منحرفی که خودش انتخاب کرده به پیش خواهد رفت و وارد جهنم خواهد گردید که بدترین جایگاه است.

مطلب آیه مبارکه فوق کاملاً روشن است یعنی شخصی که باوجود ظهور هدایت و نزول قرآن و حقانیت اسلام بار رسول الله (صلی الله علیه وسلم) خصومت ورزد و راه پیامبر برگزیده الله تعالی و راه اسلام عزیز را ترک گفته راه دشمنان اسلام را درپیش گیرد و گمراهی را در مقابل هدایت برگزیند مانیز به همان راه جهالت و ضلالت توفیق رفتن را برایش ارزانی خواهیم داشت، راهیکه خودش برگزیده و راهیکه به جهنم منتهی میگردد.

رسول الله صلی الله علیه وسلم را پروردگار عالمیان پیامبری برای بشریت ارسال داشته تا اقوال و افعال پیامبر اسلام در همه شئون زندگی مسلمین بطریق احسن تطبیق گردد. الله تعالی می فرماید:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ۵ (الاحزاب-۲۱)

ترجمه: بدون شك وجود پیامبر اسلام نمونه خوبیست برای آنانیکه آرزو دارد از خداوند و روز رستخیز و الله تعالی را بکثرت یاد میکند.

کسا نیکه ظاهراً ادعای ایمان و اطاعت الله تعالی و رسولش رامیکنند اما قلباً و عملاً راه خصومت را درپیش می گیرند و زمانیکه به فیصله شرعی محول میگرددند، اگر منفعت دنیوی را مشاهده کرده به فیصله و حکم شریعت لبیک می گویند اگر حق بطرف دیگر بود و شریعت بر علیه شان اصدار حکم نماید، سرباز می زنند و با فیصله شرعی مخالفت میکنند بنام منافق یاد شده است.

وصف مؤمن اینست که از الله و رسولش اطاعت میکند و منافع دنیوی را در مقابل فیصله شریعت مدنظر نمی گیرند.

باقیادارد.

د توحيد د شمعې پېژندګان حضرت عاصم (رضي الله عنه)

د احد په غزا کې کوم کافران چه مردار کړي شوي وو، د هغوی په خپلوانو او پاتي کسانو کې د انتقام او بدلي اخستلو جوش او خروش په تيزۍ کې و «سلافة» د هغې ښځې نوم و چه دوه زامن يې په دې غزا کې مړه شوي وو. هغې نذر منلي و چه که چيري د «عاصم» (ددې د زامنو قاتل) سر څوک ورته راوړي، نو دا به د سر راوړونکي ته سل اوښان انعام ورکړي او د عاصم رضي الله عنه د سر په کاسه کې به شراب وڅښي! «سفيان بن خالد» د هغه دسر د راوړلو لپاره کونښين پيل کړ، هغه د «عضل» او «قاره» څو سړي مديني منوري ته وليږل، دې خلکو ځانونه مسلمانان معرفي کړل او له نبي عليه السلام نه يې د تعليم او تبليغ لپاره له ځان سره د څو تنو مبلغينو د بېولو غوښتنه وکړه چه پدې لړ کې يې د عاصم رضي الله عنه د لېږلو غوښتنه مخصوص کړه او داسې يې وښودل

چه د ده وعظ او تبليغ د خلکو ډير خوښ دی انبي عليه الصلوة والسلام د عاصم رضي الله عنه په شمول لس نفره او په ځينو رواياتو کې شپږ نفره له دوي سره وليږل. پر لارې دغو کسانو له صحابه کرامو سره غداری او وعده خلافی وکړه او د مسلمانانو دښمنان ئي دهغوی د مقابلي لپاره راوييل چه د بنوحيات (۲۰۰) دوه سوه کسان وو چه په دوی کې (۱۰۰) سل کسان ډير مشهور غشي ويشتونکي وو. پر لارې د لسو او يا شپږو تنو له دوه سوو کسانو سره مقابله وشوه. د الله تعالی شان دی چه د الله تعالی په مينه مست صحابه له دغو غدارانو سره ښه په ميرانه وجنگيدل، خو چه کله يې خپله لږتيا حس کړه، نو د «فدقد» غره ته وختل، ځکه چه هلته د کفارو زور نه رسیده. کفارو چه خپله ذليلتيا وليده نو بيا يې له مکر نه کار واخيست او صحابه کرامو ته

يې وييل چه تاسو له مونږ سره راشئ، مونږ خپله ځمکه ستاسو په وينو رنگول نه غواړو، بلکې مقصد مو يوازی او يوازی ستاسو په بدل کې د مکې له خلکو نه د څه مال اخستل دی او پس. صحابه کرامو رضي الله عنهم ورته وييل چه مونږ بيا د کفارو په وعدو نه تيروزو، نو له تيرکښ نه يې غشي وويستل او مقابله يې وکړه. کله چی غشي ختم شول په نيزو يې مقابله وکړه. عاصم رضي الله عنه خپلو ملگرو ته په جوش کې وييل چه له تاسې سره دوکه او فريب وکړي شو، خو د ويري خبره نه ده، شهادت غنيمت وگڼئ، ستاسو محبوب له تاسو سره ملگري دی او د جنت حوري ستاسې په انتظار کې دی.

دا ئي وييل او په جوش سره يې مقابله وکړه او کله چه نيزه هم ماته شوه نو په توره يې مقابله کوله. د اسلام دښمنان ډير وو، په پای کې شهيد شو او دا دعا يې وکړه:

«ياالله! خپل رسول الله صلى الله عليه وسلم ته زمونږ د قصې خبر وکړي»! دا دعا قبوله شوه او د دې واقعي علم نبي عليه السلام ته وشو.

څرنگه چه عاصم رضی الله عنه دا هم اوریدلی وو چه «سلاقه» غواړي زما د سر په کاسه کی شراب وڅښي! نو د شهادت په وخت کی ئی دعا وکړه چه: «ياالله! زما سر په ستا په لاره کی پریکړل شی خو ته یی محافظ شی»! دا دعا هم قبوله شوه او د شهادت نه پس چه کله کافرانو د ده د سر د پریکولو اراده وکړه، نو الله تعالی د شهودو مچئ او په ځینی روایاتو کی د تورو غومبسو یو سیل راولېږه او د هغه بدن یی له غلورو خواؤ نه محاصره کړ.

د کفارو دا خیال ؤ چه د شپې لخوا کله چه غومبسی والوزی نو دهغه شاه زلمی سر به غوځ کړو، خو د الله تعالی فیصله د هغوی د غوښتنی په خلاف وه. د شپې لخوا بڼه ډیر او سیلابی باران وشو او د هغوی بدن یی لاهو کړ او د کفارو خصوصاً د «سلاقه» او «ابوسفیان» زرونه ارمالجن پاتی شول. لنډه دا چه نور صحابه کرام (چه هر څو وو)

شهیدان شول او یوازی دری تنه خبیب، زید بن دثنه او عبدالله بن طارق رضی الله عنهم ژوندی پاتی شول، له هغوی سره بیا داسی وعده او لفظ وشو چه تاسو له غره څخه راکوز شی!، مونږ له تاسو سره وعده خلاقی نه کوو، دا دری واړه شاه زلمیان رابښکته شول او له رابښکته کیدو سره سم یی پری متی وتړلی. عبدالله بن طارق رضی الله عنه وفرمایل: «دا لومړئ وعده خلاقی نه ده چه زمونږ سره یی کوئ، زه خو هیڅکله هم له تاسو سره نه ځم! زمونږ شهیدانو ملگرو ستاسو په وینا اعتماد وکړ او نتیجه یی دا شوه چه هغوی شهیدان شول».

کفارو هغه په زبردستی رابښکوده، خو دی له خپل ځای نه ونه خوځید، نو دی خلکو هغه هم شهید کړ او یوازی دوه تنه ورسره پاتی شول. هغوی یی بوتلل او د کلی په خلکو یی خرڅ کړل. زید بن دثنه رضی الله عنہ صفوان بن امیه د پنځوس اونیانو په بدله واخست او حضرت خبیب رضی الله عنه حجرین ابی وهاب د سلو اونیانو په بدله واخیست چه د هغه د شهادت قیصه مو دمخه لیکلی وه.

صفوان خپل قیدی (زید بن دثنه رضی الله عنه) زر له حرم نه د باندی د خپل غلام په لاس ولیږه چه شهید یی کړی. د ده قماشی او کتلو لپاره نور خلك هم ډیر جمع شوی وو چه په هغو کی ابو سفیان هم ؤ. ابوسفیان له زید رضی الله عنه نه د شهادت په وخت کی پوښتنه وکړه چه ای زیده! ستا دی په الله قسم وی، رښتیا ووايه آیا ستا دا خوښه ده چه ستا په بدله کی د محمد صلی الله علیه وسلم څټ ووهل شی او ته پریښودی شی؟

زید رضی الله عنه په ډیر شهامت سره وفرمایل چه په الله تعالی می دی قسم وی چه زه خودا هم نه خوښوم چه نبي کریم صلی الله علیه وسلم چه کوم ځای دی، هلته دی د هغه په پښه کی یو اغزی هم ننوزی او مونږدی په خپلو کورونو کی آرام کښینوا! قریشو چه دا ځواب واورید، حیران پاتی شول. ابوسفیان وویل چه د محمد(صلی الله علیه وسلم) د ملگرو چه څومره محبت دی له هغه سره دومره محبت می چیرته هم نه دی لیدلی نو زید رضی الله عنه یی هم شهید کړ. (رضوان الله عنهم اجمعین).

امام الجهاد شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) د علماؤ کرامو او مجاهدینو په نظر کی:

یادونه: پښتو «دموت» مجلې د خپل پنځم نمراتې کال د پیل کیدو په مناسبت فوټل چه ۱۴۱۳ هـ ق کال د محرم الحرام او صفر المظفر د میاشتو مجله دوه میاشتني او په نون العاده توگه نشر کړې، پدې لړ کې مو تهنه وه چه په افغانستان کې د اسلامي جهاد د بنسټ ایښودونکي او اسلامي مفکر شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) د ځینو ملگرو، دوستانو او مینه والو علماؤ او مجاهدینو د علمي او جهادي سنگرونو تأثرات د «دموت» د مجلې لوستونکو ته وړاندې کړو.

مونږ پدې مقید یو چه د اسلام د نومیالیو شخصیتونو د علمي او جهادي کارنامو ستاینه که له یو خوا د هغوی لپاره د مغفرت فوټنه ده، له بلې خوا د راتلونکو نسلونو لپاره د لارښوونې، تشویق او ترغیب باعث او سبب کیږي، داسې باید ونه انگیرل شي چه ګواکې مونږ د شهید (رحمه الله) کلېزه ښانګړو، حقیقت دا دی چه مونږ یوازې د شهید شیخ (رحمه الله) د شهادت کلېزه نه، بلکه د هر چا د څلوېښتې او کلېزې له ښانګړې سره مخالف یو او بدعت یې بولو، مونږ دا کار د خپلې مجلې د پنځم نمراتې کال د پیل کیدو په مناسبت پخوا پیل کړی ؤ څو له یوې خوا مو د شهید د کارنامو او اتباع د ستاینې په لړ کې د هغه روح ته د مغفرت دعا فوټې وې او له بلې خوا مو د هغه د نیکو او صالحو باقیاتو قدر کړی وې چه همدا مجله له هغې مجلې څخه ده.

الله تعالی دې پری رحم وکړي.

په درنښت (اداره)

د حسانه الدعوة الی القرآن والسنة
امیر محترم مولوی صاحب سمیع الله

الحمد لله وحده والصلاة والسلام
على من لا نبي بعده
اما بعد:

له شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) سره زما د پیژندګلوی وجه د هغه ښه شهرت، زکاوت، او سلوک ؤ چه د توحید له عقیدې څخه یې سرچشمه اخستی وه. زمونږ حسنه تعلقات له ۱۹۶۰م کال نه پیل شوی ؤ چه مونږ دواړه په هغه وخت کې طالبان وو، وروسته دا تعلقات نور هم هغه وخت احسن شول چه زه په کابل کې مدرس

نورو مسلمانانو ته یې د ستور د اتباع دعوت ورکاوه. شهید شیخ (رحمه الله) د دې ترڅنګ چه په افغانستان کې د کمونیزم او الحاد پر ضد د جهاد بنیانګزار ؤ، د اسلامي تنظیمونو تر منځ د اتحاد داعی هم ؤ، د کونډو او یتیمانو سرپرست او مرستندوی، د مجاهدینو منتظم او مربی او د امة مسلمة د عقایدو په صفاکولو کې ساعی او نه ستړی کیدونکی شخصیت ؤ.

لنډه دا چه شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) د ظاهر شاه له زمانې نه چه زه یې پیژنم د قرآن او سنت

شوم او په ځینو اهمو کارونو کې به مو مشورې کولې.

د شهید شیخ (رحمه الله) د علمیت، شجاعت، سخاوت، مېلمه پالنې، صبر او متانت، صله رحمی او شفقت، مروت او ځوانمردی، عفوی او گذشت، رښتینولې او صداقت او نورو حمیده صفاتو په هکله که زه هر څه تشریحات ورکړم، کیدای شي چه نور وروڼه به له مانه پرې ښی رڼاوی واچوی، خو زه صرف دومره وایم چه شیخ رحمه الله په نننۍ امة کې هغه شخصیت ؤ چه د صالحینو سلفو په منهج روان او د سنتو متبع انسان ؤ او

متبع، په افغانستان کې د قولي اوفعلي جهاد بنسټ ايښودونکی او د حق د لاری ستر بلندوی ؤ، دده په دعوت کې الله تعالی برکت واچوه چه په افغانستان کې عملي جهاد پيل او د روسانو په شکست منجر شو.

د جماعة الدعوة الى القرآن والسنة له تاسيس نه وړاندې د امة مسلمه په نوم تنظيم د شيخ شهيد (رحمه الله) له وياړه وکه کارنامه ده، خو کله چه د مسلمانانو ډلو ترمنځ د اتحادونو له ماتيدونه وروسته ما يوس شو، نو د جماعة الدعوة د جوړېدو اقدام يې وکړ او عملاً يې په ځانگړي ډول د داسې جماعة بنسټ کېښود چه د نړۍ د مسلمانانو په عطياتو يې هم د جهاد چاري سمبال کړې او هم يې د دعوت او تدريس او مدارسو د جوړښت سلسله جاري وساتله، نه تری مجاهد بينوا او بې اسرې تلی او نه تری د کونډو رنډو او يتيمانو سرپرستی هيره شوی ده، داسې مجاهد به پيدانه شی چه د شيخ څنگ ته ورغلی وي او بينوا تری تللی وي، همدا وجه وه چه خلکو به دا گمان کاوه چه لدی تنظيم سره ډير مال دی. په جهادی او تدريسی امورو کې يې د تنظيم پرستی په خلاف له هر چا سره مرسته کړې چه همدا د ده د برياليتوب راز ؤ، دوستی يې هم د الله تعالی د رضا لپاره وه او دښمنی يې هم دالله

تعالی د رضا لپاره، همدغه نیک او حميده اوصاف ؤ چه د کونړ د ولايت له آزاديدونه وروسته چه کله هلته د قولو جهادی تنظيمونو په اتفاق يوه اسلامی اداره د انتخاباتو له لیاری جوړه شوه نو دغه لوړ شخصیت يې د اسلامی امارت د امير په حيث وټاکه او دتولو تنظيمونو اکثره قومندانانو ورسره بيعت وکړ، يوازی يو شمير محدودو منفعت جوړيانو ورسره مخالفت وکړ چه په نتیجه کې يې هغه څه وشول چه بايد نه وای شوی.

نړۍ وال پدی قابل دی چه شهيد شيخ (رحمه الله) په کتړ کې د نبی عليه السلام د دی فرمودی سره سم چه: «يوه لويشت څمکه د کفارو له لاسه آزاده کړی، اسلام په کې نافذ کړی، اسلامی احکام جاری او نافذ کړل، حدودالله تطبيق شول، پدی اساس د اسلام داخلی او خارجی دښمنانو سره لاسونه يو کړل او ددی عظیمی هستی د له منځ وړلو نقشه يې طرح او تطبيق کړه.

(انا لله وانا اليه راجعون)

په ډير افسوس سره بايد ووايم چه نن په افغانستان کې هغه څه روان دی چه شهيد شيخ (رحمه الله) يې پيش بينی کړی وه او ويلی وه. ده به ويل چه د جهادی تنظيمونو مشران که نن خپل اختلافات ختم نه کړی، کله چه

افغانستان د روس او روس پرستانو له لاسه آزاد شی، بيا به حتماً جنگ او جگړی کوی چه دا کار به د اسلام او جهاد په ضرر تمام شی، نن هماغسې وشول. شهيد شيخ (رحمه الله) به ويل چه جهادی مشران بايد مجاهدينو ته د جهادی امورو د زده کړی تر څنگ دينی زده کړه هيره نکړی. ده به ويل چه جهاد مشران بايد خپل منځی مسائل د قرآن او حديث په رڼا کې حل او فصل کړی، افسوس چه د شهيد شيخ (رحمه الله) آواز چا وانه وريدۀ ځکه نننۍ ستونزی راپيدا شوی.

زمونږ هيله دا ده چه د شهيد شيخ (رحمه الله) وارثان او پيروان به د هغه نصايح او توصیې قولي د زړه په غوږو واوړی او عمل پرې وکړی او له «لومة لائم» څخه ونه ویرېزی.

(والسلام علی من اتبع الهدی)

محترم ورور مولوی حبيب عبدالرحمن

نحمده ونصلی علی رسول الکريم
اما بعد :

زما سکونت په ولايت کندز کې ؤ لیکن سره له هغی شيخ (رحمه الله) په ټول افغانستان کې د توحيد او علم او پوهی او دعوۀ شهرت لاره او دوهمه خبره دا وه چه فضل احد مولوی صاحب زمونږ استاد او دشيخ (رحمه الله) هم درسی وو هغه به د شيخ

(رحمه الله) واقعات بیانول چه په مناظرو کښې غټ غټ مبتدعین ملامتہ او بی جوابه کول، نو تعلقات زمونږه په دغه وجه وو.

زمونږه تعلقات د شیخ رحمه الله سره پداسی اندازه وو چه د شیخ رحمه الله لوی او ډیوکی حکم او امر مونږ په هر وخت کی اطاعة کړیدی تعلقات مو داسی ؤ لکه څرنګه چه دکشر ورور د مشرورور سره ښه محبت او معامله وی.

کله چه دپیرک کارمل په دور اقتدار کی مونږه راکټونو او ثقیله اسلحی ته احتیاج پیداکړ چه د ملحدینو په مقابل کی یی استعمال کړو، ددغه وخت نه مخکی مونږه چه په جهاد کی کوم عملیات کول د غنیمت اسلحه به مو استعمالوله لیکن د راکټونو د طلب په خاطر د تخار څخه دلته پاکستان ته راغلو او په دغه مسئله کی د شیخ (رحمه الله) سره مخامخ شو او مخامخ پیژندنګلوی مو ورسره وشوه.

او دا چه شیخ رحمه الله طالب العلمان د علم د تحصیل په وخت کی راجمع کړل او تعهد یی تری واخیسته تعهد پدی وجه ؤ چه یو به مونږه کوشش کوو چه د توحید روښانه ډبره هر ځای ته ورسوو او دوهم دا چه د اسلامی حکومت د جوړولو لپاره به هر قسم قربانۍ ورکړو.

د شیخ (رحمه الله) یو صفت دا ؤ چه د همیشه لپاره چه به شورئ دایره شوه د شورئ اعضاؤ ته به یی توصیه کوله چه د الله تعالی سره د همیشه لپاره خپل تعلقات قایم او ټینگ ساتی.

دوهم صفت: یو کشر مامور ته چه به یی احکام ورکول نو هغه ته به یی په خط کی لفظ د سلام مخکی کاوه.

درېم صفت: کله چه به شیخ (رحمه الله) یو څه ته احتیاج پیدا شو لکه څوک راغوبتل یا کاغذ چاته ورکول یا اوبه غوښتل نو پخپله به پاڅیده مونږ ته یی په هیڅ وخت کی ندی ویلی چه تاسو پاڅئ او دغه کار وکړئ اگر که مونږه محبت لاره چه دغه کار پسی مونږه پاڅو دغه د ادب تعلیم ؤ چه مونږه ته یی راکاوه.

څلورم صفت: شیخ رحمه الله به د دینی کتابونو مطالعه د همیشه لپاره کوله او د هغی نه به یی یو یو مهم سوال په مجلس کی نورو علماؤ ته پیش کاوه. په شورئ کی اکثر وخت نورو علماؤ د هغه ځواب ندی کړی ترڅو چه هغه به پخپله د هغه سوال تشریح وکړه.

پنځم صفت: کله چه به د خلکو او مراجعینو د کثرت په وجه د قرآن عظیم الشان د تلاوت لپاره وخت ورته پیدا نه شو نو په سفر کی به ئی

تلاوت کاوه.

شپږم صفت: څوک محتاج انسان چه به شیخ رحمه الله ته عارض شو هغه به یی ناامیده نه رخصتوه، بلکه د هغه د مطالبی نه به یی ورسره زیات احسان کاوه، پدی وجه به د همیشه لپاره دهغه دروازه او کوڅه او د کورد مخی سرک له محتاجینو او سوال کوونکو څخه ډک وو.

اووم صفت: د جهاد په گرم جنگ کی لکه د کنړد ولایت د پشد په جګړه کی پخپله حاضر ؤ، او نهایی زیات جرأت یی درلود.

اښم صفت: چه په سفر کی به کومه مدرسه د ده مخی ته راتله، که هغه د اشاعة التوحید والسنة وه او که د جماعة اسلامی وه، او که د هر چا مدرسه به وه کومک به یی ورسره کاوه.

نههم صفت: ما پخپله په نظامی کی کار کاوه چه کوم قومندان به له مونږ نه خفه شو هغه قومندان چه به د شیخ (رحمه الله) خواته واپس ورغی هغه ته به یی توصیه وکړه او تسلی به یی ورکړه او واپس به بیرته خوشحاله راغی.

لسم صفت: چه د قومندانانو یا عامو خلکو په مابین کی به کوم اختلاف راغی نو شیخ رحمه الله به وروسته د بیان د اوریدو د هغوی نه په دوه یا دری جملو ویلو سره د هغوی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَهُ تَبَاهَى لَهُ وَرُوسَتُهُ تَلَامُ

له هغه وخت نه چه په افغانستان كى دمجاهدينو حكومت جوړ شوى او ظاهراً كمونيست رژيم رانسكور شوى، ددى په خاى چه خلكو ته داسلامى نظام هغه نعمت وړاندې كړى چه دلاسته راوړلو لپاره يى دڅوارلسو كالو په اوږدو كى په زرگونو، بلكه په سونو زرگونو ځوانانو د مقدس جهاد په تودو مورچلو كى خپل سرونه قربان كړل او يا د جگړې ځپلى او د كمونيستانو له خوا د تباه شوى هيواد ديبيا سمسورتيا او آبادۍ او د اسلامى تعليم او تربىي د پلى كولو او د هيواد د اقتصادى پياوړتيا لپاره د جهادى تنظيمونو د مشرانو له خوا كوم گټور گام پورته شى، د كابل ښار هر واټ په ډول ډول پلمو د جگړى او وينو تويولو په ډگر بدل شو، د مجاهدينو مسلحى ډلى له يو بل څخه د انتقام اخستو، تش لاس كولو او يا له كابل څخه د ويستلو په نيت كابل ته ننوتل او د كابل ښكلى او تاريخى ښار ئى د وينو په حمام بدل كړ. عجيبه خو دا ده چه دوه ډلى د ښار په واټونو كى تر هغه د يو بل وينى تويوى او دولتى او شخصى ملكيتونه په تباه كوونكو راکټونو سوزوى او بى گناه خلك وژنى چه ترڅو ئى زور او به شى او ذخير ورسره خلاص شى نو بيا د نوى جگړى لپاره د تابيا نيولو په غرض دواړه ډلى «اوربند» اعلان كړى، چه د نوى قوت د پيدا كولو نه وروسته اوربند او معاهده ماته او د جگړى د اور لمبى بيا د «آسمانى» او «شيردروازى» له څوكو اوچتى شى.

په كابل كى تر ټولو سخته او تباه كوونكى جگړه هماغه د حزب او دولت تر منځ جگړه وه چه په غريدلو سترگو او قصداً او عمدأ د اگست د مياشتى په لومړى هفته كى په داسى وخت كى پيل شوه چه خطر ئى هر چا وړاندى تر وړاندى احساساوه، وخيم او تباه كوونكى عواقب يى د حزب او دولت مشرانو هم درك كول او په دى پوهيدل چه د دى جگړى په سره اور كى به كابل لو لپه شى، خو يوه هم د جگړى له پيل څخه وړاندى د تفاهم او اوربند په ابتكار لاس پورى نه كړ. حزب د دغى

مايېن كې فيصله وكړه او هغوی به سره دقناعت اوتسلي خوشحاله رخصت شول.

يولسم هفت: قوی او مستدله فتویٰ به ئی ورکوله، او علمی تحلیل او بصیرت یی زیات ؤ، د هغوی یو مثال دا دی، چه دمرحوم مولوی صاحب رحمت جمال میرزا د تعزنی په وخت کی یو عرب ورور راغی او سوال یی ترې وکړ چه الله تعالی د پنځه څیزونو علم بل هیچا ته ندی ورکړی، د هغو د جملی نه یو هغه څه چه په گیده کی وی «ويعلم ما فی الارحام» پداسی حال کی چه مونږه په وسایلو عکس او تصویر اخلو او د هغه معلومات کپړی چه هلك دی یا جینئ، نو شیخ (رحمه الله) ورته ځواب ورکړ، چه الله تعالی نفی د علم کړی نفی د لیدلو یی ندی کړی، علم لکه د مثال په ډول طیاره مونږه وینو خو علم پرې نه لرو چه هغی ته پرواز ورکړو نو د الله تعالی سره علم د هغه د خلقت او ترکیب د اندامونو دی دا کار اوس هم هیڅوک نشی کولای که هر څومره وسایل پیدا شی، علم او لیدل په لفظ او معنی دواړو کی فرق لری نو عرب ورور وویل چه دسعودی عربستان ددارلافتاء رئیس څخه عین دغه سوال وشو هغه جواب ورکړ چه ددی نه مطلب د نطفی حالت دی نو عرب ورور وویل چه

ستاسو محترم ځواب د هغه نه ډیر معقول او ذهن ته پریوتونکی دی.

د شیخ (رحمه الله) مسؤلیت د مدارسو جوړول، جهادی قوتونه منظم کول او د توحید او سلفی عقیدې خدمت کول وو او پدغو مسؤلیتونو کی د د عزم او تصمیم دومره محکم ؤ چه **یو میلمه ورته وویل چه کله به تاسو محترم کومکونه بند شی بیا به تاسو مدارس به څه شی باندی چلوئ؟ شیخ (رحمه الله) په ځواب کی ورته وویل چه مونږه ورته الله او ب بنودلی دی د هغی به الله تعالی اجر او ثواب راکړی او چه امکانات نوی بیا مکلف نه یو، دخپل مکلفیت په اندازه او توان به کار کړو.**

له عامو خلکو سره دشیخ (رحمه الله) رویه او کردار داسی ؤ چه په نورستان او پچی درې او نورو ځایونو کی هغه خلک چه نه یی دی لیدلی ؤ او نه یی ورسره د قرابت تعلقات وو، دده د شهادت په وخت کی یی ډیر ډیر وژول او هم دا رنگ په کمپونو کی هم عام خلک لوی او واړه، پریشانه وو ولو که په نورو تنظیمونو پوری مربوط ؤ، دا غم او درد چه عامو خلکو احساساوه له دوی سره د شیخ (رحمه الله) د نیکو او حسنه اخلاقو او نیک

چال چلن نتیجه وه.

هرکله چه د نورو تنظیمونو تر منځ اتفاق او اتحاد ونه شو د استاد سیاف په مشرۍ اتحادونه له ناکامی سره مخ شول نوشیخ (رحمه الله) دده نورو ملگرو پدی مجبور کړ چه د دعوت کار شروع کړی چه توحید مسئله پاتی شوه ضروری ده چه دعوت وچلوو اومدرسی جوړی کړو، دمدرسو او توحید دعوۍ ته نور تنظیمونه هسی هم تیار ندی، هم دا باعث شو چه د امت مسلمه پخوانی تنظیم د جماعة الدعوة په نوم فعال شو.

دجماعة الدعوة اهداف اسلامي جهاد او د قرآن او سنت په رڼا کی اسلامي حکومت او تنفیذ د حدودو او همدارنگ د نړۍ خلک په اسلامي عقیده او سنتو باندی پوهه کول دی.

شیخ رحمه الله د هر باطل دشمن په مقابل کی خپل دریغ او دشمنی او فتواگانۍ په خپلو خطباتو کی واضح او قاطع کړیدی او له دوستانو سره یی دوستی د حق برابر کړیده. شیخ (رحمه الله) د اسلامی امارت د امیر په صفت باندی د ټاکلو باعث دوه خبری وی.

اوله خبره دا وه چه خپلو بعضو مشرانو ورته وویل چه خلک غیر له تا نه په بل چانه

راجع کیزی او نه د داسی
اجتماعی فکر خاوند بل څوک
شته.

دوهمه خبره دا وه چه
حزب اسلامي اصرار کاوه او
دا خبره یی کوله چه که
شیخ رحمه الله پخپله د
امارت آمیر شی نو مونږه
به یی حتماً امارت ومنو
ځکه چه مخکی هم مونږه
دده په توماند جهاد
کړیدی.

شیخ رحمه الله به خپل
دور امارت کی قصاص او
رجم په وټه پور ولسوالی او
دطیارو په میدان کی د
عامی اجتماع په وړاندی
نافذ کړه او دآینده لپاره
یی هم دغه طریقہ جاری
پریښوده.

د شیخ رحمه الله وارثانو، دوستانو
او د جماعة الدعوة الی القرآن والسنة
متعهدینو ته زما پیغام دا دی چه
اسلامی تعلیم او توحید او سنت ته
دعوة لکه څنګه چه د شیخ رحمه الله
لار وه او له ټولو خلکو سره ئی ښه

سلوک کاوه همدا رنگه دي دوی هم
وکړی. ومن الله التوفیق

مخترم ورور تره خیلو مولوی صاحب

شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه
الله) زما له کشر ورور سره په سوات
کی دیره وه. زه په کال ۱۳۳۶ هـ ش
کی د حج بیت الله شریف نه د آبګوت
په وسیله راغلی وم او خپل ورور می
په تیلیفون را وغوښت. چی ورور می
راغی و شیخ جمیل الرحمن هم ورسره
ورور می راته د مرحوم د اخلاقو او
پوهی صفت وکړ چی دی ډیر حمیده
اخلاق او ښه پوهه لری. ما ورته
توصیه وکړه چی دغه پوهه د قرآن او
حدیث په خدمت کی صرف کړی او د
سوات فلسفه پرېږدی ځکه چه دا په
درد نه خوری.

وروسته له هغی چه دی ملا شو او
کنډ ته راغی له بدعتیانو سره یی
مبارزه شروع کړه نو چا به چی دده
غیبت زما په وړاندی کاوه ما به هغه
ردواه. دمثال په ډول قاضی عبدالرؤف
د مزار درې او حاجی شمعون د جلال
آباد د ښار په مسجد حمام کی دی
دواړو ته ما وویل چی ستاسی مسائل
ضعیفه او د آخرت په ګټه مو ندی
بلکه د آخرت خساره مو پکی ده.
همدا رنگه غلام رسول پرماج د
مزار شریف نائب الحکومه او دده ورور
صفرجان له مولوی عبدالرازق د دره

نور سره د وزیر عدلیی په مخکی د
دغه مرحوم نوم واخیست او وئی ویل
چه څه قادیانیان راغلی او مشر یی په
نورستان کی مولوی افضل دی او په
کنډ کی یی مشر مولوی حسین دی او
څه غلطه لار یی روانه کړی باید چه دا
خلک وټکول شی نو ما داخلک د وزیر
په مخ کی سخت وږتل او ورته می
وویل چه تاسی کافر کیزی چه بدعاتو
ته اسلامی شریعت وائی. زما د
تانیداتو مواضع ډیر دی چی اوراق
نیسی دا مشت نمونه خروار وه.

شیخ جمیل الرحمن (رحمه
الله) یو واقعی مبارز او
مجاهد او د صحیح مفکوری
خاوند او دعالی اخلاقو خښتن
وه. د اسلام دسرلوری لپاره
یی کار کاوه او متفکر وه چه
څنګه واقعی اسلام مینځته
راشی.

د شهید حلم، علم او بردباری
باعث د توجه ځما وه.

مخکی مو اشاره وکړه چی **اولین**
مبارز وه او د بدعاتو په مقابل
کی یی سل په سلو کی مبارزه او
مجاهده کړی ده.

پدی خاطر چی ښه اخلاق یی

درلودل نو طبعی ده چی فردی او اجتماعی ژوند بی قول خیر خیر و.

د واقعی مجاهدینو له مرحوم سره ښه روابطه وه خو په نام مجاهدين او په بعضاتو ملوث کسانو له هغه سره څه ارتباط نه درلود.

د جملة الدعوة الى القرآن والسنة د تأسيس عمده عامل دا وه چې رسومات باطله او بدعات غیر اسلامی د افغانستان د اسلامي جامعې څخه ورک کړای.

هغه د دی مبارک حديث مصداق وه چی فرمائی: «الحب فی الله لله والبغض فی الله لله»

د شهید نظر دا ؤ چی کومه منطقه آزاده شی باید امیر وتری پدی خاطر هغه توماندانان راټول کړل او بیعت یی تری واخسته.

د ټاکل کیدو عوامل دا وه چی شهید(رحمه الله) یو مبارز شخصیت وه او جهادی سوابق یی درلودل او یو اندازه نظامی قوت یی هم درلود.

زموږ د معلوماتو سره سم شهید حدودات او تعذیرات نافذ کړي وو.

زما پیغام د جماعت متعهدینو او ورته ؤ ته دا دی چی د دعوت په لار

کی داسی قدمونه اوچت کړی چی منفور نه شی او داسی نه وی لکه د شهید په څنگ کی څه کسان څه وخت داسی راټول شوی چی د شهید دعوت ته یی داسی ضربه ورکړه چه شهید د هغی ضربی تلافی کی دوه کاله وخت مصرف کړ تر څو یی چی لیری کړل.

اوماشهید(رحمه الله) ته دا توصیه کړی وه چی دا فلائی، فلائی لیری کړه او خرابی ژبی لری او سابقی یی په وطن کی خرابی دی، دوه کاله وروسته شهید ما ته وویل چه اوس څنگه ده ما ورته وویل چی یو دوه پاتی دی نور درنه ورک شول. نو ورته ؤ ته یی همدا وایم چی رکن په دعوت کی سابقه ده تاسی نه گوری چه هر قل د ابوسفیان نه څه پوښتنی کوی که چیرته تاسی دغسی انسانان ځان سره ملگری کړی نو تاسی به د شیخ د عوت فلج کړی ځکه چه خلک د دوی سابقی ته گوری او هغه نه منی. وروسته هغی نه علم، علم، مردم داری ارکان د اسلامی دعوت دی.

دغه وه زما توصیه چی شیخ(رحمه الله) ته می هم کړی وه او تاسو ته یی هم کوم.

والله علی مانقول به الوکیل.

محترم دیوبقاضي صاحب محمدامین وقار

من المؤمنین رجال صدقوا ما عاهدوا

الله علیه...الایه

د قرآن اوست د علمیت اود دعوت د سار د شهادت په مناسبت:

پدغه غمناکه اوهولناکه تکه توره شپه دیو خارجی سفرڅخه ناوخته اسلام آباد ته ورسیدم، شپه تیره شوه، سبا سهار بجی دجنگ اخبار. موتر لاسه کړ، سرخیانی، عنوانونه، خبرونه او تبصری مولوستلی چه ناڅاپی خواته ناست ملگری راپاندی غږ وکړ چه هی مولوی صاحب شهید کړای شوی! په هیبت سره می وویل کوم مولوی صاحب؟ گوته نی پری کیښوده چه دغه څوکړښی خبر دې لاندي لوستلی؟ «اصل خبر...» د سفر دملگرو مخی ته راغلو. د ټولو ورونو حوصلی ماتی، سترگی لمدی څیری نی سپیری شوی او له خولو څخه نی بی اختیاره آوازونه اوفریادونه ووتل. ومویل چه «انالله وانالیه راجعون» ناڅاپی خبرو خبرنه وپوږغو غږ لاهه کوی چه د ژوند یو سخت سفر ؤ. نه موموندلی شو نه مولو ستلی شو اونه مو تحمل کولی شو. سترگی مو وچیدلی نه، حوصلی برابریدلی نه، د خبر کړښی لوستلی کیدلی نه!

بیاهم یویل ته په لیدلو، تسلیت وړکولو اوحوصلو برابرولو د خبر متن مولوستلای شو. لیکن شوی ؤ چه په

افغانستان کی دجھاد بانی دجماعة الدعوة الى القرآن والسنة امير مولانا الشیخ جمیل الرحمن دجمعی په ورځ باجوړ ایجنسی کی په شهادت ورسول شو، جنازه به نن شنبه په ۱۱ بجی باجوړ کی اداء کیزی او خاورو ته به سپارل کیزی.

دا وخت ۹ بجی وی داسلام آباد خحه تر باجوړ پوری اوږدی فاصلې اوده ساعته لنهوی زمانی راسره یاری ونکړه چه دخوازه ورور مظلوم اورحوم شهید آخرنی ملاقات او د جنازی صلاة راته نصیب شی.

حقه ده چه جناب شیخ خپل هدف ته ورسید«دحق دعوت اوپدغه لیار کی حق شهادت» شهادت دهر دعوت گر هیله او دآبدی باسعادت ته ژوند پیل

دی.دا چه شیخ ولی شهید کړی شو؟ چاشهید کړ؟ د چا په لسون ئی شهید کړ؟ خرنگه او دخه لپاره شهید شو؟ هغه پوښتنی دی چه د انقلاب په اوږدو کی رنگارنگ جریانات، نورتنوی مشاهدات او بالمثل مشاجرات به خراب ورکړی. تر پرونه دومره خوک نه پوهیدل لکه نن چه پوهیزی سبا به لدینه هم زیات اویل سباخوبه هر څه نارې سوري کړی، سپین به سپین اوتور به تور شی هر څه به نوی اولور شی.

پټ رازونه به ښکاره شی تختیات به مشاهده شی او دسیسه کاران به بل پرده شی.

زمونږ او دشیخ دژوند نیمائی برخه په حق غوښتنه اوحق پالنه کی یوځای تیره شوی پوره شل کاله ملگری، ملگری نه بلکه ورورولی، ورورولی هم نه بلکه دراسخی عقیدی اوگرم جهاد دگرمو سنگرونو مینه ناکه،همتناکه او افسوس ناکه نیمه خواه رښتنی یاری، هسی یاری چه هیڅوک به ئی له هیچا سره نلری، دا ټول دقرآن اوسنت په سیوری اوددعوت په لوری، زمونږ مینه زمانی اومادی نه بلکه ایمانی او جهادی وه. شیخ دقرآن اوسنت عالم عامل اوددعوت گرو، په منقولو او معقولو کی ممتاز او فنونو کی استاذ وو، هیڅکله یی د ظالمو واکدارانو او فاسدو سیاست مدارانو سره مجامله او سازش نه کاوه په نظریاتو او موقفونکی د قاطعیت او صراحت لرونکی او ټینگ دیدونکی وو، په جهادی او قیادی لیکو کی یی تعدد او فرق رد اومحکومولو، دمتحد قیادت غوښتنه او دوحدت تأییدونه ئی دکانگری سیاست او علمی شخصیت برخه وه.

دافغانستان د مجاهدینو

اسلامی اتحاد د پردو جنرالانو او ناهله رهبرانو پذریعه د انحلال نه بعد شیخ د خپل اصلی مسئولیت د اداء په غرض د جماعة الدعوة الى القرآن والسنة جماعت او دعوت پیل کړو.

شیخ که په جسمی لحاظ په شهادت رسیدلی د اهدافو دتعقیب په معنی به دده لیار او کارتل جاری او ژوندی وی.دشیخ د جماعت د امکاناتو او اعتباراتو موارث که دهغه کورنی، ذلی،دجماعت او ولایت منسوبینو ته په لاس کی لویدلی وی، دهغه معنوی اوجهادی اهداف او آرمانونه زمونږ د ټولو په لمن کی پراته دی. دشیخ په شهادت رسول د یو شخص شهید کول نه بلکه ددعوت او عدالت دسلسلی قطعه کول دی.

شیخ دعلمیت اومعنویت ترڅنګ دښه سیاسی فهم، عوامی رحم، نیکه سلوک او سخاوت، تحمل اوشجاعت تواضع اوریاضت خاوند وو. نن که مونږ دشیخ په شهادت افسوس کوو او په افغانستان کی داسلامی جهاد د تش په نامه بری نظاری کوو، د تش په نامه رهبرانود رسوائی مشاهده هم کوو، د شیخ دشهادت په مناسبت دهغه درندی

کورنی، دجماعت ملگرو، دعوت دمجلې کارکنانو، د منطقي خلکو، نړيوالو دوستانو، د ولايت او ملکت مسلمانانو ته تسليم ورکړو او وربادوو چه د حق دلاری ملگری، قرآن او سنت ته بلنه اوپه اسلامي اصولو د ملکت پالنه زمونږ دمبارزی هدف او غوښتنه ده.

الله تعالی دی روان اسلامي انقلاب اسلامي حکومت ته منتج کړی.

الله تعالی دی دشیخ رحمه الله نیک اعمال او عبادات قبول کړی.

الله تعالی دی د هجرت او جهاد دستونځو اجر و پاداش ته ورسوي او د انبياءو، صدیقینو، شهیدانو، او صالحینو په صف کې دی محشور کړی الله تعالی دی په لقاء الله کې د لقاء رانصيب کړی.

امین یارب العلمین

محترم ورور مولوی سعید الله صافی

شهید مولوی جمیل الرحمن صاحب دخپل ژوند زیاته برخه په طلب علم او تدریس او مبارزه کې تیره کړې وه علمی سوبه یې ډیره لوړه وه چه په ټولو فنونو بالخصوص قرآن او سنت یې پوره دسترس درلود په افغانستان کې یې د هر نوعه الحاد، شرک، بدعت رسوماتو او غلطو رواجونو په مقابل

کې د قرآن او سنت په رڼا کې په ډاگه مبارزه کړې. کله چه افغانستان ته د کمونیزم (دهریت) زهرجنو تبلیغاتو او دعوتونو سرایت وکړ او ددهریت فتنه روی کار شوه نو دخپلو هم نظرو اوهم عقیده ورونوپه شمول یې ددغی فتنی د له منځه وړلو لپاره په منظم ډول مبارزه پیل کړه تر دی چی د هغی په نتیجه کې د داؤد د مستبد او اخادی رژیم په وخت کې په کال ۱۳۵۴ کې پاکستان ته په هجرت مجبور شو. کله چه د اسلامي تحریک له خوا د جهاد اعلان وشو نو نوموړی شیخ خپل ټول وختونه عملي جهاد او د مجاهدینو تنظیمولو ته وقف کړی و چه په آوانلو کې نئ سیاسي روابط د حزب اسلامي افغانستان سره درلودل چه دنوموړی حزب د اجرائی غړی هم و، خو کله چه د احزابو تعدد منځ ته راغی نو شیخ صاحب د اتحاد داعی و کله یې چه دا محسوسه کړه چه دتفرق ازاله آسانه نه بلکه عملی نه ده نو په مستقل دعوت او دمدارسواو جوامعو په تاسیسولو یې پیل وکړ. البته دا به ورته په مصلحت ښکاریده چه په نتیجه کې یې خپل جماعت د جماعة الدعوة الی القرآن والسنة په عنوان تنظیم کړ او جهاد ته یې په مستقل ډول ادامه ورکوله تر دی چه د خدای په

فضل او د مجاهدینو د ریښتینو مجاهدو په نتیجه کې د کنړ ولایت آزاد شو نو مرحوم شیخ یکی د الله تعالی د حدودو نفاذ او د اسلامي معاشري د قیام او د امنیت د راوستلو په خاطر اسلامي امارت اعلان کړ.

هرکله چه په شروع کې د ټولو جهادی تنظیمونو پوره تفاهم او توافق نه و حاصل شوی نو د مختلفو تشنجونو او اختلافاتو سره مخامخ شو خو دا خپل هدف ته متوجه او پخپله پالیسی مضبوط ولاړ و تر دی چه د یو عرب له خوا د شهادت لوړ مقام ته ورسیداو خپله آخری هیله او آرزو ورته حاصله شوه او دا غه نوی خبره نه ده بلکه په هره زمانه کې د حق پرستو په مقابل کې د عکس العملونو تاریخونه موجود دی.

(انا لله وانا الیه راجعون.)

حقیقت دا دی چه د مرحوم مولوی صاحب شهادت د مسلمانانو لپاره لویه ضایعه وه خو هر کله چه اجل په نیته دی او دمرگ علاج د انسانانو د توان نه وتلی خبره ده نو هغه ته به دعاء کوو او په مصیبت صبر او رجاء، بله چاره نشته. کومه چه زما او دهغه د تعلق خبره

وه هغه په لاندې ډول مختصراً ليكم.

محترم مولوی صاحب جمیل الرحمن (مرحوم) د طالب علمی په اولو شیبو کې زما د والد صاحب شاگرد پاته شوی او بیا د اسعدآباد په ښار کې د محترم مولوی عبدالحق چه یو دیوبندی عالم ؤ په درس کې دواړه یو ځای تقریباً پنځه کاله پاته شوی وو.

د فراغت نه بعد چه کله وطن ته ستانه شوو نو څه موده بعد مو د قرآن او سنت درواچولو پخاطر او د هر منکر د مخ نیوې په لحاظ مو د امت مسلمه تر عنوان لاندې چه مرحوم شیخ یی مشرې په غاړه درلوده په منظمو فعالیتونو پیل وکړ. چه د معاونیت مسؤلیت یی زما په غاړه ؤ نو د نوموړی شیخ سره زما تعلق د ورورگلوۍ او هم نظری ؤ حتی چه ده مرحوم به یو کار زما د مشورې نه بغیر نه کاوه او ماهم. تردی چه یو ځای پېښور ته مهاجر شو. ددی نه علاوه د دوی د ټول خاندان یعنی د ده د پلار، ترنون زمونږ د والد او کورنۍ سره نژدی او د ورورگلوۍ حسنه تعلقات وو خو کله چه د پېښور د ماحول په گرداب کې گیر شوو او د اختلافاتو لړۍ شروع او ورځ په ورځ په زیاتیدو وی نو زمونږ تر مینځ هم سیاسي تفرقه منځ ته راغله چه دهر یوه په خپل تشخیص او صوابدید ښاوه چه تفصیل ددی سرگذشت د یو ضخیم

کتاب دجوړولو ایجاب کوی. هغه پرېژم دومره وایم چه شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) شهید برسیره پردی چه حقانی عالم ؤ د نیکو اخلاقو خاوند، جری (زور) او جواد شخصیت ؤ چه د طالب علمی د وخته راهیسی تر فراغت او شهادته پوری د هر منکر په مقابل کې د ټولونه باجراته او زړور ؤ حتی د هر وخت د نظام د زمام دارانو په مقابل کې یی د حق د ویلو څخه هیڅ ویر نه درلوده او د هغوی تهدید دده په مقاومت کې هیڅ تسمه تغیر نه شو راوستلای. الله تعالی دی پری ورحمیزی او ورته ؤ او پس مانده گانو ته دې الله تعالی د صبر او د مرحوم شیخ په نقش قدم دتللو توفیق ورکړی.

آمین ثم آمین په افغانستان کې د اسلامی حکومت دقیام او قرار په هیله.

محترم ورور استاد نور محمد «مجبلی»

الحمد لله وحده والصلوة والسلام علی من لا نبی بعده وبعد:

د دعوت مجلی اداری د خپلو اسلامی نشریاتو په لړ کې په افغانستان کې د اسلامی جهاد د لارښود او مفکر اسلام بزرگوار شهید الشیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) د ژوند دځینو برخو په هکله معلومات

غوښتی دی نوددی خدمت او احساس په اساس دمجلی ټولو کارکوونکو ته دحق سبحانه وتعالی د دربار څخه دنیکی زیات اجر و نه او دداسی خدماتو داجراء او انجام لازيات توفیق غواړم.

۱- له شهید رحمه الله سره زما د پیژندگلوی بنیادی وجه داوه چی زه په ۱۳۴۹هـ. ش کال دکابل دارالمعلمین څخه خلاص شوم او په ۱۳۵۰هـ. ش کال دننکلام په لیسه کې د استاد په حیث مقرر شوم. دا چی زه داسلامی تحریک سره وابسته وم نو په دغه لیسه کې می د کمونستی اوالحادی نظریاتو مقابله شروع کړه. شهید (رحمه الله) چی کله زما د فعالیت څخه خبرشو، نو زما سره ئی ارتباط ونیوه او دا چی تر دغه وخته پوری چاپه دغه علمی مرکز (لیسه) کې الدحادی نظریاتو علنی مقابله نه وه کړی، نو شهید رحمه الله ماته دهر قسم همکاری وعده راکړه او زه ئی دغی مقابلی ته لانور هم تشریک کړم. اویو د بل سر، سترگی او لاس او بازو شو. چه پدی اساس ۱۳۵۰هـ. ش کال زمونږ یو دبل سره دنژدی تعارف او پیژندگلوی کال دی.

د پیژندگلوی نه وروسته مو ترمنځ تعلقات ډیر حسنه اود اسلامی اخوت څخه ډک ؤ، زه ددی مدعاداتو لپاره خو غوښی په لاندې ډول عرض کوم:

الف:- په ۱۳۵۱ هـ ش کال چی کله کمونستانو زما او زما د اسلامی مفکورې د شریکو دوه تنو استاذانو (شهید نور کریم خان او علی جان خان) په خلاف په لیسه کی دمظاہری پروگرام جوړ کړي، ددوه درې ورځو وروسته د شهید الشیخ رحمه الله په مشرۍ اولارښودنه چه محترمین مرحوم مولوی صاحب رحمت جمال چی په میرزامولوی صاحب مشهورو، مولوی صاحب فضل الکرم (سعيدالله) او نور علماء کرام د پیچ د درې ولسوالۍ د محکمې قاضی مطیع الله چمبیلی ته ورغلل او د قضاء په تالارکی نی د کمونستانو په خلاف جلسه دایر کړه او دوخت حاکمانو ته نی داپه علنی طور وویل چی که تاسو دد غسی غیر اسلامی حرکتو مخه ونه نیسی نومونږ هم دغه مبارز مسلمان استاذان یوازی نه پرېږدو او مونږ په خپلو ټولو قوتونو ددوی سره ملاتړ او همکاريو.

ب- په ۱۳۵۴ هـ ش. کال چی زه دچی درې دمتوسطی د امر په حیث وم او د علاقې له یوه کمونست سره می مقابله راغله نومحترم شهید رحمه الله دخپلو دوه تنو ذکر شوو ملگرو او نورو علماء کرامو په شمول د علاقه دارۍ منطقې ته تشریف راوړ او زما په طرفدارۍ او دنوموړی کمونست په خلاف نی د علاقې خلک تفهیم او

تیار کړل.

ج- شهید رحمه الله چی په ۱۳۵۴ هـ ش کال پاکستان ته مهاجر شو نو داسلامی انقلاب تر شروع پوری مو په افغانستان او پاکستان کی څو واره سره ملاقاتونه وکړل اوداسلامی انقلاب او دجهاد دشروع په هکله مو لازم تدابیر اتخاذ کول.

د- له شهید الشیخ رحمه الله سره زما دښو تعلقاتو یو ژوندی او نه هیریدونکی مثال او یادگار دا دی چه کله په ۱۳۵۷ هـ ش کال شهید (رحمه الله) دجهاد لپاره دکنړنو د ولایت د پیچ درې ته تشریف فرماشو، نو هغه دجهاد امیرؤ او زه نی د خپل معاون په حیث تعین کړم.

په ۱۳۵۹ هـ ش. کال چی کله زه پاکستان ته مهاجر شوم نو دهجرت سره سم زه دغه دمعاون په حیث دحزب اسلامی افغانستان په ولایتی تنظیم کی مقرر شوم او تر څو چی شهید رحمه الله ولایتی امیرؤ زه نی معاون (مرستیال) وم.

۳- شهید رحمه الله یو جید عالم دین دمجد دمحراب امام او دجهاد دستگیر یو ورزیده مجاهد قوماندان ؤ په خوراک او پوښاک کی نی ډیره سادگی موجود وه، کله هم که یوه نابیل سړی به ولیده نو دنوموړی ترحم، عاطفه او کم نفسی چی به نی ولیده نو سمدستی به ترې متأثر

کیده.

د شهید رحمه الله دژوند او مبارزې څو ډیر ژوندی آثار موجود دی چی دټولو تفصیل هم ممکن نه دی خو زه دهغه دژوند او مبارزې صرف یوه غونه عرض کوم او هغه داچی:

شهید (رحمه الله) دخپل اسلامی فعالیت په لړکی په خپل کلی (ننگلام) کی د«ریاض المدارس» په نوم یوه دینی مدرسه تأسیس کړه. ددغه وخت حکومت چی دظاهرشاه دوره وه دنوموړی دفعالیت څخه په ویره کی شو. په دغه وخت کی مولوی محمد شریف د کنړنو د ولایت والی ؤ، نو د علاقې داسلام دښمنو په لمسونه او د حکومت دپالیسی په اساس نی شهید رحمه الله د ولایت مرکز (اسعداباد) ته وغوښت او ورته نی وویل چی:

والی: مولوی صاحب تاسو یوه مدرسه شروع کړیده دا خبره رښتیا ده که درواغ؟

مولوی صاحب: دا خبره رښتیاده چی مونږ یوه دینی مدرسه شروع کړیده.

والی: تاسو دغه مدرسه دچا په حکم او د څه لپاره شروع کړیده؟

مولوی صاحب: دغه مدرسه مونږ د کتاب الله په حکم اود نبی کریم صلی الله علیه وسلم دارشاداتو په حکم تأسیس کړیده.

اوبامالی کومک ورکول، دظالم لاس
نی دظلم څخه اومظلوم نی دظالم څخه
خلاصول، او هرچاته امر بالمعروف
اونهی عن المنکر نی خپله اخلاقی
اواسلامی فريضه گڼله.

د شهید(رحمه الله) چار چلند
افغانی غیرافغانی جهادی او داسلامی
تنظیمونو سره بی طمع بی ریا او
اسلامی ؤ او د قرآن او سنت دتغذیه په
هکله ورسره دخپل هرقسم ذاتی گټو او
اعزاز څخه گذشت دهغه غوره خاصیت
ؤ.

**د جماعة الدعوة الى القرآن
والسنة دتأسيس علت دا ؤ چی
شهیدرحمه الله ټول افغانی
جهادس تنظیمونه د انجاد او
اتفاق خواته راوبلل چی انجاد
اسلامس مجاهدین افغانستان
منځ ته راغس او استاذسیاف
دهغه انجاد مشر شو. له بده مرغه
استاذسیاف ورپکی خپل تنظیم جوړکړ
او نورو تنظیمونو هم خپل تنظیمی
فعالیتونه شروع کړل، نو شهیدرحمه
الله چی دتنظیمونو د مشرانو له یو
ځای کیدو او اتحاد څخه ناامیده شو،
نو دقرآن او سنت دحاکمیت او د
جهاد د بهبود لپاره یی د جماعة
الدعوة الى القرآن والسنة تنظیم
جوړکړ.**

دشهید رحمه الله دخپلو دوستانو

سره دوستی او د دښمنانانو سره د
دښمنی سلوک دقرآن العظیم الشان
ددی آیتونو مطابق ؤ:

اشداء علی الکفار رحماء بینهم
.....اذلة علی المؤمنین اعزة علی
الکافرين.

د افغانستان دکټرونو داسلامی
امارت دتأسيس عوامل او جریان پدی
ډول ووچی:

دتل لپاره جهاد په دی منظور
شروع کبزی چی په یوه مملکت پایوه
قوم کی دحدود الله نفاذ ورک شی او

د شیطان حکومت شروع شی، نو
دکتاب اوسنت دنفاذ او دشیطان
دحکومت دختمولو لپاره جهاد شروع
شی، هر مسلمان ملکف وی چی دخپل
توان په اندازه مالی اویدنی قربانی
ورکړی په هره منطقه کی چی طاغوتی
اوشیطانی نظام اوحکومت ختم شی نو
هلته دیوه اسلامی امیر ټاکل اودیوی
اسلامی اداری جوړول داسلام تقاضا
او دهجاد دپرمختگ باعث دی او په
تنتهای ملک الطوائفی او انارشی
شکل ژوند کول داسلام په وپاندی
جهالت گڼل کیږی. داچی دکټرونو
ولایت دافغانستان داسلامی جهاد
دگانگو اودمجاهدینو تعلیم گاه وه
اودټولو ولایاتو څخه یی جهاد مخکی
شروع کړ او دټولو ولایاتو څخه مخکی
فتح او آزاد شو، نو دحزب اسلامی

افغانستان په زیات اصرار او دنور و
جهادی تنظیمونو په موافقه په ۹-
۱۳۶۸/۱۲/۱۱ هـ ش نیټو په کټرونو
کی تنظیمی انتخابات ترسره شول.
داچی شهید رحمه الله علمی، جهادی
او ذکاوتی توانائی او دقرآن اوسنت
دنفاذ سره مینه بی ساری اودهجا څخه
پټه نه وه نو داهل حل وعقد
په اتفاق اراء سره اسلامی
امارت دتأسيس او شهید رحمه
الله بی دامیر په حیث تعیین
کړ.

د اسلامی امارت دامیر په حیث
دشهید(رحمه الله) د ټاکل کیدو
علت اول دا ؤ چی حزب اسلامی د
جماعة الدعوة سره دا لیکلی
فیصله کړی وه چی مولوی صاحب
جمیل الرحمن به داسلامی امارت
د رئیس(امیر)په حیثیت وی اوهم د
کټرونو دولایت په سطح له هغه څخه
بل جید عالم دین/سیاست پوه مجاهد،
زهرواومدبر شخص نه ؤ، نو بیا دټولو
تنظیمونو داهل حل وعقد له خوا د
پورتنیو صفاتو دپه نظر کی نیولو سره
تعیین او وټاکل شو.

داسلامی امارت دامیر په صفت د
شهید(رحمه الله) په مبارک دور حیات
کی داسلام درې دولسوالی دوه تنه

ملك محمد عمران اوبتن دهغه زوی د درې تنو د قتل په وجه دشرعی تحقیق، تدقیق او فیصلی وروسته دمقتولینو د وارثانو له خوا دقضائی محکمې په حکم قصاص کړی شول، د وټه پوره په ولسوالۍ کې یو سپی او یوه ښځه چې دیوه سړی په قتل متهم او ثبوت درجم پری وشو، دشرعی فیصلی وروسته قصاص کړی شول. او داسی نور شرعی حدود جاری شوی وو، ناروا قتلونه، چور چپاول، قطاع الطریقې اوناړواوی چې دکتړونو په ټولو مناطقو کې حکمفرماوې ختمی شوی، د امن او اسلامی اخوت فضا قایم شوی وه او داسلامی جهاد اهدافو تحقق موندلی و. د شهید (رحمه الله) د شهادت د عواملو او په هغه ناروا جنایت کی دملوثو عناصرو په هکله خو زما خپل تحقیق او برداشت دا دی چی:

کله چه اسلامی امارت تاسیس شو اوعملأ قرآن اوسنت تنفیذ شول نو ټول اسلام دښمنه عناصر او قوتونه چی جهانۍ امپریالیزم او کمونیزم هم پکی شامل دی په ویره کی شول اود شهید رحمه الله دشهادت منصوبه ئی جوړه کړه اوپه یوه ظالم خداناترس اشرف عبدالله رومی نامی ئی چی دمصر دملک و دهغه دشهادت منصوبه عملی کړه.

زما په فکر که شهید رحمه الله

اوس ژوندی وای نو د افغانستان د موجوده زپه دردونکو ویجاړو سیاسی حالاتو دپه نظر کی نیولوسره سره ئی: الف: دکتړونو د اسلامی امارت اداره ښه تقویه کوله.

ب- دکتړونو دولایت دټولو جهادی تنظیمونو سره ئی تنازلات قبولول اومخلصانه واحد اسلامی صف ئی جوړوه.

ج: داتحاد او اتفاق دعوت ئی لومړی دنگرهار او لغمان په ولایاتو کی او په دوهم ځل ئی د افغانستان په ټولو ولایاتو کی چلوه.

د: که په افغانستان کی داسلامی حکومت دجوړیدو څخه نا امید شوی وای نو دمخلص مجاهدینو صف ئی تقویه کاوه اوداسلام دښمنه عناصرو اوقوتونو سره ئی دجهاد اعلان کاوه او ترهغه پوری ئی خپل ټول مالی اویدنی قوت په کار اچوه ترڅو چی په گران افغانستان کی دقرآن اوسنت دنفاذ حکومت قایم او په نوره دنیا کی ئی دعوت وچلویږی.

شهید (رحمه الله) پوهیده چی دیوه اسلامی جماعه دجوړیدو څخه په غیر دقرآن اوسنت دنفاذ لپاره هلی ځلی بی معنی دی نو:

الف: د امة مسلمه په نوم ئی د ظاهرشاه په وخت کی یوتنظیم جوړ کړ.

ب- کله چی پاکستان ته په هجرت کولو مجبور شو نو په پاکستان کی ئی دهغه وخت مهاجرین مشران دی ته متوجه کړل چی باید دوی یو امیر ولری او یوه ډله شی ترڅو چی قاضی صاحب محمد امین «وقاد» د هغوی امیر شو.

ج- داختلاف دختمیدو لپاره ئی خپل جماعه (امة مسلمه) متوقف کړی.

د- بتره کی په وخت کی ئی قرارگاه جوړه کړه اوپه ملحد حکومت ئی عملی جهاد شروع کړی. اودکتړونو ولایت ته ئی دجهاد دځانگو لقب ور په برخه کړی.

ه- ټول تنظیمونه او تنظیمی مشران ئی داتحاد په کولو مجبور کړل.

و: بالاخره د جهاد د لاپیاورتیا او د قرآن اوسنت دفضاء لپاره ئی دجماعه الدعوة الی القرآن والسنة تنظیم جوړ کړی.

د شهید (رحمه الله) نسبۍ او یا عقیدوی وارثانو، دوستانو، داسلامی امارت اودجماعه الدعوة الی القرآن والسنة ټولو متعهدینو ته زما احترامانه عرض او پیغام دا دی چی: یو بل ته داسلامی اخوت لاس

جگړې لپاره د ليرې وېشتونكو ميزايلو خپلې هغه زېرمې راوسپړلې چې كلونه كلونه دست ناخوړده پاتې شوي وي او د كمونيست رژيم او روسانو په خلاف ترې هيڅ استفاده نه وه شوې.

دغه ميزايل چې ځينې يې تخريبي دي او د ودانيو د ړنگولو او سوزولو لپاره دي خو ځينې يې بيا د «چند خوشه ئي» په نوم يادېږي چې هدف ته د رسيدو نه وړاندې په څو متره لوړه ارتفاع كې چوې او د بې شميره انساني وژنو لپاره د خپل بې مسؤليتېه څښتن ارمان سړي.

كابل، بنكلي او تاريخي ښار، د چهلستون او دلکشابنار، د مجاهدو اتلانو ښارچه د تاريخ ستر ستر يرغلگران يې د نيولو او ټينگولو په ارمان يا د خاورو خوراك شوي او يا ترې هم مړ ژواندي تېنټيدلي، بالاخره د هغو كسانو له خوا د خاورو په ډيران او ويروونكي بيديا بدل شو چې د اسلامي اصالت، د مجاهدينو حكومت او په هيواد كې د امنيت د استحكام ادعاگانو يې نړۍ په سر اخستي وه.

د درې اونيو په اوږده بې رحمانه جگړه كې په زرگونو ځوانان او سپين ږيري، ښځې او ماشومان د ژوند له خوږو لاس په سر شول، د دولتي ودانيو او عامه ملكيتونو لوڅري آسمان ته اوچتي شوي، د خلكو كورونه په كنډوالو بدل شول، خلك په خپل كور كې بې كوره شول، له خپلو كورونو ووتل، ښار ورته ځنگل شو او شاوې ته په داسې تېښته مجبور شول چې ميندې له خپلو ماشومانو او سړي له خپلو ميرمنو خبر نه شول. د هيواد شمال اوختيځو ولاياتو ته د هجرت لړۍ پيل شوه، په لويو سرگونو، دشين آسمان د چټ لاندې په زرگونو كورنيو پناه واخسته چې نه ورسره ډوډۍ وه او نه لباس.

او ددغې عامې تباھۍ نه وروسته دا دې نن د اگست د مياشتې په ديرشمه نيټه د حزب او حكومت تر منځ د اوريند اعلان وشو خو دا اوريند هم كوم ډاډمن اوريند نه دی چې دخلكو لپاره دا اطمینان ورکړي چې وروسته له دې به په کابل کې جگړه نه پېښېږي.

خو سوال دا پيدا کيږي چې د دغې لویې تباھۍ مسؤليت د چا په غاړه دی او له هغه چا سره بايد څه معامله وشي چې دغه لوی قتل عام او تباھۍ ته يې تصميم نيولی و؟ آيا د کاغذ په مخ اوريندونه به وکولی شي چې د تير فساد مسؤليت رفع کړي او راتلونکي خطر له منځه يوسي؟ آيا د سپينې پانۍ په مخ غير مخلصانه او کاډبانه تعهدات به وکولی شي چې افغانستان د راتلونکو جگړو له تا نار نه بچ کړي او د اسلامي نظام د ټينگښت ضمانت ورکړي.

اسلامي امت په دې پوهيږي او د بصيرت خاوندانو لا پخوا د دې مصيبت پېشگوښي کړې وه.

ورکړې، دعوت وچلوی او عداوت ختم کړې، دعوت تاسو وچلوئ اوقضاوت نورو ته وسپارئ، اجتماعي گټې بازارښته اوپه انفرادي گټو نې مخکې او غوره وگټئ، دامارت اسلامي او يا دجماعة د امکاناتو او وظيفوي صلاحيتونو څخه بده اوناچاره استفاده مه کوئ. په بيت المال دخپل شخصي مال څخه زيات خفه شئ، هرچا ته دې وظيفوي صلاحيت ورکړي شي او هيڅ څوک دې ځان واجب الاحترام غير مسئول نه گڼي، بخشش، نوازش اومجازات اومکافات دې دپوه شخص د اخلاص اوخدمت او اهليت په اساس اوتناسب وي نه په شخصي رفاقت، ضوابط دي په روابطو مسلط وي نه چي روابط په ضوابطو مسلط شي، خپلو اتباعو ته دې ټول حقوق په خپل وخت او پوره، پوره ورکړل شي. اوبلاخره اسلامي امارت ته دې دځان او مال په قرباني ودرېزي اودشهيد الشیخ رحمه الله خط مشي دې تعقيب شي.

«اتق الله حيث ماكنت واتبع السیئة الحسنه قمها.»

والسلام عليكم ورحمة الله وبرکاته

محترم ورور استاد ابو ادریس

شیخ جمیل الرحمن یومتیع عالم ؤ الشیخ جمیل الرحمن (رحمه الله)

یوکال دمخه دیو جاهل انسان په لاس شهید کړی شو دا یو معنوي خساره وه چي دافغانستان ملت ته ورسیده.

دالشیخ جمیل الرحمن رحمه الله حالات لیکل په دی مناسبت چه دده کلیده ده سالگره ئی ده، داهغه بدعت دی چی شیخ رحمه الله خپله تری بیزار ؤ.

ځکه چی داواضحه ده چی دمړی مصیبت فقط تر دری ورځو پوری تازه وی بیاشرعاً مصیبت نشته، تازه کول ئی دمړی په یادولو سره لوی بدعت دی، حرام دی، الحمد لله اهل حدیث تر ټولو دمخه دابدعت ردوی خوزه چی دشیخ بعضی حالات غواړم چی دنی لیکم، دکلیزی په عنوان ئی نه لیکم بلکه په دی عنوان ئی لیکم چی دشیخ اتباع وشي ځکه چه شیخ دقرآن اوسنت متبع ؤ بلکه دټولو امامانو متبع ؤ دهغو په منهج اومسلک روان ؤ.

شیخ دعلم دتحصیل په دور کی خوش چانسه انسان ؤ، په صغارت کی ئی دفارسی دنظم او نثر کتابونه دخپلی منطقی له ملایانو څخه ویلی وه، بیانی په مروجه طریقه قواعد اوتفسیر او حدیث په پاکستان کی ولوستل، شیخ په سوات کی لای پری ؤ چی دټولو طالبانو قاری او اول غره ؤ. دا هغه حالت دی چی مایه خپله په سنه ۱۳۳۶هـ ش کی مطالعه کړی دی

شیخ په کونړ او قندهار کی تدریس کړی خو ډیر مهم حالت دده په ژوند کی دده طرز تفکر او جهاد دی، جهاد ئی په کونړ کی تر ټولو مخکی پیل کړی او طرز تفکر ئی دقرآن اوسنت اتباع ؤ. دی دلا اله إلا الله محمد رسول الله په معنی په حقه پوه ؤ، ځکه چی ده ددین دامامانو په شان هر حکم قرآن اوسنت ته حواله کاوه نه اشخاصو ته، همیشه په ئی ویل: حکم اشخاصو ته حواله کول دیهودو او نصاراؤ خاصیت دی چی دی پاک ملت ته ئی سرایت کړی دی.

دی دومره زړور ؤ چی دغه خبره ئی په هفتگانه شورا کی په هغه وخت کی وکړه چی ۵۹هـ پنځوس کسه دشورا غړی حاضر وو او د شورا په پالیسی کی ئی داسی لیکلی وو چی په افغانستان کی زمونږمذهب حنفی دی، ده وویل چی د دین امامان ټول زمونږ امامان دی: که دوی په یو

حکم اتقان کړی وی هغه زموږ دین دی او که نه اختلاف کړی وی نو هغه حکم قرآن اوسنت ته وړاندی کوو خو چی قرآن اوسنت دهغه فیصله وکړی. دا خو واضحه ده چی مذهبی مسائل ټول اختلافی مسائل پوری دی نو په اختلافی مسائلو پوری چسپیدل او هغه دځان لپاره دین گرځول اوهغه د کتاب او سنت فیصلی ته نه وړاندی کول دا هغه بد خاصیت دی چی دبهودو او نصاراؤ څخه پاتی دی، الله تعالی فرمائی: **اتخذوا حبارهم ورهبانهم اربابا من دون الله لئنو** دا چه چی شیخ هم متبع ؤ او هم زور و داسی نه وه چی په دی مجلس کی نور متبع کسان موجودنه وولکه دمختلفو ولایاتو ډیر نامتو علما هلته موجود او دده په شان دقرآن اوسنت متبع وو خو هیچا دا جرأت ونکړ چی په مجلس کی دارنگه اظهار حق وکړی.

خلاصه داده چی په هر مؤمن باندی واجب دی چه په دی آیت عمل وکړی چی وائی: **«واتبع سبیل من أناب الی»** او په شیخ پسی او نورو متبعو علماؤ پسی اقتداء وکړی او د هغوی اتباع وکړی. نو مونږ چی دشیخ بعضی حالات ولیکل داتباع په نیت مو لیکلی دی نه دعزا اومصیبت د تازه کولو په نیت، له ټول اهل علم څخه هیله کیږی چی بدعتونه وړک کړی

داسی سالگری، میلادونه، عرسونه د عاشورای په ورځ مصیبت جوړول داتول حرام دی بدعتونه دی خلک دی ورڅخه منع کړی.
(والسلام علی من التبع الهدی)

محترم ورور استاد شاهدالله

کله چه په افغانستان کی د کفر او کمونیزم پلویانو د الحاد د عوت پیل کړ او په دولتی او ملکی سویه دغه دعوت عام شو نو ددغه کفری او الحادی دعوت او فعالیت د خنثی کولو او له منځه وړلو په خاطر د حق او اسلام پلویانو د حق دعوت داسلامی تحریک او نهضت په عنوان شروع کړ چه شهید(رحمه الله) دهغه حق د **دعوتگرانو له جملی څخه فعال دعوتگرانو او دغه کاروان سولنګر گڼل کیده.** ما هم د اسلامی مسؤلیت د احساس له مخی په دغه کاروان کی په ۱۳۵۱ کال کی د شمولیت افتخار تر لاسه کړ. یعنی زه هم د اسلامی دعوت د کاروان یو غړی شوم چه په دی سلسله کی له شهید شیخ (رحمه الله) سره معرفی شوم او د هغه د معقول دریغ او معقولی رهنمائی په سلسله کی ما خپل اسلامی فعالیت ته د ۱۳۵۴ کال څخه را پدیخوا ادامه ورکړه. ولی د اسلامی نهضت سره په ۱۳۵۹ کال کی متعهد وم.

له هغه شهید(رحمه الله) سره د معرفت نه وروسته زما تعلقات له هغه (رحمه الله) سره ډیر عمیق او داسی مخلصانه وو چه همیشه یی په امورو کی زما څخه خصوصی نظر خواهی کوله او دهغه په عالمانه، مخلصانه، دیانتدارانه رهبری او امارت باندی زما پوره اعتماد او باور ؤ نو همیشه ما د هغه د حکم اطاعت کاوه.

شهید شیخ (رحمه الله) د اسلام تعلیماتو په سلسله کې بهترین معلم او مدرس، د دعوت په میدان کې بهترین باجړتښه داعی او د جهاد په سنگر کې یو قهرمان مجاهد او سیاست په میدان کې معقول تحلیلګر، او د اسلام بصیرت ځانونه ؤ.

د شهید شیخ (رحمه الله) د مبارزی دور ټول د یادونی وړ صحنه ده چه هیشکله هیریدلی نه شی.
د شهید شیخ(رحمه الله) د خدای د دین سره ژور تعلق او اخلاص او د هغه الهیت ؤ چه زما د زیاتی توجه وړ گرځیدلی ؤ.

شهید شیخ(رحمه الله) د خپل اسلامی مسؤلیت درفع کولو په سلسله کی لومړی تعلیم او تدریس ته توجه وکړه ورپسی دعوت ؤ. بیا عملی جهاد ؤ د جهاد د جریان په سلسله کی د اسلامی نظام قیام ؤ چه امارت اسلامی قایم شو.

د یو مسلمان مسؤلیت دا دی: تعلیم- دعوت- مبارزه او جهاد- د اسلامی نظام قیام.

چه دا د انبیاء علیهم السلام د ژوند سلسله ده او دهغوئو سنت.

له عامو خلکو سره یی د ترحم او عاطفی له مخی چال چلند درلوده. او هر څوک به دده د ملاقات نه راضی و.

د افغانستان د ټولو جهادی تنظیمونو سره یی د ورورۍ او محبت اړیکې وی د همدی وجهی نه ئی په ۱۳۶۰هـ ش کال کی د افغانستان د ټولو جهادی تنظیمونو ترمنځ د وحدت زمینه سازی وکړه او په حزب اسلامی کی ئی د اتحاد لپاره ډیر په اخلاص کار وکړ، قاضی صاحب محمد امین وقاد هم د شهید شیخ له نظر سره د وحدت نظر تائید وکړ او دواړو فشار واچوه چه اتحاد وشي او د افغانستان د مسئلې حل ئی په اتحاد کی گانه، داد هغه عقیده او نظر و. همغه و چه اتحاد صورت ونیوه مگر متأسفانه چه په اخلاص بنا نه و نتیجه یی ورته کړه.

د نړۍ هغو اسلامی شخصیتونو چه له دین سره ئی اخلاص درلود. او هم هغو تحریکونو چه واقعاً د دین د قیام آرزو لری، له شهید شیخ (رحمه الله) سره ئی پوره تعلق درلود او شیخ (رحمه الله) هم له همدغو تحریکونو او همغه دینی شخصیتونو سره همیشه

ارتباطات درلودل او په بیرون کی د شیخ (رحمه الله) تائید همدغو مخلصو دینی شخصیتونو کړیدی.

د جماعت الدعوة الی القرآن والسنة افغانستان د تنظیم د تأسیس په رابطه زه عمیق معلومات ته لرم ځکه چه له شهید شیخ (رحمه الله) څخه زما د بیلیدلو او جدا کیدلو پوه وجه دا وه چه هغه کله دی کار ته اراده وکړه له مونږ سره پکی تفاهم او مشوره ونه شوه. همغه و چه هغه د اتحاد نه وروسته د مستقل جماعت کار شروع کړ او زه له حزب اسلامی سره پاتی شوم. تقریباً د ۱۳۶۲ کال څخه را پدېخوا زما د هغه شهید (رحمه الله) سره تنظیمی رابطه قطع شوه. صرف شخصی رابطه او تعلق به می ورسره په خاصو اوقاتو کی لکه (وړوکی اختر، لوی اختر یا نورو ضرورتونو) کی ساتلو، ولی تنظیمی تعلق می ورسره نه و نو ځکه د تنظیم د تأسیس د عواملو په باب څه نشم لیکلی.

د دغه تنظیم اهداف دهغه له نوم څخه واضح دی! جمیع ما جاء به النبی صلی الله علیه وسلم په مخ د ځمکه باندی عملاً تطبیق شی.

له خلکو سره یی رویه د اشداء

علی الکفار رحماء بینهم په اصل ولاړه وه.

دا چه د کفر او الحاد او فتنی او فساد د ختمولو لپاره جهاد کیرنی لازم او ضروری ده چه په نتیجه کی به د اسلام نفاذ صورت مومی. د همدی اصل په تطبیق سره د جهاد په سلسله کی د کتبی ولایت آزاد شو نو د ټولو تنظیمونو نمایندګانو په اتفاق فیصله وکړه چه یو داسی نظام او اداری ته ضرورت دی چه حدود الله پکی نافذ شی او شرعی امیر انتخاب شی په همدی اساس د کتبی اسلامی امارت تأسیس شو، اصل عوامل د امارت اسلامی، د اسلامی حدودو نفاذ او داسلامی جهاد د هدف تحقق و.

د شهید شیخ (رحمه الله) دامیر په حیث د ټاکل کیدلو علت دده علمی او دینی کارنامی دده مبارزه او جرئت وه.

ما د مولوی فقیرالله نه پوښتنه وکړه چه څه باعث و چه تا مولوی صاحب جمیل الرحمن د امیر په حیث تائید او امضاء دی ورسره کوله. نو هغه په ځواب کی وویل: لا خیره فی کثیر من نجویهم الامن امر بصدقة او معرف او اصلاح بین الناس.

ماځکه مولوی صاحب مخکی تر مخکی د امیر په حیث و مانه چه په ټول کتبی کی دده په شان بل مناسب

شخص نشته. د علم په لحاظ، د مبارزې او جهاد په لحاظ، د جرئت په لحاظ، د سیاسي بصیرت په لحاظ بلکه په هر لحاظ مناسب شخص دی نو ځکه مونږ ورته مخکې تر مخکې امضاء وکړه.

متأسفانه چه د سیاسي او شخصي اغراضو په خاطر بیا د هغه اطاعت ونه شو.

د اسلامی امارت د امیر په حیث د هغه د ژوند په دوران کې دیر حدود تطبیق شول او امن او امنیت قایم شو. هیچا د اسلامی اصولو نه د خلاف کولو جرئت نه درلود. د هغه عقیده دا وه چه د اسلام په تطبیق کې امن امنیت دی، د ټولې اجتماع خیرخواهی ده.

د شهید شیخ (رحمه الله) د قتل اصلي عوامل د هغه استقلال فکر، له اسلام سره اخلاص او د امارت اسلامی د قیام په صورت کې د اسلام د قوانینو نفاذ و ځکه چه:

دغه لوی افتخار په دی صدی کې همدی شهید شیخ (رحمه الله) ته ور په برخه شو چه دا کار د نړۍ په باطلو سازمانو او ملکونو باندی دیر دروند تمام شو.

چه په یوه ولایت کې دی د شیخ د امارت د لاندی اسلامی شریعت نافذ شی دا اشخاصو ته بلکه ملکونو ته

قابل قبول نه و خصوصاً باطلو قوتونو او مفسدو عناصرو ددی تحمل نه درلوده چه د افغانستان د جهاد په نتیجه کې دې یو سوچه اسلامی حکومت قایم شی. او د کنړ اسلامی امارت یوه مقدمه وه د ټول افغانستان لپاره.

نو د نړۍ باطلو ځواکونو، باطلو تنظیمونو او غیر اسلامی بلاکونو لکه (کمونیزم، امپریالیزم) د یوه اوږد پلان په اساس د شیخ قتل ته تصمیم ونیوه او په شهادت یی ورساوه.

غیراسلامی اوفساد پېشه تنظیمونو او افرادو د شیخ د شهادت په مناسبت غوښتل چه دافغانستان په سطحه د مسلمانانو تر منځ بدگمانی را پیدا کړی او دتل لپاره د مسلمانانو تر منځ وحدت له منځه لاړ شی نو دی کار ته یی لاس واچوه بلکه نور دیر عوامل هم لری.

که شهید شیخ (رحمه الله) ژوندی وای نو د افغانستان ددی ځوریدلی او کړیدلی ملت د دردونو او زخمونو د تداوی لپاره به یی خپل اسلامی مسؤلیت په ملکی او بین المللی سطحه پکار اچولی وای او دافغانستان روان جریانات به یی د خپل سیاسي او علمی نفوذ او اثر په اساس په داخلی او بیرونی سویه کنترول او د ملت د خیر او بهبود خواته کش کړی وای او

دیوه صالح رهبري په حیث به یی رول لوبولی وای.

شهید شیخ (رحمه الله) د مبارزې په اوږدو کې همیشه د باطل د توطیو مخه نیولی ده، هر سازش یی ناکام کړیدی. او د جهاد اصل مسیر یی په خپل خط سیر جاری ساتلی دی او د جهاد نتیجه یی د اسلامی امارت په عنوان په خپل ابتکار تر لاسه کړه.

د شهید شیخ (رحمه الله) وارثانو، دوستانو بلکه د هغه تعلقدارانو ته زما پیغام دادی چه: دوی باید همیشه د شیخ د فکری او عقیدوی خط سیر په تعقیب سره خپل مسؤلیت رفع کړی. د هغه شهید آرمانونه په اجتماعی، سیاسی سطحه بدون د کمی او زیاتی څخه اکمال ته ورسوی.

د هغه فامیل او خاص تعلقداران باید د هغه اخلاق، دهغه اجتماعیت په کلکه مراعات کړی او د هغه شهید معتقدین د لاسه ورنه کړی. بلکه د هغه د فکر او نظر ملگری باید د هغه طرحه شوی پلانونه په یوه نتیجه منتج کړی او بی غایه ئی ضایع نه کړی.

اصلاً شهید شیخ (رحمه الله) د الله تعالی د یوه مخلص بنده په حیث خپله اسلامی ذمه واری پیژنده او سرته رسولی ده همدارنگه د هغه ټولو ملگرو او خپلوانو ته پکار دی چه د الله تعالی خالص بنده گی اختیار کړی

او د الله تعالى بنده گي د بنده په حيث په اخلاص سره وکړي او د امتي په حيث د حضور صلي الله عليه وسلم د دعوت لاره ونيسي او هميشه د باطل په مقابل کې د يوه صالح داعي په حيث رول ولوبوي. د يوه صالح داعي صفات او خصوصيات ځان کې پيدا کړي.

د شمس ۱۴۰۲ هـ ق استاد قريش عبدالرحمن

من المؤمنين رجال صدقوا ما عاهدوا الله عليه... صدق الله العظيم. د اچي تاسي غواړي د شهيد مولوي صاحب جميل الرحمن (رحمه الله) په هکله د صنف د ملگرو او پيروانو څخه د هغه د ژوند په هکله معلومات راټول او ترتيبوي، ډير ستر تاريخي کار دی. رښتيا هم په دې توگه کيدای شي د شهيد (رحمه الله) د شخصيت هغه برخي چه د ځينو ملگرو څخه پټي وي د هغه ملگرو پواسطه چي پري پوهيږي ور وپيژندل شي په دې لار کې تاسي او ددې مجلې نورو کارکونکو ته د لوی اومتعال خدای جل جلاله څخه عظيم اجر غواړم.

خدای شاهد دی چي هر څومره په خپل ذهن فشار راوړم خو د خدای بخښلي شهيد سره خپله لمړنۍ پيوندگلوۍ را په زړه کړم خو د زيات وخت په تيريدو او د انقلاب د ډيرو

ستوماتنيزو په اساس مي همدومره ذهن ته راځي چي د ۱۳۵۷ کال په لمړيو وختو کې کله چي د سردار داؤد په خلاف لمړني عسکري قدم پورته شو او مونږ بيرته پاکستان ته راوگرځيدو، نو د ملگرو څخه مي په گلپهار کې د محترم مولوي صاحب په هکله واوريدل، زه د مولوي صاحب له نوم سره او د اسلامي جهاد او نهضت سره د هغه د مبارزي په هکله هلته په کابل کې پوره خبر وم او نوموړي په کنړکي د کنړ د ملگرو له پاره په ځانگړي توگه او د ننگرهار او لغمان د ورونو لپاره په عامه توگه يوه ستره تکيه گڼل کيده. هر ورور به يي په ډير افتخار سره نوم اخسته. خدای شته په هغې دوره کې مي زړه و چي د محترم مولوي صاحب ليدلو ته هلته د پيچ درې ته ولاړشم خو ونه توانيدم، مگر کله چه د هجرت شپي پيل کيدی او د محترم او خدای بخښلي شهيد نوم مي د ملگرو د خولي واوريد نو سمدستي مي د ځای پوښتنه وکړه. په هغه وخت کې خدای بخښلي مولوي صاحب هلته په شاه ډنډ کې يوه حويلي نيولي وه چه د کنړ اکثره ورونه به يي ترڅنگ ناست وو؛ ما له خدای بخښلي سره په لمړي ليدلو کې دا هيڅ احساس نکړه چي زه د يوه ناآشنا شخصيت سره وينم، بلکه د هغه د شخصيت هغه

تعريف مي چي اوريدلی و هغه مي په سترگو کې په مکمله توگه مجسم او مولوي صاحب مي تر مخ وه.

څرنگه چي په هغه وخت کې د مهاجر شوي تحريک د مشرانو تر مينځ د اختلافاتو نوی باب پيل شوی و، خو د شهيد مولوي صاحب انقلابي اسلامي او ايماني مزاج د اسلامي تحريک تر منځ د اختلاف دا وضع نه خوښوله، هماغه و چي شهيد مولوي صاحب د اسلامي تحريک د مشرانو تر منځ د روغې جوړې کوششونه پيل کړل. کله چي په دې پوه شو چي حق د يوه اړخ له پاره د منلو وړ خو بل اړخ ترې تښتې نو شهيد مولوي صاحب هماغه انقلابي اړخ چي د حق په لور و ونيو. په دې ترتيب خدای بخښلي شهيد د بحرانو او ستونزو په داسي گرداب کې راگير و چه د وتلو لپاره به يي د خپل اسلامي علمي استعداد په واسطه نور هم له ځان سره غاړي ته رسول.

که د استاد برهان الدين رباني او الجليل حکمتيار تر ميلخ د اختلاف له منځه وړل وو او که د قاضي محمد امين او الجليل صاحب تر ميلخ د يووالي او

پیوستون راوستل و په ټولو کلا
مولوی صاحب ممتاز رول درلود.

محترم شهید مولوی صاحب (رحمه
الله) د اسلامی انقلاب هغه لمړی جید
عالم ؤ چی د استبدادی رژیم د نوم په
مقابل کی بی هیڅکله د ذلت سر ټیټ
نکړ بلکه د عزت ژوند ته بی ترجیح
ورکړه.

**د افغانستان د اسلامی انقلاب
د جهاد پیلامه د کنړ په ولایت
کی د شهید مولوی صاحب (رحمه
الله) تر مستقیمې قوماندې
لاندی تر سره شوه همداراز د
لمړنی هجرت افتخار هم د
مولوی صاحب په برخه شو.**

څرنگه چی محترم شهید او خدای
بخښلی مولوی صاحب د قرآنکریم
مفسر او مترجم ؤ، نو زموږ د ډلگۍ
لپاره په هماغه وخت کی چی نور
کارونه مو مخ په رکود وو، د قرآنکریم
ترجمه او تفسیر ستره سرمایه وه. موږ
د مولوی صاحب (رحمه الله) د وخت
نه په استفادی سره په دی موفق شو
چه له هغه څخه د قرآنکریم ترجمه په
مکمله توگه بیا بیا واورو او بیا د
روژی میاشت خو ځانگړې حیثیت
درلود.

شهید مولوی صاحب (رحمه الله)
دیر زیات خاکساری او منکسر المزاج

انسان ؤ، د هرچا سره بی د هغه د
سوئی او استعداد په اندازه خبری
کولی، سیاسی پوه او زیرکتیایی یو
خدائی نعمت ؤ چی ورپه برخه شوی ؤ،
خدای شته چه په اکثر و بحرانونو کی
به یواځی او یواځی د مولوی صاحب
(رحمه الله) د اطمینان او ډاډینې
وروسته مونږ ته آرام پیدا کیده، هغه
(رحمه الله) هیڅکله زموږ سره د
پردي او یا د غټوالی رویه نه ده کړی،
همدا علت ؤ چی کله به مو نفس تنگ
شونو منډه مود مولوی صاحب په خونه
وه. هیڅکله زما نه په یادیری چی
مولوی صاحب به په خپله خونه کی په
کوم بهتر ځای ناست وی بلکه تل به
د دروازی تر څنگ لکه د یوه
ملنگ او فقیر انسان په خیر
ناست ؤ و حجره بی هیڅکله له
مراجعینو څخه نه ده خلاصه
شوی، څرنگه چی نوموړی داسلامی
نهضت داجرائی غړی او په علمی توان
دستر استعداد خاوند ؤ، په دی اساس
دزیاتو ولایتو وگړی د خپلو ستونزو د
حل لپاره نوموړی ته راتلل او په دی
ترتیب به ئی خپلی شغری هوارولی.

شهید مولوی صاحب به تل دا
خوښول چی دمجاهدینو سره یوځای
دجهاد په سنگر کی و اوسی دخپل

امارت کارونه ئی دشیگل دفتحي نه
سمدستی وروسته په هماغه ۱۹۸۰ کال
کی دکنړد ولایت داخل ته انتقال کړل،
څرنگه چی زه په هغه وخت کی دحزب
اسلامی افغانستان دفرهنگی کمیټی
معاون وم او هلته په «لاحسین» کی
مو دراویو یو ترانسمیتر نصب کړی
ؤ نو زه خپله هلته په «لاحسین» کی
وم چی داسمار کوهی غنم دسوی خبر
راورسید، موږ راغلواو دمحترم مولوی
صاحب تر څنگ څو ورځې پاته شو.

دغټ دتسلیمدو څخه دری ورځی
وروسته کله چی دتره کی رژیم خبر
شو، نو سخته بیماری ئی پیل کړه، په
دی بیماری کی شهید مولوی صاحب د
شیگل دتهانی ترڅنگ ناست ؤ، راکت
او بمونه دآسمانه راوړیدل، خو ماچی
هر څومره مولوی صاحب ته کتل، نه
ئی په رنگ کی تغیر راغی او نه ئی
شوندی دالله تعالی له ذکر څخه
فارغی شوی، په دی بیماری کی
دشیگل ډیله لاندی دشهید مولوی
صاحب دوه کسه طالبان شهیدان شول
چی وروسته بیا دشهید مولوی صاحب
په حکم هلته ښخ شول. ترهغی وروسته
بیا په دویمه ورځ بیا سخته بیماری
پیل شوه، موږ کوشش کاوه چه دمولوی صاحب
قانع کړو ترڅو یو مصئون ځای ته
ولارشی، خو د شهید په خدای عقیده
دومره ټینگه وه چی موږ ئی هم مجبور

کړو خو همالته دده ترڅنگ کښینو، دشیگل د تېانی جنوب لوری ته دخوړ په غاړه یومسجد وه، پوه نه يم چی اوس به وی او که نه، دا مسجد دپباری له لاسه لرزیده خو مولوی مونږ ته همدا ویل چی دالله تعالی ذکر وکړی، دا دهغه د کلک ایمان او په لوی الله تعالی باندی دباور نه ځکه عقیده وه چی مونږ ته ئی په هغه وخت کی د زړه تسکین رارساوه.

محترم ورور داکتر صاحب اسم الله فضلی

له منطوقی تعلقاتو څخه علاوه کله چه زمونږ فامیل د هلمند په ولایت کی د حکومت له حکم سره سم د فراریت او تبعیدی وخت تیراوه شیخ رحمه الله د اسلامی دعوت له احساس سره هلمند ته راغلی وو چه په هغه وخت کی زما عمر ډیر ډوډکی وو، اگر چه د حق د لاری په دعوت کی ورته د مشرکینو او بدعتیانو لخوا مشکلات پیښ شول خو د ټولو مسلمانانو په زړه کی ورسره مینه پیدا شوه او دده ملاتړ یی وکړه، دده د ملاتړ کوونکو په جمله کی یو زما مرحوم پلار فضل الرحمن وو چه د اسلامی اخوت په بنا د دواړو ډیری نژدی اړیکي وی.

کله چه ما دده دغه اسلامی جذبې ولیده، نو له مونږ سره هم احساس پیدا شو او له ده سره مو په زړه کی مینه

پیدا شوه. د هغی نخه وروسته محترم شهید شیخ رحمه الله کتر ته راغی او زمونږ له پلار سره یی قلمی رابطه وه او کله چه په ۱۳۴۴هـ ش کال کی کتر ته راغلو فامیلی روابطو مو سره لرل. مظلوم شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) هغه اسلامی شخصیت وو چه په ټوله نړی کی یی د توحید د عقیدې د لوی داعی په صفت شهرت درلود او هغه شخص وو چه د کتر د سردرو څخه یی د توحید شعلی ټول افغانستان ته خپری کړی چه د هغه په ژوند د دنیا ټول مؤحدین فخر کوی.

شهید شیخ (رحمه الله) خپل ټول ژوند په اسلامی مبارزه او اسلامی دعوت کی تیر کړیدی او پدی لاره کی یی ډیر کړاوونه او تکلیفونو گاللی، خو په خپله مبارزه کی یی د پوره استقامت او حوصلی څخه کار اخستی دی. د هغه ددی تکلیفونو دگاللو نتیجه ده چه د الله تعالی په فضل په ټول افغانستان کی د توحید د عقیدې پتنگان زیات شویدی.

محترم شهید شیخ (رحمه الله) یو باتدبیر، بااراده او دټینگ ایمان خاوند وو او کلک عزم یی درلود چه همدی صفاتو ئی د ټولو مسلمانانو

توجه جلب کړیوه، د عقیدې د دعوت په لاره کی یی لوی گامونه اخستی دی، د دعوت مراکز یی جوړ کړیدی مدرسی یی جوړی کړیدی او د ده د دعوت په برکت په لکونو خلک د توحید په عقیده سمبال شول.

د عامو خلکو سره د شهید شیخ رحمه الله روش ډیر نیک او په اسلامی اصولو ولاړ وو، په اجتماعی اموراتو کی هغو ته ټول خلک یو شان وو او په غریب یی ترحم د حله زیات وو، د سخاوت نوم ئی په ټولو مسلمانانو کی شهرت درلود.

د افغانستان د ټولو جهادی تنظیمونو او د نړی د مسلمانانو سره د هغه چال چلند بی طرفه او ټولو ته به یی د توحید د عقیدې په لاره کی دعوت ورکاوه د هغه وینا ده چه د تنظیم پرستی څخه د شرک بوی ولاړیږی او پدی خبره یی عمل کولو او په مقابل کی ټول دده څخه نیکی خاطر لری.

جماعة الدعوة الى القرآن والسنت د تاسیس ضرورت دا وو کله چه شیخ (رحمه الله) تنظیمی ژوند درلود وئ لیدل چه دیو منظم جماعت له تاسیس نه غیر د قرآن او سنت دعوت نه چلیږی او په آینده کی د یو واقعی اسلامی حکومت امیدواری نشته نو لدی کبله ئی د دین د دعوت لپاره

دغه لاره غوره کړه.

محترم شيخ رحمه الله د خپلو دوستانو او دشمنانو سره چال چلند خاص او خاص په اسلامي بنياد وو دده په سلوک کې منطوقی، ژبني او نور وجوهات د خپل نه وو.

د افغانستان د کنړونو اسلامي امارت د تاسيس وجوهات دا دي چه د الله تعالی امر دی چه يوه لويشت خاوره هم د مسلمانانو په قبضه کې وي په هغی کې بايد اسلامي امارت قايم شی حدودالله نافذ شی حال دا چه د الله تعالی فضل دی تقريباً پنځه کاله مخکې ټول کنړ د مسلمانانو په تصرف کې راغی دلته بدون د امير څخه ژوند کول او جهاد کول ناروا دی.

نو لدی کبله محترم شهيد شيخ (رحمه الله) په اسلامي احکام د ټولو تنظيمونو دمسولينو سره د تفاهم وروسته او شرعی بيعت د تر لاسه کولو وروسته د کنړ په خاوره کې اسلامي امارت اعلان کړ.

دا چه محترم شهيد شيخ رحمه الله د ټولو مسلمانانو او مجاهدينو په زړونو کې ځای درلود او د ټول امت مسلمه اتحاد، اتفاق او د امنيت راوستلو لپاره يی د شهيد شيخ رحمه الله موجوديت لازم او ضروری وليد د هغه څخه يی د امارت خواش وکړ. شيخ رحمه الله هغه ومانه او د امير په

صفت انتخاب شو.

د امارت اسلامي په دور کې چه دی امير و ډيری شرعی فيصلی وشوی او تطبيق شوی حدود الله نافذ شو چه بڼه مثالونه يی د قاتلانو بڼکاره قصاص په وټه پور کې د زانی رجم او د مخدراتو سوزول او د ظالمانو نيول او بندي کول و چه د قضاء دفيصلی مطابق به سزا ورکول کيده.

د محترم شهيد شيخ رحمه الله د قتل عوامل زيات دي خو مهم او برجسته عوامل يی په اسلامي دنيا کې دده محبوبيت او شهرت وه او بل دا چه ده د اسلامي حکومت ټينگه وعده کړيوه او د اسلامي حکومت د جوړولو ټينگ عزم ئی درلود دشمنانو دده دغه استقامت نه شو تحمل کولی ځکه چه هغوی ته په ثبوت ورسیده چه محترم شهيد شيخ رحمه الله کولای شی چه اسلامي حکومت قايم کړی چه بڼه نمونه يی په کنړ کې خلکو ته په اثبات ورسیده نو لدی کبله د کفارو په دسيسه په اسلامي جامه کې د يوه يی دينه لخوا په شهادت ورسيد.

که محترم شهيد شيخ رحمه الله ژوندی وائی د هغه دريځ ثابت وو تر هغی به يی خپلی مبارزی او دعوت ته ادامه ورکړی وائی چه تر څو يی د قرآن او سنت حکومت قايم کړی وائی. د اسلامي دعوت او جهاد په دوران

کې د هغه ابتکارات دا دي چه د توحيد د دعوت فکر ورسره پيدا شو او دتطبيق لپاره يی شخصی پلانونه وضع کړل. چه اسلامي دنيا ته دده صداقت او ايمانداري په ډاگه شوه نو ټولی اسلامي نړی خصوصاًعربی مؤحدو مسلمانانو اعتماد او مالی مرستی يی تر لاسه کړی او د دعوت په کار کې يی مصرف کړی. د دعوت مرکزيت يی وټاکه د آینده نسل د تربیي په خاطر يی مدرسی جوړی کړی او د جهاد لپاره يی مناسب شرايط برابر کړل د جهاد ثمره يی خلکو ته وپنډوله چه هغه د اسلامي امارت څخه عبارت ده.

مسلمانانو ته زما پيغام دا دی چه د اسلامي دعوت په خاطر دی د محترم شيخ رحمه الله خط مټی او لاره تعقيب کړی او که پدی لاره کې هر څه مخی ته راځی د استقامت او حوصلی څخه دې کار واخلي.

محترم وروسرکاتب حضرت احمد

اگر بخواهيم اوصاف ديانت وبرت و تقوا وشجاعت امام الجهاد ومفکر اسلام شهيدشيخ جميل الرحمن (رحمه الله)در سطر کاغذ در بيان آروم شناخت و تعارف ما با داعی راه حق شهيد رحمه الله از نقطه اسلامي وهم وطنی که ازيك ولايت کنړ و دره پيچ

بوده و هم از وقت جریان تحريك اسلامى كه در مقابل دهریان و كمونستان صورت آمادگى ميگرفت شروع شده است. تعلقات مايان علاوه از تعارف متذكره تاحتى المقدور همراه شهيد رحمه الله در راه دعوت حق باندازه زياد متداوم مى شود شناخت و معرفت شهيد (رحمه الله) از كسى پوشيده هم نى باشد چرا كه **همين شخص بوده كه اولاً در ولايت كنزها تحريك جهاد و حمله آور شدند شروع گرديده. كه آهسته آهسته به تمام افغانستان از همين ولايت كنزها به اثر مبارزه و پيش قدمى شهيد رحمه الله انتشار يافته، البته براى مسئولين مجله دعوت نيز هويدا خواهد بود كه شهيد شيخ رحمه الله در طول مدت انقلاب عمر خود را در راه جهاد كه يك ساعت هم غافل به سرنجده تا كه بالاخره با اثر مبارزه بى مانند شيخ رحمه الله و همكارانش قوه حكومت كمونستى مجبوراً از ولايت كنزها رو بفرار نهاده و هزيت راغنميت شمرند. اوصاف شهيد (رحمه الله) كه باعث توجه و تعلق مردم عوام گرديده بود اين بود كه شيخ (رحمه الله) يك شخص باديانت و تقوا دار و آمين و شجاع و صاحب صله رحيمى بوده كه بدین اوصاف هر فرد مؤمن همراهش علاقه**

زياد ميداشت راجع به مسؤوليت هاى شهيد (رحمه الله) در راه جهاد كه در مقابل دهریان در سا مناطق افغانستان و خصوصاً در ولايت كنزها از حصه شيوه الى ولسوالى كامدش و دره پيچ مجاهدين گروپ و ارمجهز و منظم ساخته ومى رزميدند. بر علاوه از مسؤوليت هاى جهادى در مناطق كنر وغيره مدارس دينى نيز آغاز داشته كه در حدود هشت هزار شاگردان شامل درس شان مى بودند.

محترم ورور محمد ابراهيم

د شهيد شيخ جميل الرحمن (رحمه الله) سره زمونډ د پيژندگلوى بنيادى وجه د هغه لوړ شخصيت، علميت اسلامى دعوت او مجاهده وه چه د اسلامى تعليماتو د حاصلولو څخه وروسته بى په لږ وخت كى اول په كټونو او بيا په ټول افغانستان كى شهرت وموند. دا چه ما د حق پرستو علماؤ سره خاصه مينه درلوده، د همدى نيك نظر بركت وه چه ما د شيخ (رحمه الله) سره د داؤد د رژيم په اول كال د دره پيچ د ننگلام په كلې كى چه دده (رحمه الله) خپل پلرنى كور وه ملاقات وكړ او پيژندگلوى مو ورسره وشوه او د اسلامى دعوت په كاروان كى ورسره ملگرى شوم. د پيژندگلوى څخه وروسته له

شهيد (رحمه الله) سره دده عالى اخلاقو او د اسلام د فكرمندى اثر وه چه زمونډ تعلقات ورسره وخت په وخت زياتيدل الحمدلله ټول وخت مو ورسره مناسبات او تعلقات ښه پاتى شويدي او د هغه كارنامى راته قيمتى قدر لري.

شهيد (رحمه الله) د افغانستان د كټونو د ولايت د مانوگى د ولسوالى مربوط د ننگلام په كلې كى په يو دينداره كورنى كى زبږيدلى دى، ده خپل ټول وخت د اسلامى تعليماتو د زده كړى لپاره په افغانستان او پاكستان كى تير كړى دى د وړوگوالى څخه ئى په نيكو اخلاقو او خوى شهرت درلود.

د شهيد (رحمه الله) د اسلامى تعليماتو د فراغت څخه وروسته هدف د دينى مدرسو جوړول، د شاگردانو روزل او عام طور څلك د توحيد په عقيدة سنبالول وه او په عين وخت كى ئى د كمونستانو او نورو باطلو نظرياتو د زهرجنو حركاتو څخه د عامو مسلمانانو خبرتيا او د دوى د اسلامى مسؤليتونو رهنمايى كوله چه د هغه وخت مستبدو رژيمونو ددى اسلامى تحريك مخ نيوى كاوه او په پنچپيړۍ، وهابى او داسى نورو نومونو به يى ياداوه او د شيخ (رحمه الله) د گرفتارى او قتل اسباب ئى لتول او

بلاخره د گرفتاری عملی اقدام یی ناکامه شو.

د شهید (رحمه الله) په خپل کور کلی کی اوسیدل مشکل شول او د توحید د عقیدې له ملگرو سره یی په غرو رغو کی ژوند اختیار کړ. د حق د لاری د مجاهدينو په ملگرتيا یی په عملی جهاد لاس پوری کړ، د همدی حرکت تاثیراتو په ټول افغانستان کی مسلمانان د کفر او الحاد په مقابل کی بيدار کړل او متقابله قماسونه یی ونيول. پدی وخت کی داسلامی تحریک د کاروان ملگری د ظالمو حکمرانانو لځوانتگ شول او د هجرت سلسله پیل شوه. شهید شیخ (رحمه الله) هم د خپلی کورنی سره پاکستان ته هجرت وکړ او خپل زیات وخت یی د خپلو مجاهدينو ورونو سره د جهاد په سنگر کی تیراوه او د ملحد ترکی د رژیم د منځ ته راتلو سره سم د افغانستان په گوټ گوټ کی د جهاد سنگرونه د کفارو په ضد توده شول. په همدی ترتیب شیخ (رحمه الله) تر دی حینه پوری د اسلامی تعلیماتو د پراختیا او له بلی خوا د جهاد د فریضی د اداء کولو لپاره د یادونی وړ خدمتونه کړیدی.

د شهید شیخ (رحمه الله) ډیر اوصاف دی چه زمونږ په زړونو کی د زیاتی توجه او علاقې وړ گرځیدلی

دی، زه به یی د نمونی په ډول یو څو تاسی محترمو ته بیان کړم:

شهید شیخ (رحمه الله) ته د لوی الله جل جلاله ډیر لوی رحمت ور په برخه شوی وه چه هغه د قرآن او حدیث علم او پوهه وه او هم پری پخپله عامل وه او هم د اوچتو عالی اخلاقو خاوند او د مسلمانانو غم شریک وه او د الله تعالی د رضا نه علاوه یی له چا سره شخصی حسد او کینه نه ساتله.

د حق د لاری دستر او دروند مسؤلیت په سرته رسولو کی یی عملی گامونه اخستی دی چه یو د هغو نه د اسلامی تعلیماتو پراختیا ده چه په سوونو مدرسو کی یی په زرهاؤ طالب علمان دینی زده کړه کوی او هم یی امر بالمعروف او نهی عن المنکر د ژوند د هری لحظی سر خط وه، د جهاد اهمه فریضه او دمجاهدینو سالمه رهبري او دشرعی حدودو انفاذ او د منطقی امنیت یی له عملی پرگرامونو څخه دی.

له عامو خلکو سره د شهید شیخ (رحمه الله) چال چلند د اسلامی خیر خواهی په بنیاد ولاړ وه، هغه (رحمه الله) نه غوښتل چه څوک دی د اسلام له مقدس دین څخه منحرف او په الهی

عذاب گرفتار شی، بلکه خلکو ته به یی د نیکو کارونو وصیت کاوه، په مشکلاتو به یی ورله ځان خبراوه او له هر مسلمان سره به یی مرسته کوله، د شهیدانو وراثانو ته به یی د صبر او استقامت درس ورکاوه او د یتیمانو غم شریک وه.

د افغانستان دهجادی اسلامی تنظیمونو او د نړۍ د ټولو اسلامی تحریکونو سره د شهید شیخ (رحمه الله) نیک نظریات او نژدی تعلقات ساتل او د دوی ترمنځ د اسلامی اتحاد او یووالی ستر داعی پاتی شوی دی او عام طور ورسره د هغوی عکس العمل پته وه، یوازی د هغه چا له مخالفت سره به مخامخ شوی وی چه اقتدار ته د رسیدلو په لار کی ورته په حق سترگی پتی شوی وی.

دا چه شهید شیخ (رحمه الله) د مسلمانانو اتحاد او یووالی خپله فریضه شمیرله او په عین حال کی د افغانستان جهادی اسلامی تنظیمونو ته د اتحاد داعی وه مگر مأسفانه چه دغه جهادی تنظیمونو خپلو هغو تعهداتو ته وفاداری ونکړه چه د اتحاد لپاره یی کړی وه، نو د علماؤ په مشوره یی د یوداسی جماعت جوړولو ته ضرورت ولید چه یوازی کتاب الله اوسنت رسول الله صلی الله علیه وسلم ته دعوت وکړی، ځکه چه داد اسلامی

هغه وخت چه په تخار، هلمند، لغمان او بالاخره په کونړ کې د مخلصو مجاهدينو په خلاف ناځوان مردانه دسيسې او ظالمانه تاراکونه پيل شول، د جهاد شهيد امام د اختلافاتو د له منځه وړلو لپاره زيات کوششونه وکړل او دا خطر يې ورته په گوته کړ چه که اختلافات حل نشي او افغانستان آزاد شي نو په هيواد کې به د وينو رودونه وبهيري.

پروسېکال په همدې شپو ورځو کې د کونړ په اسلامي امارت باندې (چه د ټولو جهادي ځواکونو په متفقې فيصله په کونړ کې تاسيس شوی و او د حدود الله د تنفيذ لپاره يې کارنامې د هېچا له سترگو پټې نه وې) دغسې بې رحمانه حملې پيل شوې. که څه هم چه د جماعت الدعوة د مشر، امام الجهاد شهيد شيخ جميل الرحمن (رحمه الله) له خوا اعلاتو نه وشول، د ټولې نړۍ اسلامي تنظيمونو او د اسلام خير غوښتونکو ته دعوتونه واستول شول چه له امارت اسلامي سره د اختلاف مسأله بايد د شريعت له لارې حل وفصل شي، خو دجماعت اسلامي پاکستان وفد پخپله شهيد شيخ جميل-الرحمن (رحمه الله) ته وويل چه د حزب مشران شريعت ته نه حاضرېږي.

او شريعت ته د حاضرېدلو او د قرآن او سنت فيصلي ته د اطاعت په ځای يوازي په جگړه او په اسلامي امارت باندې په حمله اکتفا وشوه خو د اورېند نه وروسته د خير غوښتنې هيڅ هېئت په اسلامي امارت باندې د حملې په جرم هيڅوک ملامت قدری هم نه کړل. په کابل باندې له حمله کونکو څخه به څوک پوښتنه وکړې چه کونړ ته کوم گيلم جم داخل شوی وو چه تاسو ورباندې د درنو توپونو بات وچلاوه؟ په کونړ کې د پخواني رژيم کومې بقاياوې پاتې وې چه تاسو ته يې د اسلامي امارت په خلاف د «بې امانه جگړې» جواز او جرئت درکړی و؟

زمونږ هدف د دغو خاطراتو له يادولو څخه دا دی چه هره اختلافي مسأله بايد د مسلمانانو تر منځ د قرآن او سنت عدالت ته وړاندې شي او د مؤمنانه فراست په وسيله د شريعت په رڼا کې مسايل تصفيه شي، نه دا چه لومړی د وسلې په استعمال بڼارونه تباه شي او وروسته بيا جرگې مرکې شروع شي.

زمونږ هيله دا ده چه د تنظيمونو مشران د اسلامي مصالحو او د افغانستان د آبادۍ او سمسورتيا د احساس په لرلو سره د پوهې او بصيرت څخه کار واخلي او اعلان شوی اورېند په مخلصانه ډول د تل لپاره نافذ کړي او موجودې ستونزې د مسلمانانو د جرگو په وسيله د شرعي تعليماتو په رڼا کې حل وفصل کړي او پرېږدي چه د کابل له بڼار څخه د اسلامي نظام اعلان وشي او دافغانستان خلک د الهی نظام په سيوري کې د بسيا او آبرومند ژوند څښتنان شي. والسلام

اتحاد بنيادی مسئله ده؛ نو پدی منظورجماعت الدعوةآلى القرآن والسنة تنظيم تاسيس شواو مقصد یی د مسلمانانو راټولول د توحيد په عقیده وه لکه چه د نامه څخه ئی صفا وضاحت د مقصد کیدای شی.

د شهید شیخ (رحمه الله) دوستی او دشمنی د کتاب الله او سنت رسول الله صلى الله عليه وسلم د ارشاداتو موافق وه، د الله نیک بندگان یی دوستان او د الله تعالی نه باغیان یی دشمنان وه او په عین حال کی ئی نیکو ته دعوت عام وه.

الحمدلله د اسلامى عملى جهاد پیل د کنړنو له ولایت څخه د اسلامى عقیدى په بنا شویدى او بیا وروسته ئی د افغانستان نورو ولایتونو ته سرایت کړیدى.

نو د کنړنو د ولایت د مکملی آزادی نه وروسته ددی ولایت قهرمانو مجاهدینو د الهی هدایت په رڼا کی دلته د یوی واحدی اسلامی اداری جوړول خپله فريضه وگڼله او د ټولو جهادی تنظیمونو گډی شورى دا مشترکه فیصله د جیدوعلما کرامو په رهنمائی صادره کړه او بالاخره په (۱۴۱۱هـ) ش د کنړنو اسلامى

امارت تاسیس شو.

دا چه شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) د افغانستان د اسلامى انقلاب قائد او د کنړنو د ولایت اوسیدونکی عالم وه او د هغه (رحمه الله) اوصاف او کردار د اسلامى هدایت په رڼا کی د علما، مشرانو او عموماً مجاهدینو لخوا تائیدوه، نو د مشرانو په غوښتنه د کنړنو د اسلامى امارت امیر وټاکل شو او شرعی بیعت ورسره وشو چه مکمل اسناد او شواهد یی اوس هم موجود دی.

د شهید شیخ (رحمه الله) د امارت په دور کی د کنړنو د ولایت په ټولو سیمو کی شرعی حدود نافذ شول، عملى قصاصونه وشول، قطاع الطريق د خپلو عملونو په سزاء ورسیدل، د کنړنو د ولایت د ټولو اوسیدونکو خپل حقوق اعاده شول چه عبارت له خارجى مرستو، خیریه مؤسساتو او داسی نورو څخه دی.

د شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) اسلامى عالی تفکر، عزم او شجاعت د اسلام داخلی او خارجى دشمنانو ونه شو زغملی نو د شهید د پاکو وینو توبولو ته وهڅیدل او ددی لوئى هستی د له منځه وړلو کوششونه یی جاری وساتل او بالاخره په ۱۹۹۱/۸/۳ نېټه یی په ډیره بى رحمی سره په شهادت ورساوه.

(انا لله وانا اليه راجعون)

شهید شیخ (رحمه الله) د اسلامى دعوت او جهاد په دوران کی خپل شخصى خواهشات شاته غورځولی او د اسلام او مسلمانانو گټی او د جهاد کامیابی ئی په نظر کی نیولی او هغو ته یی ترجیح ورکړیوه.

د شهید شیخ (رحمه الله) وارثانو، دوستانو او د جماعت متعهدینو ته زما پیغام دا دی چه پدی کی هیڅ شک نشته چه د شهید (رحمه الله) په شهادت سره د افغانستان د جهاد په کاروان کی عموماً او د جماعت الدعوة په تنظیم کی خصوصاً یوه لویه خالیگاهه رامنځ ته شوه خو الحمدلله چه مونږ مسلمانان او په الهی مقرراتو او هدایاتو ایمان لرو، نو زموږ لپاره د تسلی ځای دی چه شهید (رحمه الله) د یو پوه عالم او رهبر په صفت خپل مسئولیتونه سرته ورسول او خپل یوازی آرمان ئی چه شهادت وه الله تعالی هغه هم ورپه برخه کړي، پیغمبران علیهم السلام او صحابه کرام رضی الله عنهم الله پاک د یو معین وخت لپاره دنیا ته رالیږلی دی او د ورسپارل شوی مسئولیت د سرته رسولو څخه وروسته پدی حقه لاره تللی دی او د هغوی نقش قدم یی د اسلام د پیروانو لپاره د فلاح او کامیابی لار گرځولی ده، مونږ او قاسو ته پکار ده چه د

شهید (رحمه الله) په هغه اسلامي
تګ لاره باندې ثابت قدمه پاتې شو
او د دين داخلي او خارجي دشمنان
په خپل شوم هدف کې پېښمانه کړو
او بدې وبوهېرې چې د حقې لارې
کاروان شوم اهداف نشي نتغ
کولای. (ومن اله توفيق)

محترم ورور مولوي صاحب محمد شريف

زما د شيخ صاحب سره د پېژندګلۍ
 وجه د قرآن او سنت خدمت وو. چه زما
 او د هغه تر منځ مشترکه وجه ګڼل
 کېده.

زه وړوکی طالب العلم ووم. د
 توحيد مسئله شيخ القرآن محمد طاهر
 صاحب شروع کړې وه او د خلکو
 ورسره سخت اختلافات وو. خلکو به
 وی چه کنړ کې يو عالم دی چه نوم يې
 حسين اخونزاده دی چه ډير قابل سړی
 دی، بيا مونږ خبر شو چه هغه چارسده
 کې د مولانا عبدالرحمن سره دوره
 کړېده او د توحيد په مسئله يې ډير
 تکاليف برداشت کړيدي. بيا هغوی
 پنج پير ته راغلل او زما ورسره په پنج
 پير کې په سنه ۱۹۶۵ کې ملاقات
 وشو خلکو چه د هغه کوم صفتونه ذکر
 کړي وه هغه پکې رشتيا وو، هغه د
 دين خادم وو او له قرآن وسنت سره يې
 ډيره مينه لرله.

هغه د اسلام او شريعت
 محمدي يو مخلص خادم وو او

د اسلام خدمت يې د زړه په
 مينه او محبت سره کوه او
 دنيا پرست، لالچې نه وو. د
 اسلام سره يې بې حده زياته
 مينه وه.

شيخ صاحب په ميدان جهاد کې يو
 مخلص مجاهد او نه ويرېدونکی
 سپاهی وو او د کنړ په ولايت کې د
 ټولو نه پرمخې دقرآن او سنت اشاعت
 کونکی وو. او پدې باره کې پری
 مصايب او آزمایشتونه راغلي وو. او
 خدای پدې ټولو آزمایشونو کې ثابت
 قدم پاتې کړی وو.

هغه يو ځل خبره کوله چه زه يو ځل
 د کنړ والی وغوښتم او ماته يې ووی
 چه خلک وايي ته امام صاحب نه منی؟
 دی والی ډيره خړیلي وه، کوټ پتلون
 يې اغوستی وو، ما ورته وی چه که
 امام صاحب ستا غوندې ډيره خړیلي
 او کوټ پتلون ئی لګولی وی، نو زه
 يې نه منم او که هغه زما پشان غټه
 ډيره لری او د پيغمبر صلی الله عليه
 وسلم دستو مطابق د هغه پوزيشن
 وی، نو زه امام صاحب منم او ته يې
 نه منی. دا د هغه بهادری او دلاوری
 وه او د حق د لاری سپاهی هم دغه
 شان بهادر او دلاور وی.

هغه اوصاف د کومپه باره کې چه

ورسره زما تعلق زيات وو هغه دا دی:
 چه شيخ صاحب د صحيح عقيدې
 خاوند وو او د دين سره يې ډيره مينه
 وه او ډير عاجز مزاجه، وو سره د لوی
 حيثيت نه د علم او علماؤ سره يې
 ډيره زياته مينه لرله.

د يووړوکی طالب سره
کيناستل به ورته د دنيا د
يو غټ سړي نه غوره وو،
اکثر چه به په لاره روان
وو، دينی مدارسو ته به
ورتلو او طالبانو ته به يې
تبسوونه کول او چا چه به
صحيح خواب ورکړو، هغه
ته به يې انعام هم ورکړو،
ددی د پاره چه د علم سره
يې مينه پيدا شي.

د دعوت د سرته رسولو په غرض د
 شيخ رحمه الله عملی پروګرام دا وو
 چه په مهاجرو او انصارو کې يې دينی
 مدارس قايم کړل، علمائى تربيت کړل
 او په مدارسو يې پوره خرچ اوکړو. او
 تر کافي حده پوری يې يو نوی نسل د
 صحيح عقيدې خاوندان پيدا کړل. او
 خلکو ته يې دا توجه ورکړه چه مونږ
 دی عمل او عقیده دواړه صحيح کړو
 ځکه چه د دنيا او آخرت کاميابی بغير
 ددينه نشته، خو افسوس چه دا

امیدونه د هغه ژوند کی پوره نشول، امید لرم چه د هغه پسماندگان به د هغه مشن جاری وساتی.

دعامر خلکو سره د هغه چال چلند د عاجزمزاجی، شفقت، رحمت او سخاوت وو.

دافغانستان له اسلامی جهادی تنظیمونو او د نړۍ له نورو اسلامی تحریکونو سر د شیخ رحمه الله چال چلن په ښه طریقه وو هغه به وی چه نن په دنیا کی خلك د اسلام نوم اخلی خو په شعوری طور په اسلام پوه نه دی. او اسلامی تحریکونه هم اکثر د مغرب پر ټنگ کی رنگ شوی دی. نو اسلامی تحریکونو له پکار دی چه هغه رومی خپل کارکنان شعوری طور په اسلام پوه کړی خو د دوی د عقیدې او عمل اصلاح وشي، او که دا ولکړی او اسلامي نظام قایم هم شي، نو د بې تربیت خلکو له لاسه به شواب شي. ځکه خو پیغمبر صلی الله علیه وسلم اول کار د عقیدې نه شروع کړی وو، هغه به وی چه مونږ له پکار دی چه خپل تحریکونه په هغه طریقه روان کړو کومه چه د پیغمبر صلی الله علیه وسلم او دهغه د اصحابو طریقه وه خو د شیخ صاحب زیاته مینه له سلفی تحریک سره وه نو بعضی تحریکونو به له شیخ صاحب سره پدی کی مخالفت کاوه.

شیخ صاحب ډیر وخت په جهاد کی د نورو تنظیمونو سره په گډه تیر کړ خو هغه وی چه زمونږ کوم مقصد دی نوهغه په گډه ددی تنظیمونو سره نه حاصلیری او په اکثرو شوری گانو کی به دده سره په دینی مسایلو بحث او مباحثی وی، هغه وی چه زمونږه مقصد خو په دنیا کی عموماً او په افغانستان کی خصوصاً د قرآن او حدیث عقیده، خورول او هلته د قرآن مطابق حکومت قایمول دی. هغه چه ولیدل چه دا مقصد زمونږه په گډه نه حاصلیری نو علماء یی را وغوښتل او مشوره یی ورسره وکړه او د هغوی په مشوره یی جماعة الدعوة الی القرآن والسنة جوړ کړ.

دشیخ صاحب له خلکو سره دوستی اودشمنی د دین په بنا، وه، چه څوک به د دین خیر خواه وو هغه به دده دوست ؤ او چه څوک به د دین دشمن وو هغه به دده دشمن وو.

که شیخ (رحمه الله) ژوندی وی نو د افغانستان په روانو سیاسی جریاناتو کی به د هغه رول د حق ملگرتیا او د باطل مخالفت ؤ ځکه چه دا د هغه د مبارزی او جهاد او دعوت اساس گڼل کیده.

د شیخ رحمه الله وارثانو، دوستانو او د جماعت ملگرو ته زما نصیحت دا دی چه د شیخ رحمه الله مشن جاری

وساتی او د کوم مقصد د پاره ئی چه دا جماعت جوړ کړی ؤ هغه مقصد پری نږدی او خپل منځ کی د ډله بازو نه ځان وساتی او د ابشار او قربانو لار خپله کړی او له خلکو سره په ښه سلوک او ښو اخلاقو وخت تیر کړی.

والسلام علیکم ورحمةالله وبرکاته.

محترم ورور امر صاحب انور خان

دظاهر شاه د حکومت په وخت کی به خبریدلو چه د مولوی حسین په نامه یو مؤجد عالم دین دی، د بدعاتو، رسوماتو اوشرکیاتو په ضد مبارزه کوی. هغه وخت چه داؤدخان د کمونیستانو په پروگرام او حمایت کودتا وکړه او د ظاهرشاه څخه یی د حکومت واگی د داؤد په لاس کی ورکړی زما تعلقات له شیخ(رحمه الله) سره پیدا شول.

کوم وخت چه داؤد د افغانستان د حکومت واک په لاس کی واخست، شیخ(رحمه الله) یی له ځنډه د داؤد کفر په وضاحت سره د مسلمانانو په وړاندی بیانولو او خلك یی ورته په مقابل کی مقدس جهاد ته تیارول. داؤد هم د شیخ(رحمه الله)د دست گیری او قتل د پاره ټول قوتونه پکار واچول لیکن د پاک الله رحم وو چه د شیخ(رحمه الله) په دست گیری او قتل کی کامیاب نه شول.

د یو څه وقفی نه وروسته شوروی

وها بیت اوه جو پیری، بالاخره پدغه قوم د پاك الله رحم وو چه دشېخ (رحمه الله) نيكی هلی غلی بی کامیابی کړی، پدغه غونډه کی په افغانی او هم د ټولی نړۍ مسلمانانو ته که عرب وو او که عجم، د مقدس جهاد د پاره تر ټریننگ ورکول کیده او هم د توحید له عقیدې سره آشنا کیدل.

محترم وروځانوال رضوان الله

شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) د ۱۳۴۶ هـ ش کال نه را پدی خوا پیژنم چه دجناب محترم مولوی صاحب قلم الدین کور ته چه د کابل پوهنتون په غربی اړخ کی واقع وو راته، د پوهنتون د ځوانانو سره به یی قلماس درلود او څرنګه چه نوموړی شیخ هم په دین باندی واقعاً پوه او رسیدلی عالم وو هماغه وخت یی وضع ډیره ښه تحلیلول، حتی ځوانان به یی د هغه څه په نسبت چه په راتلونکی کی پېښ شول متوجه کول، دا چه نوموړی شیخ د دائم لپاره په کابل کی نه ؤ او طبیعی خبره ده چه کابل مرکزی حیثیت لری، روان جاری حالت چه د هغه وخت د الحادی زمامدارانو او بهرنیو ملګونو لاس وهنی وی، پدی اساساً مختلف پلانونه درک کول او بیا هماغه شان حسب الضرورت تصمیم نیول او د مسلمانانو د صفونو جوړول

پاره زه داسمار او بریکوټ ترمنځ سترګی وم، شیخ (رحمه الله) پدغه سختو شرایطو او بیابرو کی له څو کسو ملګرو او پنځه میله برقی راکټونو سره چه هغه نی هم له کوم چا څخه په موقتی توګه راخستی او یوه اندازه کارتوس یی چه یو ډبی نی پخپله شا پوری تړلی وو، ددهری قوی د مقابلی سترګه ته را ورسید، تنها قومندانان یی جهاد ته نه برابرول بلکه پخپله یی هم په سترګونو کی برخه اخستله.

شیخ (رحمه الله) پدی فکر وو چه هر ملک او وطن کی د پاك الله تعالی بنده ګان د بدعاتو، شرکیاتو او رسوماتو په مرض گرفتار دی، په هر قیمت او تکلیف چه کیږی دا د الله تعالی بنده ګان باید د بدعاتو او رواجونو له ځنځیر څخه خلاص شی.

همدغه اراده وه چه د مهمندو په قبایلی علاقه مامدګټی کی یی پداسی صورت کی یو تعلیمی غونډ د حضرت حذیفه رضی الله عنه په نامه جوړ کړ چه بعضی مخالفو تنظیمونو به د دغی منطقی قومونه تحریرکول چه دلته د

کمونستان پدی پوه شول چه د داؤد په لاس زمونږ پالیسی مخ په وړاندی نه ځی دوهم دفعه یی کودتا وکړه د حکومت اقتدار یی ترکی ته حواله کړو. شورویانو غوښتل چه افغانی کمونستان درجه په درجه یو په بل پسې ختم کړی او د افغانستان خاوره د سرو لښکرو په قوت پخپله اشغال کړی اودنیوالوته د افغانی کمونستانو د معاونیت په نامه دوکه ورکړی، همدغسی یی وکړل، لیکن د پاك الله فضل او رحم وو چه دموښمو مجاهدینو په لاس یی دوی په خپل کور او په افغانستان او ټوله نړۍ کی رسوا او نابود کړل. د تره کی دحکومت په وخت کی مونږ د شیخ (رحمه الله) په رهنمایي د کنډ په غرونو او درو کی نه سترې کیدونکی فعالیتونه شروع کړل، عام خلک به مو دجهاد مقدسی فریضی ته دعوت کول، په لنډ وخت کی خلک پوه او په هجومي توګه یی جهاد د کنډ د غرونو څخه شروع کړ. د شیخ (رحمه الله) د فعالیت نتیجه اوس هم ټوله دنیا په سترګو وینی.

د بریکوټ لویه قوه په طول د څو کلونو کی دمجاهدو لخوا د اسمار او بریکوټ ترمنځ محاصره وه، له کابل څخه د دغه سرک د آزادولو او د محاصرې د ماتولو دپاره ډیر کمونستان راغلی وه د دغی قوی سره د مقابلی د

او هغوی بیدارول ضروری خبره وه خو د مرکز څخه لری والی ددی سبب شو چه نوموړی کوم منظم صف د ځوان نسل څخه جوړ نه شو کړلای، که نه د دی خبری نی ضرور تصمیم درلود.

د شیخ خوله به همیشه د تبسم څخه ډکه وه، که کوم بدعی، او په ناروا ولاړ یو انسان به کله سخته خبره هم وکړه خو ده به په دومره نرمه باستدلاله عالمانه توگه جواب ورکړو تا به یو چی ده دی د مقابل جانب سخت خواخوږی او غمخور انسان دی.

ده د زړورتوب، شجاعت، میرانی او جهاد قصی او داستانونه نه خلاصیدونکی، پندناکه او دعبرت نه ده بیانونه دی چه باید دیوه مستقل کتاب په شکل چاپ شی. همدا علت وه کله چه به شیخ د حزب اسلامی افغانستان دفتر ته راغی نو د حزب ټولو افرادو که د بعضو نورو خلکو قدر د هغوی د مقام او منزلت په خاطر کولو خو ده قدر بی د علمیت، شجاعت او روحانی منزلت او د هغه د متقابلی مینی له کبله کولو چه د ده له تندی دمحبث اومینی پلوشی ځلیدلی.

محترم حکمتیار صاحب چه به کله به کومه موضوع کی د یوه متقی او بادره عالم او هغه چا چه اول یی مسلح تیام ته لاس اچولی مثال ذکر کولو نو اشاره به یی په لمړی سر کی همدغه شیخ ته کوله او پر ده به یی

ډیر افتخار کولو.

ما خپله په دی خاطر ورسره مینه درلوده چه نوموړی په افغانستان کی د **صحيح عقيدى دېرنيو داعيوتونو څخه او د جهاد د سنگر لومړى باز او شاهين، د علم زانگو، د تقوى او تصميم نيولو يو سنيول وو.**

زما په یاد دی چه ده نه غوښتل مستقل تنظیم جوړ کړی او حتی په افغانستان کی د یوه اسلامی انقلاب په خاطر به یی د هغو مبتدعینو سره چه کوم یو کس به د ده په صفونو کی د امیب په شکل وجود درلود، د هغوی د ارضاء په خاطر بعضی بدعتی مراسم هم اجراء کول. خو یو شمیر انسانان چه همدا وایی د یوه الله مرسته وغواړی د مچی په شان به درپوری ونخلی چه دا د فلانی منکر دی او دا د فلانی او حتی د اتحاد په مراسمو کی به یی داسی شیان غوښتل ځای کړی چه هغه به هیڅ مطلوب هم نه وو. داسی هم شوی چه څرننگه وکولای شی دی د صحنی نه ویاسی او رده په رده به یی داسی مسائل مطرح کول چه هغه به نهایت زیات لاجنم خو وو خو د ده لپاره به دردسر وگرځیدل نو شیخ مجبور شو چه مستقل نظم ولری او تر څو چه ژوندی وو نو حقیقتا د خپل تنظیم په پر مخ بیولو کی ډیر موفق وو. او کوشش یی

کولو چه د الله کتاب او د پیغمبر صلی الله علیه وسلم سنت په ټولنه حاکم وی. زما پیغام د ده کورنی او دده دصف ملگرو ته دا دی چه لومړی باید د دین په تعلیم او بیا د تقوی په درلودلو او د مسلمانانو د صف د یووالی لپاره پوره جد او جهد وکړی د دشمن سره هم د اسلام په خاطر د مینی او محبت نه کار واخلی او د دعوة لاره پری نه پدی. والسلام.

محترم ورور ارباب صادق

له محترم شیخ شهید(رحمه الله) سره زما تعلق او پیژندنه د عقیدى په بناء راغلی وه او صحیح تعارف مو په ۱۳۶۰ هـ ش کال کی شویدى.

د پیژندگلوی څخه وروسته زما او د مرحوم تعلقات بی نهایته نیک او نژدی وو.

دا چه په اوسنی زمانه کی د مرحوم ټول نیک اوصاف ټول عالم اسلام ته په عام طور، مونږ او تاسو ته په خاص طور جوت و چه کوم ساری یی نه درلود. او هم دده موجودیت د ټولو باطل پرستو لپاره دترس او هراس سبب وو. او دټولو واقعی مؤمنانو لپاره د امید او تکیی مقام و د کونډو، یتیمانو او بی وزلو د آرزوگانو د تسلی مقام و. **د شیخ شهید(رحمه الله) د ژوند ټولی کارنامی به د تاریخ په زړینو**

کړيو کی د راتلونکي نسل د هدايت او عبرت درس وی لکه د قرآن او سنت په رڼا کی توحید ته بلنه، د شرک او بدعت په ضد مبارزه، د کمونستانو په مقابل کی د افغانستان د مجاهدينو د مقدس جهاد لومړی تعليم د افغانستان په يوه آزاده سيمه کی د لومړی ځل لپاره اسلامی امارت اعلانول او بیا په همدغه سيمه کی د اسلامی امارت د مقرراتو او د الهی دین او حد نافذول «دالله حکمه او دالله قانون».

د مظلوم شهید(رحمه الله) ټول اوصاف او کړنلاره زما د مینې او محبت د جذب او جلب رسې وه، بی مبالغې دا خبره کوم چه د محترم شیخ له شهادت نه وروسته ما د شیخ (رحمه الله) ټوله کارکردگی چه زما سره یی کړیوه په یاد او خیال کی می راوستله لیکن ما یوه دومره خبره هم پیدا نه کړه چه زما د پریشانی او آذیت سبب گرځیدلی وی د مرحوم شفقت خو څه، بلکه د هغه غصه هم شفقت ؤ چی په تمام عالم جهان کی یی مثل او ساری نه لیدل کیده، هغه په کټونو کی د اسلامی امارت اعلانول او د الهی دین او حد نافذول دی.

د مرحوم مقصد حق ته دعوت او د انبیاؤ علیهم السلام مشن چلوؤ ؤ چه هما غسی د هغوی طریقه او روش له

عامو خلکو سره وو داسی ددی مرحوم هم ؤ.

مرحوم غوښتل تر څو د بعضو مسلمان صفته مجاهدينو اوصاف د قرآن اوسنت برابر او ورسره آشنا کړی او په خاصه توگه دشرک، بدعت، تقلید او ناوړه رسم ورواج مخه ونیسی چه د همدی مقصد لپاره جماعة الدعوة الی القرآن والسنة افغانستان تأسیس شو.

خپل دوستان به یی همیش د دعوت په لاره کی تشویقول، د صبر، ثبات او استقامت په هکله به یی ورته توصیه کوله. اوله دښمنانو سره به یی داسی چارچلند کاوه چه په لږه موده کی به یی دښمنی په دوستی بدله شوه.

دجهاد فایه او مقصدنی دا ؤ چی د الله تعالی په حکمه الهی قانون نافذ شی او حدود نافذول شی دامیر اسلامی او امارت اسلامی وتلیفه کښله چه جهاد د همدی مقصد لپاره شروع شوی ؤ.

په مرحوم شیخ شهید(رحمه الله) کی ټول هغه اوصاف چی اسلام د امیر اسلامی لپاره بنودلی دی موجود وو او بل د کټې د ټولو مسلمانانو په ده باندی اعتماد ؤ او دی یی اهل گانه ځکه یی داسلامی امارت د امیر په حیث ورسره بیعت وکړ.

د مرحوم د شهادت وجه همدا د اسلامی امارت جوړول او اعلانول ؤ چی د شرقی او غربی بلاکونو په شمول یی ټول استعماری طاقتونه ولرزول چی د نړیء توجه دده مرحوم د شهادت سبب شوه. دده په قتل کی ملوث هغه کسان وو چی د اسلامی امارت د ښکېلو اقدام یی کړی ؤ.

زما په نظر او عقیده که شهید مرحوم(رحمه الله) ژوندی وی نو پدی روانه شخړه کی به یی استقلال حفظ کړی وای او امارت اسلامی به یی د یو سوچه اسلامی حکومت تر منځ ته راتلو پوری ژوندی ساتلی وای او پدی فسادی لویه کی به یی گډون او اشتراک نه وی کړی. البته خپل دعوت به یی جاری ساتلی وی.

شهید شیخ (رحمه الله) د دعوت الی القرآن والسنة جماعة تأسیس کړ، بی شمیره مدارس یی جوړ کړل او په زرگونو شاگردان یی وروزل او په خپل ژوند کی یی امارت اسلامی جوړ او تأسیس کړ او د شرعی حدودو انفاذ یی وکړ او ډیر خلکو یی د شرک او بدعت او کورکورانه تقلید له گرداب څخه د قرآن

او سنت په رڼا کې د توحید میدان ته وایستل.

زما پیغام دشهید (رحمه الله) وارثانو او دوستانو ته دا دی چی شیخ (رحمه الله) یو انسان ؤ د مرگ خاوند ؤ او مرگ ورته ورسید او هغه مرگ ورته ورسید چی حضرت عمر فاروق رضی الله عنه حضرت عثمان رضی الله عنه او حضرت علی رضی الله عنه ته رسیدلی ؤ. (انا لله وانا الیه راجعون.)

باید د هغه طریقی او کارنامی مړی نشی او دده مشن د ژوندی ساتلو تعلق زموږ او ستاسو ایمانداري او اخلاص پوری اړه لری.

والسلام

محترم ورو سلطان صدیقی

شیخ شهید یو مؤجد نیک سیرت مجاهد لیبر و د دهغوی سره زما پیژندگلۍ په کال ۱۹۸۵م کی هغه وخت وشوه چه کله ما دهغوی سره انټرویو کوله دجماعة الدعوة الی القرآن والسنة دامیر په حیثیت دادهغوی رومبی انټرویو وه.

د پیژندگلۍ نه وروسته له هغوی سره زماتعلقات مخ پرپړاندی زیاتیدل، اکثر وختو کی په له هغوی سره ملاقاتو نه کیدل او داتعلقات دهغوی له شهادت نه وروسته دهغوی له

خاندان او ملگرو، تنظیمی مشرانو او خپلوانو سره اوس هم موجود دی.

ددعوت مجلی په اردو ژبی کی وپومبی آغاز زماپه تعاون سره شوی وو او لیکلو سره سره دمضامینو تصحیح زما کار وو نو د شهید په حقله دثاثراتو په حواله مضمونونه د دعوت مجلی په اردو برخه کی او د کراچی نه شایع کیدونکی تکبیر مجله کی دقارئینو په وړاندی راغلی او اکثر و خلکو لوستلی دی.

د شهید ژوند او مبارزه په علمی او په سیاسی میدان کی په تنظیمی او انتظامی میدان کی، په حکومتی سطح (امارت اسلامی) او جهاد په میدان کی یوه یوه لمحہ د ستاینی وړ ده او یوه یوه وړوکی واقعه هم دومره اهمه او تاریخی حیثیت لری.

او د هغوی ژوند د داسی تاریخی جهادی واتعاتو نه ډکه دی چه هره موضوع هر بلو او هر اړخ د ځانله ځانله کتابونو لیکلو وړ دی بلکه په هر اړخ با ندی بیل بیل کتابونه لیکلی کیدی شی.

عالم باعمل، د وعدی پابند، په خپل موقف ټینگ ولاړ، داسلام دشمنو د پاره سخت او دملگرو د پاره نرم بااخلاقه او باکردار د اسلام خدمت ته چمتو چه خپل سړی په دی لار کی ورکه.

د حق د لاری د ستر دعوت د دروند مسؤلیت د ستره رسولو په غرض چه شهید د عملی پروگرام د پاره کوم اقدامات کړی وو د تنظیم د قیام نه پس د کفر آزادی او هلته د اسلامی امارت قیام او د اسلامی شریعت نفاذ د هغوی هغه لویه کارنامه وه چه د مکمل افغانستان د آزادی نه پس هم لا تر اوسه هغه څه چا نه دی کړی کوم چه هغوی په خپله زیر کنترول علامه کی کړی وو.

که شیخ ژوندی وی نو په موجوده حالاتو کی به د هغوی رول د کمونیزم کمونستانو او د غیر اسلامی اقداماتو په خلاف او په افغانستان کی د یو حقیقی اسلامی حکومت د قیام او د قرآن وسنت د نفاذ په حق کی وی.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

محترم ورو قاضی فضل غنی کاموال

کله چه شیخ رحمه الله په شهادت ورسید نو الله تعالی شاهد دی چی زما اوینکی ترسهاره وچی نشوی قلم می راواخست په داسی حال کی چی اوینکی می په گریوان روانی وی دده په شهادت می شعر ولیکه چه په اکثره جرائدو اوددعوت په مجله کی هم هغه شعر نشر شو. نوزما همغه شعر ستاسو اکثره پوښتنو ته ځواب وائی خو بیا هم زما دشهید مولوی صاحب سره ډیره مینه وه کوم صفتونه چی الله

تعالیٰ په ده کی پیدا کړی وپه هغو صفتونو نور انسانان ډیر کم پیدا کیدل دي **د انقلاب مؤسس او په ګټې کې د ملحدانو په مقابل کې اولنی پاڅوان ؤ،** دده ژوند ډیر ساده او د هر چا سره ئی په پراخه تنډه چار چلند کاوه دده عزم، اراده او ثبات یی ساری ؤ په علمی انداز کې چې به ده کوم تحلیل او تفسیر کولو نو ډیرو پوهانو به ورته ګوته په غاښ کې نیولی وه، دده سخاوت لکه دلمر په څیر هر چا ته څرګنددی، دغریبانو او مظلومانو ملګری دمستکبرانو او خودخواهانو سخت دښمن ؤ.

کله چې مونږ په ۱۳۵۷ کال کې پاکستان ته راماجرشو نو هغه وخت زمونږ تعلق دحزب اسلامی سره ؤ او شهید مولوی صاحب دکنړ دولايت امیر اودحزب اسلامی داجرانيه مجلس غړی ؤ، زمونږ دهغه سره تعلق او پیژندګلوی دهمغه وخت نه پیل شوه.

زمونږ تعلقات دپیژند ګلوی څخه وروسته دمرحوم مولوی صاحب سره ډیر صمیمانه اودروستانه ؤ.

مرحوم شیخ صاحب سترمجاهد، عالم اوسیاسی شخصیت ؤ. مرحوم شیخ صاحب خپل ټول ژوند د الله تعالیٰ په لیار کې دهجاد او مبارزې لپاره وقف کړی ؤ زما دده دژوند سادګی، پراخه تنډه، سخاوت او علمیت ډیر خوښیدل.

د حق بهترین داعی اومجاهد شخصیت ؤ.

د ټولو جهادی اسلامی تنظیمونو او دنړۍ دټولو اسلامی تحریکونو سره ئی نیک روابط درلودل.

شهید مولوی صاحب د خپلو دوستانو سره ډیره مینه درلوده آن تردی چه دتوان په اندازه به ئی کومکونه هم ورسره کول. د شیخ رحمه الله وارثانو دوستانو اودجماعة متعهدینو ته زما دا پیغام دی چې دمرحوم شیخ تګ لپاره تعقیب او د تل لپاره د هغه په نقش قدم باندی قدم کیدی.

والسلام

محترم ررور عبدالودود پاچا

د کله نه چه په افغانستان کې د ملحد حکومت خلاف جهاد شیخ شهید(رحمه الله) د کنړ نه شروع کړ، نو مجاهدین به دین شاهي په لاره تلل او مونږ ته به یی دشیخ (رحمه الله) په حقله بیانونه کول اوکله چه پاکستان ته یی هجرت اوکړو نو زمونږ پیژندګلوی ورسره راغله دغه د جهاد وجه وه چه مونږ ورسره وپیژندل.

د پیژندو نه وروسته شیخ صاحب د حزب اسلامی مربوط وو او زمونږ تعلق هم د حزب سره وو د دوی په ارتباط به مو په جهاد کې شرکت کولو او کله

چې یی خپل تنظیم د جماعه الدعوة الى القرآن والسنة په نوم بیرته فعال کړو نو په تنظیم کې مو ورسره برخه واخستله او د ارتباط په شعبه کې مو کار کولو هغه زمونږ امیر او رهبر او مونږ یی مامورین او رعایا وو.

شیخ (رحمه الله) یو مجتهد عالم ؤ چه دده فوئدی عالم نه په مربوط کې وو او نه په مجموعی یو عالم او مفتی به د ده په مخ کې د خبرو جرات نه شو کولای.

دی اولنی لیدر ؤ چه په سنگر کې به په خپله حاضر ؤ او قومانده به ئی ورکوله دلیر اونه ویرید ونکې ؤ، اول ئی جهاد شروع کړی ؤ، اسماړ ئی اول فتحه کړو او په غنیمت کې حاصل شوی اسلحه ئی مجاهدینو ته ورکړه او په ټول افغانستان کې ئی جهاد شروع کړ، ډیر سخی اورحم دل شخصیت ؤ څه به چه ورسره وو دالله په نوم به ئی خراج کول او دصباپروا به ئی نه لرله. داصحابو غوندی ژوند به ئی تیرولو سادګی ئی خوښه وه په خپل دی مصروف ژوند کې ئی قرآن حفظ کړی ؤ اومطلعه به ئی کوله دمجاهدینو به ئی ډیر قدر کولو، دعلماؤ، طلباؤ به ئی هم ډیر قدرکولو. د محتاج سائل او د محتاج مستغنی به ئی یوشان حصه کوله که یتیم کونده او غریب انسان به دوی ته معلوم ؤ نو په خپل

وخت به ئی د هغه لپاره څه کومک ورلپړه د هراچا سره به ئی دهغه مناسب خپله رویه کوله، دچا په ډیرو ویناگانو به نه د هوکه کیدو، ددین په مقابل کی به ئی د هیچا پروا نه لرله که څومره لوی سړی به ؤ یا لوی طاقت او حکومت به ؤ دیوکار ازاده به ئی چه وکړه نو حتمی به ئی سرته رسوله دملگری مرسته به ئی په هر صورت کی کوله څومره جانی یا مالی تاوان به چه پری کیده کولو به ئی.

د شیخ صاحب ټول اوصاف دتوجه قابل وو کله به چه زه څخه شوم نویه مجلس کی به ورسره کیناستم نو ټول فغانان به خود بخود ختم شو او اوس هم چه څخه شم او په خوب کی ئی وویمن نو فغانان می ختم شی. هر وخت به ئی زما سره مینه کوله او ډیر قدر به ئی زما کولو یو وخت مونږ په سفر وو اوزه مریض شوم او د ده استقبال ته ډیر ځلک راغلی وو او دوی زما سره په هسپتال کی ناست وو. ما به چه ورته څومره وویل چه تاسوله خلکو سره تشریف یوسی خو هغوی زما تر جوړیدلو پوری زما نه لار نه شول اوزما سره ناست وو دملگری به یی ډیر لحاظ کولو شیخ صاحب چه کوم اسلامی تحریک اودعوت شروع کړی ؤ نو په خپل ژوند کی ئی سرته اورسولو او امارت اسلامی ئی قائم کړو په سوونو

مدرسی ئی جوړی کړی چه نوی نسل ته به تر آخر پوری ددعوت ورکولو تربیت ورکوی اودجهاد سبق ئی خلکو ته ورکړو چه ټوله دنیا پری راپورته شوه او په خپل مسئولیت کی ئی د ذری هومره کمی نه دی کړی .

له عامو خلکو سره دشیخ صاحب رویه د«اشداء علی الکفار رحماء بینهم» مطابق وه ملاقات به ئی له هر چا سره کولو اوله هر طبقه فکر سره به ئی دهغه مناسب خبری کولی یعنی له عالم سره عالم ؤ، له طالب العلم سره د تعلیم شوقمن، له سیاست دان سره سیاست دان ، له مجاهدینو سره مجاهدو، له پاکستانیانو سره به ئی د پاکستانی سیاست مطابق مجلس کاوه.

شیخ رحمه الله دوستی اودشمنی دالله تعالی لپاره کوله دخپل ذاتی اغراضو دپاره ئی نه له چاسره دوستی کوله او نه دشمنی. دوستی ئی بی حده زیاته وه.

شیخ رحمه الله داسی یو شخصیت ؤ چه هغه چیرې هم په دین سوادبارې له ده کلي او ټولې دنیا دا غوښتل چه شیخ صاحب واخلی غربی استخباراتو دا کوشش کولو چه شیخ صاحب په څرنگ لاس ته راوړی او دبعضی اسلامی ملکونو هم دا کوشش ؤ خو شیخ

صاحب په هیچا هم نه څرخیدونکی انسان وو او کله چه ئی امارت اسلامی قایم کړو نو ډیر پیشکش ورته وشو چه دامارت نه تیر شه اوستا دکنړ اودتنظیم ټول اخراجات به برداشت کړو خو شیخ (رحمه الله) په نومایل چه ما جهاد د امارت اسلامی لپاره کړی نه د اقتدار د پاره او کله چه دامارت اسلامی خلاف عمل روان وو نو هم به ورته دا خبره کیدله چه له امارت نه تیر شه ځکه چه هیڅ هیواد هم دا نه غواړی چه چیرته دی هم په یو ځای کی اسلامی امارت قائم شی خو څنگه چه زمونږ مبارز او مجاهد مشر د اسلامی حکومت په سر له چا سره معامله نه کوله او د اسلام د پیمانانو ټولو دسیسو او مخالفتونو ته ټینگ ولاړ ؤ نو له اسلام سره دده مخلصانه مینه او پاک جهاد د هغه د شهادت موجب شو.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

محترم ورور قاضی صاحب محمد حکیم

د محترم شهید مولوی صاحب سره زما د پیژندگلوی پیلیزه د ظاهرشاه دحکومت په وروستیو شپو روځو کی وشوه او د پیژندگلوی بنیادی وجه د استبدادی اونا مسلمان

نظام په خلاف د جهاد او مبارزې او د یوې مسلماني ټولنې د جوړولو او په پای کې د یو خالص او سوچه اسلامي نظام د قایمولو مشترکه او ګډه روحیه وه چه زما او دهغه تر منځ د تعارف او پیوستون سبب شوه.

له مرحوم شهید سره زما مناسبات د اسلامي ورورولې او همدردۍ په اعلی او اوچت سرحد کې وه.

محترم شهید (رحمه الله) د ایمان او تقوی یوه پیاوړې نمونه او د جهاد او مبارزې اتل، او د پوهې او درایت زړه راکښونکی شخصیت ؤ.

دغه دخدای د لاری مجاهد په عملی ډګر کې د اسلامي تعلیماتو دتعمیم او رایجولو او په ولس کې د اسلامي روح د پوکولو لپاره د یادونې وړ خدمات کړيدي.

دمحترم شهید چارچلاند له عامو خلکو سره د ستاینې او ویاړنې وړ ؤ، همداراز د ده

اړیکې د افغانستان د اسلامي تنظیمونو سره په انصاف او اسلامي حدودو ولاړې وې. او د نړۍ د اسلامي تحریکونو سره دده تعلقات حسنه او نیک وو.

شهید مولوی صاحب (رحمه الله) د کنړونو په ولایت کې کوم چه د ده د جهادی فعالیتونو مرکز ؤ د اسلامي حدودو د نفاذ افتخار په برخه لري او هلته داسلامي نمونه ای ټولنې د جوړولو په هکله د دوی هلی ځلې د ستاینې وړ دي.

شهید مولویصاحب چونکه د اسلام ددښمنانو د سترګو ازغۍ ؤ او هغوی د افغانستان د راتلونکي او مستقبل په هکله د ده د مؤثر نقش څخه په ډار او ویره کې وه نو ځکه د ده په خلاف یې ناڅوانمردانه پلمه په کار واچوله او هغه یې په شهادت ورساوه.

دشهیدمولویصاحب شهادت حقیقتاً د افغانستان لپاره

لوړه ضاعه وه که هغه مرحوم ژوندی وای نو د افغانستان په حاضر او مستقبل کې به یې د قدر وړ خدمتونه کړي وای، او دا ځکه چه د هغه دعالمانه او مدبرانه شخصیت څخه ددی کار زیاته هیله کیده.

د شهید شیخ (رحمه الله) وارثانو او دوستانو ته زما پیغام دا دی چه هغوی باید د شیخ (رحمه الله) سلوک خپل کړي او د هغه په قدم ولاړشي او د هغه ژوند د خپل ځان لپاره اسوه او نمونه وگرځوي چه د دوی د دنیا او آخرت کامیابی په همدې کی ده.

غوښتنل می چه په پوره تفصیل د مرحوم مولوی صاحب په هکله لیکنه وکړم ولی د وخت د کموالی له کبله می په پورته لنډه لیکنه اکتفاء وکړه هیله ده چه په راتلونکي کی به د هغه حق پوره کړم انشاءالله.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
(زمونږ د البری د دوام لري)

قرآن په اصطلاح کی

(دوهمه برخه)

(لیکنکی حبیب الله «رحیق»)

کی، نقل په تواتر او عبادت په تلاوت ده.

او دا هغه لوی او د عظمت صفتونه دی چه قرآن ورباندی غوره والی پیدا کړی، سره لدی چی نورغوره او ممتاز صفتونه هم لری.

دا تعریف اگر که دحُنینو علماؤ په نظر طوالت او درازوالی لری اما دتعریف په مقام کی زیاتوالی ښه دی. او حُنینو علماؤ په تعریف کی لنډوالی په دوو صفتونو کی کړی چه هغه اعجاز او انزال دی او وایی چه دا دوه صفت له قرآن نه سوا په نورو کی نشته.

او حُنینو علماؤ په تعریف کی میانه روی کړی او هغه یی داسی تعریفوی:

«بانه اللفظ المنزل علی النبی صلی الله علیه وسلم المنقول عنه بالتواتر المتعبد بتلاوته».

توجه: قرآنکریم هغه لفظ منزل دی په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی چه نقل شوی دی له ده نه په تواتر سره او عبادت کیږی په تلاوت ده.

نو: اللفظ: جنس دی په تعریف

خصائصو. همدارنگه وایی چه د قرآن اطلاق په هغو مرقومو لیکل شویو نقوشو کیږی چی په مابین د دوو دفتنو د مصحف کی دی، پدی اعتبار چی نقوش په صفت قدیمه او کلمات غیبیه ؤ دال دی او دا عام شرعی اطلاق دی.

قرآن دنفی، اصولو او لغت دعلماؤ په نظر:

دی علماؤ قرآن په دری ډوله تعریف کړی پدی معنی چی حُنینو پکی درازوالی کړی او وایی:

«بانه الکلام المعجز المنزل علی النبی صلی الله علیه وسلم المکتوب فی المصاحف المنقول بالتواتر المتعبد بتلاوته».

توجه: قرآن هغه معجز کلام دی چه په رسول الله صلی الله علیه وسلم نازل شوی په مصاحفو کی لیکل شوی، تر مونږ پوری په تواتر سره را نقل شوی او عبادت کیږی په تلاوت د ده سره.

پدی تعریف کی داصفتونه جمعه شوی: اعجاز، تنزیل په رسول الله صلی الله علیه وسلم، کتابت په مصاحفو

دقرآن په اصطلاحی معنی او تعریف کی علماء کرامو ډیر بسط او تفصیل کړی او مختلف تعریفونه یی کړی چه په لنډ ډول حُنینی لیکل کیږی.

متکلمین: متکلمین خو یو دا وایی چی قرآن کریم د الله تعالی نفسی کلام دی او پدی اطلاق کی دوه ملحوظه دی اول دا چی قرآن الهی غوره ممتاز کلام دی له نورو کلامونو نه، دوهم دا چی دا د الله تعالی کلام دی او د الله تعالی کلام قدیم دی مخلوق نشوائی کیدای نو دا واجب ده چی منز او پاک به وی له حوادثو او د حوادثو له اعراضو نه. نو وایی:

«انه الصفة القديمة المتعلقة بالکلمات الحکمیه من اول الفاتحه الی آخر سورة والناس».

توجه: قرآن صفت قدیمه دی چه متعلق په کلمات حکمیه ؤ باندی له او- له د فاتحی تر آخر د والناس پوری دی. همدا رنگه وایی چه قرآن لفظ منزل دی په نبی کریم صلی الله علیه وسلم باندی له اوله دفاتحی نه تر آخره د والناس پوری چی ممتاز دی پخپلو

الشيخ جميل الرحمن (رحمه الله) ته

دکنې دغرو زمرېه، سلفیت و دا ستالاره

شیخ جمیله مجاهده! دافغان جهاد سالاره

وړې تړې لوړو غرو کې، ملحدانو ته بیتاب وی

عملي قدم دی واخیست مؤسس دانقلاب وی

دتوحید دین طوطی وی، علمیت کی لوی دریاب وی

دجنت حوری ولاړی، استقبال ته ستا لپاره

شیخ جمیله مجاهده! دافغان جهاد سالاره

ته دحق په مقابل کې، دهر څه ځنی ورتیر وی

ستا کلک عزم اراده وه، په جرئت کی لکه شیر وی

دباطل په مقابل کې، جوهر داره تیز شمشیر وی

آخر لاړی له دنیانه، ددینمن دسترگو خاره

شیخ جمیله مجاهده! دافغان جهاد سالاره

دافغان په هر یو کور کې، نن ماتم جوړه غوغاده

«سل دی ومري یو دی نه مري»، دمشرانو داوینا ده

په دینمن دی نن اختر دی، ددوستانو دی ژواده

ستا په مرگ باندی شهید، ماژولی تر سهاره

شیخ جمیله مجاهده! دافغان جهاد سالاره

داخاصه دانقلاب ده، چه خوراک یی خپل بچي وي

ډیر ځوانان همداسی سوزی، په همدی اور کی ستي وي

توطشیدوی ډیرخوړلی، په کی دالویه پستی وي

ته دلور همت خاوند وی، ننگیالیه باوقاره

شیخ جمیله مجاهده! دافغان جهاد سالاره

بدبختي نفاق زیات شوی، هر بودی دبل په سپکه

سړی کومی خواته لاړ شي، پاس آسمان دی لاتندی ځمکه

دی حالاتو لیونی کړو، کافو لام، کړه لاره ورکه

انقلاب په تا میرات شو، دجهاد کاروان سرداره

شیخ جمیله مجاهده! دافغان جهاد سالاره

غوره بخښنه

عباسی خليفه ابو جعفر المنصور خپل ځوی عبدالله المهدي ته وفرمايل:

د کارونو پریکړې د پوره سوچ او فکر نه وروسته کوه، ځکه چه دعاقل او هوښیار سړی سوچ دهغه دېدیو اوښیگڼو آینه ده.

او په دی پوه شه چه د خلافت بنسټ په تقوی ولاړ دی اودسلطی اوقدرت ټینګښت په اطاعت اودوئلس اورعیت صلاح په عدل کی نغښتی ده.

غوره بخښنه هغه ده چه د پری او غچ اخیستنې دتوان په صورت کی ترسره شی. او ناپوه او جاهل هغه دی چه له ځان نه په کم سړی ظلم او زیاتی وکړی.

جنت ته د داخلیدو لار:

له ابو سعید رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل: «خوځ چه دالله تعالی په ربوبیت راضی شی او اسلام خپل دین وگرځوی او محمد صلی الله علیه وسلم دالله رسول (صلی الله علیه وسلم) وگڼی- هغه ته جنت لازمی دی یعنی خامخا به جنت ته داخلیدی.» دی حدیث ابو سعید په حیرانتیا کی وغورځاوه، له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه ئی غوښتنه وکړه چه ای د الله رسول! ماته ئی بیاووايه.

نوهماغه وو چه پیغمبر علیه السلام ورته تکرار کړ او بیانی وویل چه: یو بل کار هم دی چه الله تعالی پری خپل بنده ته په جنت کی سل پورې او چتوالی ورپه برخه کوی چه له یوی پورې نه تربلی پورې دومره مسافه ده لکه د آسمان اوځمکی ترمنځ فاصله.

ابوسعید وپوښته چه ای د الله رسول! داکوم کاردی؟ هغه صلی الله علیه وسلم وفرمایل چه: دا د الله تعالی په لار کی جهاد دی- دا دالله تعالی په لار کی جهاد دی دا د الله تعالی په لارکی جهاد دی. (صحیح مسلم)

اموی خليفه عبدالله بن مروان یوه ورځ په منبر وخوت او وئس ویل :
ای زما هیواد والو! مونږ سره له انصاف نه کارواخلئ.
تاسوله مونږ نه د ابو بکر او عمررضی الله عنهما چال چلند او سیرت او معامله غواړئ، په داسی حال کی چه له تاسو سره د ابوبکر او عمر رضی الله عنهما درعیت په شان سیرت او چال چلند نشته. له الله تعالی نه غواړم چه له مونږ اوتاسو سره مدد او مرسته وکړي.

یوکس دحسن بصری حضورته راغی او وئی پوښته چه:

ای امامه!

په دنیا کی ستاد زهد، تقوی او پرهیزگاری راز په څه کی دی؟

په خواب کی ئی وویل: چه په لاندینو څلورو څیزونو کی:

۱- زه په دی کلک باور لرم چه ماته ټاکل شوی رزق لمانه هیشوک نشی حصارولی نو زړه می مطمئن دی.

۲- او په دی هم یقین لرم چه ماته وضع شوی کارونه به زما په واسطه ترسره کیږی نو په خپل کار بوخت یم.

۳- او په دی پوه یم چه الله تعالی ماوینی نو ډیره حیا راځی چه الله تعالی می دگناد کولو په وخت ووینی.

۴- او دازما عقیده ده چه مرگ راته انتظار باسی نو دالله تعالی دلقاء لپاره می دزاد بندوبست کړی.

دعبرت اویند لارښوونکی:

سپین روبی دوقار او عزت ونی او دتاریخ چینی دی چه دعبرت او پند درس درکوی، غشی ئی خطانه ځی اوگمان ئی بی ځایه نه وی- که په بدو کی دی ووینی تری ژغوری دی. او که په ښیگڼو اخته شوی نو لاس درکوی او مدد دی کوی.

دليکونو بهير

دعوت مجله

پوسټ بکس: ٦١٤ - G.P.O - پشاور

له جرمنی څخه د فدايې مسلمانانو د ټولنې لخوا راستول شوی ليک کی داسی ليکی:

لومړی د زړه له کومې سلامونه او احترامات تاسو محترمانو ته وړاندی کوو او له څښتن تعالی ځینی درته په اسلامی حق طلبانه مبارزه او جهاد کی د زیاتو بریالیتوبونو هیله لرو.

د دعوت مجله کله کله را رسیزی په لیدو یی خوشحاله او په لوستلو یی زمونږ د اسلام د سپیڅلی دین په باره کی معلومات زیاتیزی، د مجلی قطع او صحافت ښکلی او هم یو لې جالب مطالب په کی څپاره شوی دی مونږ دا مجله او همدغه شان نوری خپرونی چه د مجاهدینو او مهاجرینو له خوا رارسیزی له لوستلو وروسته یی نورو کسانو ته ورکوو چه مطالعه یی کړی.

خو د دی له پاره چه دا مجله لاپسی زیات لوستونکی پیدا کړی او هم د اسلام او اسلامیت له پاره لکه چه لازمه ده خدمت وشی او د ستاسو محترمانو هلی ځلی د اسلام، وطن او د محرومو پرگنو د هوسانی او سوکالی په لاره کی د زیاتو مثبتو نتایجو مصدر وگرځی نو ستاسو پاملرنه لاندی مطالبو ته راگرځوو:

۱- د اسلام او نویو علومو په ارتباط د یو لې مطالبو خپرول.

۲- د اسلام دلرغونی تمدن او دا چه د نننۍ نړۍ په پرمختگ کی له اسلامی علومو څخه زیاته استفاده شوی، رڼا اچول.

۳- د نړۍ د مسلمانانو د بیرته پاتی کیدو مهم علتونه او د علاج لاری چاری بیانول.

۴- په اسلامی هیوادونو کی د مهمو پیښو خبرونه او سببونه نشرول او د استعماری دسایسو تشریح او رسوا کول.

۵- په نړۍ کی د تش په نامه اسلامی حکومتونو او دولتونو خیانتونو او گوداگیتوب ته گوته نیول او د ولسونو وینبول.

۶- په نړۍ کی زیات کسان نوی مسلمانان شوی او خپل دینونه یی پریشی دی له هغوی سره مرکی کول او بیوگرافی یی خپرول.

۷- ددی پرځای چه یوه مجله په اردو ژبه خپره کړی، ښه به دا وی چه ځینی خپرونی چه عالی مطالب او مفاهیم ولری د نړۍ په نورو مهمو او مشهورو ژبو نشر کړی، تر څو کوم کسان چه مسلمانان نه دی د اسلام د

مقدس دین په ارزښتونو او ښېگڼو پوه شئ.

۸- د اسلامی هیوادونو خصوصاً د افغانستان د ځینې هغو گروپونو په باره کې چه د اسلام، وطن او پرگنو له پاره یی خیانتونه کړی یا یی کوی او یا کومو کسانو چه ورته ستر خدمتونه سرته رسولی په مستنده توگه یو لړ مطالب خپرول.

۹- دهیواد په اوسنیو روانو دردناکو حالاتو او پیښو هر اړخیزه رڼا اچول.

۱۰- له جهادی قومندانانو، پوهانو او ولسی خلکو سره د دوی په اوسنیو ستونزو او د هیواد په مستقبل مصاحبی کول.

۱۱- ځینی اسلامی او ملی انقلابی شعرونه خپرول.

څرنګه چه تاسو په خپله مجله کی د ځینی نمایندگانو نومونه معرفی کړی چه په مختلفو هیوادو کی ستاسو د تنظیم لپاره کار کوی نو له دی کبله به د پورته ذکر شویو مطالبو تعمیم د دعوت د مجلی د کارکونکو له پاره ښایی مشکل نه وی.

تاسو محترمان کولی شئ د فدائی مسلمانانو د ټولنی پورته ذکر شوی نظر کټ مټ په خپله مجله کی نشر کړئ.

په درناوی.

مسؤل مدیر

(شاه ولی څوړیدلی عزیز سرخانی).

محترم وروڼه حضرت گل صدیقی او رضوان الله الرضوی د کمرسر د لمړی څیر کیمپ څخه له سلامونو او دعاگانو نه وروسته لیکي:

د دعوت پښتو مجله هره ګڼه موزنه ته پخپل وخت رارسیزی او باور وکړئ چه هر مضمون یی د زړه په محبت ګورو او د زړه تنده پری ماتوو او زمونږ دا تمنا ده چه الله تعالی دی دعوت مجله خپل اصلی مرام او مقصد ته ورسوی.

والسلام

د مردان د رستم د جامعه تعلیم القرآن څخه ابو عمیر اسدالله «همت» ورور له دعا سلام نه وروسته لیکي: په نن وخت کی زمونږ سترګی یوازی او یوازی د دعوت مجلی ته غړیزی، او د ښایست اهم سبب یی د امام الجهاد شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) په زړه پوری ویناګانی او نصایح دی. رب العزت دی دعوت مجله دایمه لری! په درنښت "

د ناروی له اسلو څخه محترم ورور ریاض احمد «عابد» داسی لیکي:

خپل سلامونه او نیکي هیلی د دعوت د پښتو مجلی محترم سرمحرر او د قدر وړ کارکوونکو ته په نیک وخت کی وړاندی کوم!

وروسته له سلامه ستاسی د ټولو بریالیتوب او سرلوری د رب العزت له دربار څخه غواړم.

د دعوت ښکلی او په زړه پوری مجله ما څو ورځی وړاندې دیو ملگری په کور کی ولیده، وروسته له لوستلو څخه ډیر خوښ شوم، په دی چه دا یوازیښی مجله ده چه د افغانستان مسلمان ملت هڅوی، تر څو یوازی او یوازی د اسلام د بیرغ د سیوری لاندی د حضرت محمد صلی الله علیه وسلم د فرمودو او د قرآن کریم د احکامو سره سم خپل ورځنی ژوند سر ته ورسوی.

د دعوت مجله د ډیرو ښکلو مضامینو لرونکی ده. دا د ویاړ ځای دی چه افغانانو ته ستاسی په شان پوهه او په اسلام مټن ځوانان الله تعالی ورکړی دی چه په فرهنگي لحاظ هم غلیمانو ته غاښ ماتوونکی خوابونه ورکوی.

زړه می ډیر څه غواړی چه ویی لیکم لیکن په لمړی لیک کی یوازی دومره لیکم چه که دا مجله او ستاسی نوری خپرونی ماته په مسلسل ډول را ورسیزی ډیره مهربانی به مو وی.

په آخر کی مو په لوی الله تعالی سپارم، کامیاب او بریالی اوسئ!

د مردان د شیرپور نه عزیزالله «اواب» ورور لیکي:

محترم د دعوت مجلی مدیر او نورو همکارانو ملگرو!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

د دعوت د مجلی د مضامینو په لوستلو مو ډیره خوشحالی او د تن په وینو کی مو داسلای خیرکتوب جوش پیدا کیزی. او همدارنگه د شهید شیخ صاحب په باره کی مو نظمونه ډیر خوښیږی.

مونږ یو وړاندیز لرو چه که کوښښ وکړئ او مونږ ته په هره میاشت کی مجله په وخت راولیږئ ډیره مهربانی به مو وی.

والسلام

له ضلع ډیر تیمرگری احیاء العلوم اداری څخه محمد جمشید ورور له مسنونه سلامونو نه وروسته لیکي:

مونږ دعوت مجله لولو، دعوت مجله مونږ ته د اسلامی دعوت طریقه ښایی او همدارنگه د افغانستان له موجوده حالاتو څخه اگاهی رابځیږی.

هیله ده چه د دعوت مجلی رالېږل راته جاری وساتئ الله تعالی دی د دعوت مجلی د لا زیات بریالیتوب

توفیق در کړی.

والسلام مع الاحترام

له یو نا معلوم ځای څخه یو ورور چه خپل نوم بی ع- ی لیکلی، له سلامونو او دعاگانو وروسته لیکي چه: زه د دعوت له مجلی سره ډیره علاقه لرم او همیشه یی لولم زه یو انتقاد لرم او هغه دا چه تاسی په مجله باندی هجری قمری او میلادی تاریخونه لیکلی وی نو څرنگه چه دا مجله زیاتره افغانان لولی او اکثره افغانان له دی دواړو سنو سره پوره آشنایی نلری نو که مهربانی وکړئ او لدی سنو سره هجری شمسی سنه هم ولیکل شی ښه به وی.

والسلام

د چکدری د کیمپ د حضرت عبدالله ابن ام مکتوم له دارالحفاظ څخه عبدالله سلفی ورور له سلامونو وروسته څو انتقادونه رالیزلی او وایی چه:

۱- تاسی د جماعة الدعوت د امیر شیخ سمیع الله ویناگانی ولی نه نشر کوئ؟

۲- بل ستاسی مجله په خپل وخت نه رارسیزی؟

په احترام.

د باجوې ایجنسی د یوسف آباد له کیمپ څخه عبدالله ورور لیکي:

محترم د دعوت پښتو مجلی سر لیکوال او نورو کارکوونکي وروڼو!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

له هر څه د مخه د شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) پاک روح ته د زړه له کومی دعا کوم او بیا د دعوت مجلی په ترقئ تاسو ته مبارکی وړاندی کوم او د کفر څپونکی او ځواکمن الله جل جلاله څخه یی د لازياتی کامیابی او ترقئ سوال کوم په آخر کی یو وړاندیز لرم؛ هغه دا چه که د لعل محمد «افسوس» صاحب ښه ښه اشعار نور هم زیات کړئ نو دا به لا نوره د دعوت د مجلی ښکلا زیاته کړی.

والسلام

د دعوت پښتو مجلی ته د پیښور د سنترل جیل څخه محمد ایوب ورور داسی لیکي:

محترم د دعوت پښتو مجلی ټولو مسؤلینو!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

مخکی له هر څه نه ستاسو کامیابی او د سلفی عقیدی د خدمت لپاره طویل عمر غواړم!

له ډیری مودی څخه د هر نوعه رسالو په لوستلو بوخت یم ولی اکثره د تفریح او وخت تیروولو پخاطر گورم، خو کله چه راته د دعوت مجلی (۲۲) گڼه د یو دوست پواسطه جیل ته راوړسیده، له لوستلو وروسته هر یو مضمون یی راته د حقیقت انعکاس ښکاره شو. د الله تعالی شکر می اداء کړو چه پدی مادی وخت کی بیا هم د سلفی عقیدې خاوندان د نشر او اشاعت دهجاد لپاره هلی ځلی کوی. د مجلی هر مضمون پخپل ځای د تعریف قابل دی، ولی زه د لاندی محتویاتو په هکله داسی لیکم:

۱- د مجلی په اول مخ داسی رسامی لیدل کیزی چه د افغانستان د فعلی حالاتو مکمله عکاسی کوی او سر مقالی پری د حقایقو په نظر کی نیولو سره د توصیف لایقه رڼا اچولی ده.

۲- «بختی پیرامون کلمه طیبه» واقعاً له رهنمایی نه ډک مضمون دی، لیکن متأسفانه چه اوله برخه یی ماته نه ده رسیدلی.

۳- «علوم القرآن ته یوه کتنه» مضمون د حبیب الله صاحب د شاهکاری او د ټولو کارکوونکو د قرآن پاک سره د مینې او محبت انعکاس دی.

۴- «د سیکولیزم» په کلمه مختصر بحث او د هغی د تاریخ په رڼا کی هر اړخیزه څیړنه ددی نمایندگی کوی چه مجله عالمی ده، تمام کارکوونکی د ټولو شیطانی قوتونو د حرکاتو او طوطنو څخه اگاه دی او دا استعداد هم لری چه ټول ناخبره ملت تری اگاه کړی.

۵- د «افسوس» صاحب اشعار ټول په حق بناء دی چه د ځلمو مړه احساسات را پاروی.

۶- د ورور حیات الله مرکه د حقایقو انعکاس کوی او توصی یی د هر مسلمان د زړه تسکین دی، ځکه چه هغه اسلامی حکومت د قرآن او حدیث په رڼا کی جوړول غواړی.

لدی وروسته زه یو څو وړاندیزونه لرم هیله ده چه غور پرې وکړئ:

۱- په مجله کی باید د عربی ژبی د زده کړی لپاره سلسله وار مضمون شایع کړئ.

۲- په مجله کی باید د افغانستان د جهاد لنډ لنډ داستانونه نشر کړئ.

۳- مجله باید په غیر روحی او جأیزو تصاویرو مزینه کړل شی او ورسره د هر تصویر تشریح ولیکل شی.

۴- د پاکستان د هری صوبی مرکزی جیل لاتیبیری ته باید پنځه مجلی فی سبیل الله ولیږی. تر څو ترینه محبوسین استفاده وکړی.

والسلام

توحید یار

اداره:

په داسی حال کی چه د هر یو محترم ورور خوبه لیک ته په مینه گورو او د نیکو نظریاتو د څرگندولو په نسبت ورته د الله جل جلاله له درباره اجر غواړو دا څرگندوو چه د امکان په صورت کی به د دوی گټورو لارښوونو ته په خپلو نشراتو کی عملی بڼه ورکړو.

له جرمنی څخه د فدائی مسلمانانو د محترمی ټولنی له خوا هغه رالیزل شوی گټور لیک چه د محترم ورور شاه ولی ځوریدلی عزیزې سرخانی په امضاء ښکلی کړی شوی دی زمونږ د زیات تشویق او ترغیب باعث شوی او د فدائی مسلمانانو د ټولنی سره د قلمی رابطی په ټینگولو ئی راته زیاته خوښی رابخښلی ده. نیکی او گټوری لارښوونی به مو چه ستاسو د اسلامی پاک احساس څرگندوی دی انشاءالله زمونږ د محدودو امکاناتو په حدودو کی تطبیق کړو. هیله مو دا ده چه تاسو محترم ورور به هم د دعوت له مجلی سره قلمی همکاري وکړی او د خپلو گټورو مطالبو په رالیزلو به مو ممنون کړئ.

والسلام

محترم ورورتوحیدیار صاحب!

سلامونه مو در واخلي د ژر تر ژره رهائی او صحت لپاره مو دعاگانې کوو.

د مجلی د محتویاتو په باب ستاسو نیک نظریات زمونږ د لازیات تشویق سبب شول. نیکی مشورې به مو انشاءالله د امکان تر حدودو عملی شی البته د عکسونو د چاپ او نشر په باب به ځکه زمونږ معذرت ومنئ چه دا یو غیر شرعی کار دی او اهلحدیث تحریک ورسره سخت مخالفت لری او هلی ځلی یی دا دی چه نوری ورځپاڼی او مجلی هم دی ته وهڅوی تر څو د عکسونو له نشر څخه لاس واخلي. البته هغه عکسونه چه تاسو د «غیر روحی» په نوم یاد کړی نه خو زمونږ سره په لاس کی وی او نه یی د نشر لپاره کومه مناسبه موضوع لرو. خوښه دی نه ده چه د یو بی مورد عکس په ځای څو داسی کرښی ولولئ چه د اسلامی دعوت او جهاد په باب دی د علمی معلوماتو ذخیره ورباندی لا درنه شی؟
(په لوی رب سپاری)

ارشاد نبوی

بسم الله الرحمن الرحيم

عن ابی نجیح العرباض بن ساریه رضی الله عنه قال: «وعظنا رسول الله صلی الله علیه وسلم موعظة بلیغة وجلت منها القلوب وذرفت منها العیون فقلنا: یا رسول الله كأنها موعظة مودع فإوصنا. قال: «أوصیکم بتقوی الله، والسمع والطاعة وإن تأمر علیکم عبد، فإنه من یعمش منکم فیسری اختلافاً کثیراً. فعلیکم بستی وسنة الخلفاء الراشدين المهديین، عضوا علیها بانوا جذاً، وإیاکم ومحدثات الامور فإن کل بدعة ضلالة»

رواه أبو داود، والترمذی وقال: حدیث حسن صحیح.

از ابو نجیح عرباض بن ساریه رضی الله عنه روایت شده که گفت: رسول الله صلی الله علیه وسلم برای ما موعظه شیوایی نمود که دلها از آن ترسیده، و چشمها اشک ریزان شد. گفتیم: یا رسول الله! گویا این موعظه کیست که وداع می کند، پس برای ماسفارش کن، فرمودند: شما را به تقوی و ترس از پروردگار، و شنیدن و فرمانبرداری کردن توصیه و سفارش می کنم، هر چند غلام و برده ای بر شما امیر باشد، و هر آئینه آنکه از شما زنده بماند، بزودی شاهد اختلاف زیادی خواهد بود، پس بر شما باد به پیروی از سنت و طریقه من، و طریقه خلفای راشدین که آنها هدایت کنندگان اند، بر آن باندانهای کرسی خویش گزیده و آنرا محکم گیرید، و بر شما باد که از امور بدعت (نوآوری که شریعت آنرا تأیید نکند) دوری گزینید، زیرا هر امر نو پیدایی گمراهی در پی دارد.

کی چی مفرد او مرکب دواړو ته شاملېږي او پدی کی شک نشته چه استدلال په احکامو لکه چه په مرکباتو کېږي په مفرداتو هم کېږي لکه عام، خاص، مطلق، مقید.

په المنزل علی النبی صلی الله علیه وسلم سره هغه کلام خارجېږي چه هغه اصلاً نازل شوی نوی لکه زمونږ خبری، نبوی حدیث او هغه چه په ماسوی د رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی نازل شوی وی لکه تورات او انجیل. په المنقول عنه بالتواتر سره هر هغه قول خارجېږي چه په تواتر سره نوی لکه قرائت شازه او مشهوره او نور. په المتعبد بتلاوته سره احادیث قدسیه خارجېږي. هغه تعریف چی اکثر علماء ورباندی متفق دی:

«القرآن هو کلام الله المعجز، المنزل علی خاتم الانبیاء والمرسلین بواسطة الامین جبریل علیه السلام المکتوب فی المصاحف المنقول الینا بالتواتر، المتعبد بتلاوته، المبدوء بصورة الفاتحة المختم بسورة والناس».

ترجمه قرآن د الله تعالی معجز کلام دی چه په خاتم د انبیاء او مرسلینو صلی الله علیه وسلم نازل شوی په واسطه د جبرئیل علیه السلام، چه ساتل شوی په صدور او لیکل شوی په مصاحفو کی او ویل شوی په ژبو، نقل شوی تر مونږه په تواتر سره،

عبادت کېږي په تلاوت دده، جمعه کوونکی دی لفظ او معنی دواړو لره او پیل شوی په سورة د فاتحی او ختم شوی په سورت د والناس باندی.

د قرآن اطلاق په ټول اویه بعضی ایتونو:

د قرآن اطلاق په ټول قرآن هم کېږي او په بعضی آیاتونو هم کېږي مثلاً څوک چه ټول قرآن ولولی ورته ویل کېږي:

«إنه قرأ قرآناً، یعنی هغه قرآن ووايه. او څوک چه د قرآن بعضی حصه یا څو آیته ولولی نو ورته ویل کېږي چه: إنه قرأ قرآناً، یعنی هغه قرآن ووايه. او ویل کېږي چه د قرآن اطلاق په ټولو آیتونو حقیقتاً دی او بعضی باندی مجازاً دی.

همدارنگه ویل کېږي چه لفظ د قرآن حقیقت دی په کل او بعضی دواړو کی نو مشترک لفظی دی. مثلاً الله تعالی فرمایي: «وإذا قرأ القرآن فاستمعوا له وانصتوا».

ترجمه: او په هغه وخت کی چی قرآن لوستی شی پس غوږ کېږدئ هغه ته او چپ اوسئ ښایی چی په تاسو به رحمت وکړای شی. او یا لکه چه فقها وایی: بحرم قراءة القرآن علی الجنب یعنی تلاوت د قرآن جنب ته حرام دی.

پدی دواړو کی مقصد هم ټول قرآن دی او هم بعضی قرآن. **د عربی خوښول:**

الله تعالی عربی ژبه ولی خوښه کړه چه قرآن کریم یی ورباندی نازل کړ؟ پدی هکله د علماء کرامو لاندی نقطو ته اشاره کوم چه په دنیا کی دوه زره اته سوه ژبی دی په ټولو کی عربی افضله ده ځکه:

الف: اعراب په بله ژبه کی نشته، په حبشی ژبه کی لږ شته خو هغه هم له عربی نه اخستل شوی دی.

ب: په عربی ژبه کی اختصار او لنډوالی دی.

ج: مضمون اوید تلفظ یی کم دی. د: ډیر مرادفات او ډیری معنای لری او داسی نور حکمتونه.

د عربو خوښول: الله تعالی د عربو قوم ځکه خوښ کړ چه:

الف: آزاد قوم وو د چا تر تاثیر لاندی لکه د روم، فارس او حبشی تر تاثیر لاندی نه وو.

ب: شجاع او غیرتند قوم وو ځکه یی شجاعته آزادنشوی پاتی کیدلای.

ج: صدق او رښتونولی یی درلوده.

د: په عهد او تړون یی وفا کوله.

ه: د عقیدي لپاره یی ځانونه قربانول او په خپله عقیده ټینگ ولاړ وو.

۳- په اضافی معنی سره د علوم القرآن معنی:

د جماعة الدعوة الى القرآن والسنة افغانستان

اعلاميه

قال الله تعالى: « إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوِيكُمْ ... » الآية

ترجمه: (ټول مؤمنان وروڼه دي او دوورنو تر منځه اصلاح وكړي)

د پورتنۍ الهي حكم په نظر كې نيولو سره دافغانستان داوسنيو روانو حالاتو په باره كې جماعة الدعوة الى القرآن والسنة افغانستان خپل دريځ په لاندې ډول اعلاموي:

۱- په ډاگه ويلي شو چه دغه روان حالات زمونږ اعمال دي چه پرمونږ مسلط شويدي، ترڅو چه په اخلاص او صداقت سره په خپلو كړو وړو پښيमानه او الله تعالى ته رجوع ونه كړو دغه حالات به دوام لري.

۲- د كابل په ښار كې روان جنگ چه دبې گناه خلكو دوينو توتيدلو او دهستوگنو دځايونو دورانيد لو او دملي شتمنيو د ضايع كيدلو سبب شوى دى، په كلكه محكوموو.

۳- محترم استاد برهان الدين رباني ته چه د پيښور دمعاهدي په اساس منتخب شوى دى بايد دخپلي مودې دپوره كولو فرصت وركړي شى او ټول جهادي رهبران دى ورسره په اخلاص تعاون وكړي چه په رامنځته شوو مشكلاتو برى ومومي.

۴- كه په موجوده دولت كې كومى نيمگټياوى او كمزورى موجودى وي، بايد چه د ذيدخلو اړخونو ترمنځ د نيكيو مشورو، خبرو اترو او تفاهم له ليارى حل وفصل شى.

۵- اوسنو روانو حالاتو د يونيم مليون شهيدانو د قرباني محصول چه د يواسلامى دولت قيام دى د خطري سره مخامخ كړى دى، د جنگ عاملين ددى حق نه لري چه دغه نه هيريديونكي قرباني د ضايع كيدلو سره مخامخ كړي.

۶- كه اوسنى حالات په دواړو خواؤ كې د عبدالرشيد دوستم او د عبدالجبار د مليشائى قوتونو لخوا رامنځ ته شوى وي بايد په كلكه ئى محكوم او په مقابل كې ئى ټول جهادي قوتونه په گډه اقدامات وكړي.

۷- جماعة الدعوة الى القرآن والسنة افغانستان د ټولو هغه اسلامى هيوادونو او علماؤ كرامو ټخه چه دجهاد په اوږدو كې ئى داسلامى جهاد ملاتړ كړى او اسلامى جهاد اوس دېرى په درشل كې قرار لري، هيله كوي چه په دى روانو حالاتو كې خاموش او بې تفاوته پاتى نشى او ددى ناوړه حالاتو دله منځه وړلو لپاره خپل اثر او رسوخ استعمال كړي.

۸- خداى ناخواسته كه په افغانستان كې رامنځته شوى دمجاهدينو حكومت ناكام او په عوض كې دپردو په مداخلت يو داسى حكومت رامنځته شى چه اسلامى صبغه ونه لري نو ذمه وارى به يې د هغه چا پر غاړه وي چاچه روان جنگ پيل كړي او داخلى گډوډى يې رامنځته كړى ده.

۹- اسلامى امت د افغانستان د اسلامى جهاد د برى څخه ډير اميدونه لري بايد چه نااميده نشى.

۱۰- قبيلولى، منطقوى، لساني او نژادى جنگونه جهاد نه بلكه جاهلى جنگونه گڼل كيږي.

۱۱- جماعة الدعوة الى القرآن والسنة افغانستان چه خير او صلحي ته يو داعى جماعت دى حاضر دى چه د روان جنگ د ختمولو او د صلحي د رامنځ ته كولو په خاطر د نورو خير غوښتونكو وروڼو په همكاري اقدام وكړي.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

اضافت پدی دوو کلمو کی اشاره هغو معارفو ته ده چه هغه متصل دی په قرآنکریم پوری که تصورات دی او که تصدیقات دی.

او کلمه د «علوم» جمع ده او جمع یی حُکمه ذکر کړه چه د قرآن کریم متعلق علم یو ندی بلکه هر هغه علم ته شامل دی چه هغه د قرآن خدمت کوی لکه:

علم التفسیر، علم القراءت، علم الرسم العثماني، علم اعجاز القرآن، علم اسباب النزول، علم النسخ والمنسوخ، علم اعراب القرآن، علم غریب القرآن او د لغت او دین علوم او نور.

پدی هکله امام سیوطی رحمه الله ډیرسخت کړی چی علم الطب او د هندسی علم یی هم د قرآن د خدمت علوم بللی.

۴- د علوم القرآن معنی د یوه

مدون فن له نظره:

مخکی مو عرض وکړ چه علوم القرآن ته په اضافی معنی سره علوم دینی او علوم عربی دواړه شاملیږی.

لیکن علوم القرآن اوس د یوه خاص علم او مدون فن نوم دی، نو پدی لحاظ سره د هغه تعریف، موضوع او غرض په لاندی ډول لیکل کیږی.

تعریف:

«إنه مباحث تتعلق بالقرآن الكريم من ناحية نزوله و ترتيبه وجمعه وكتابه وقرآنته وتفسيره واعجازه وناسخه ومنسوخه و دفع الشبهة عنه

ونحوذلك».

توجه: علوم القرآن هغه بحثونه دی چه هغه تعلق نیسی په قرآن کریم پوری له ناحیې د نزوله، ترتیبه، جمعی، کتابته، قرآنته، تفسیره، اعجازه، ناسخ او منسوخه او همدارنگه له قرآن نه د شبهو دفعه کول او په مثل ددی نور بحثونه.

موضوعه: القرآن الكريم من اية

ناحية من النواحي المذكورة في

التعريف:

یعنی موضوع د قرآن کریم په خپله قرآنکریم دی له هره اړخه چه په تعریف کی ذکر شو.

دا په خلاف د معنی اضافی ده حُکمه د علوم القرآن موضوع په اضافی معنی سره مجموع د موضوعاتو د هغو علومو ده چه د هغه تر معنی لاندی راځی.

او موضوع د هر علم د علوم القرآن قرآن کریم دی لیکن له پوی ناحیې د ذکر شویو نواحو څخه.

مثلاً مونږ وایو د علم القرآن موضوع قرآن کریم ده له ناحیې د لفظ او د اداء د قرآن نه او موضوع د علم التفسیر قرآنکریم دی لیکن له ناحیې د معنی او شرح د قرآن نه.

شعرته: التوصل إلى فهم معاني القرآن الكريم والتسلح بالمعارف القيمة فيه استعداداً للحسن الدفاع عن حمى الكتاب العزيز ثم إلى سهولة خوض غمار تفسیر القرآن الكريم به كمفتاح المفسرين.

توجه: غرض او ثمره د علوم القرآن دا دی چه د قرآن کریم په معانیو علم پوهه او قیمتی معارف حاصل شی تر څو د قرآن کریم دفاع په بڼه توگه د هغه د حمایت لپاره وشي همدارنگه تر څو د قرآن کریم تفسیر او مشکلات ور باندی حل شی دا علم لکه یوه کلی ده د مفسرینو لپاره.

او دا علم مسمی کی شو په علوم القرآن (په جمع نه په افراد) سره پدی کی دی ته اشاره ده چه دا علم خلاصه د څو علومو متنوعو دی حُکمه ددی علم مباحث له علوم دینی او علوم عربی سره بشپړ اړیکي لری.

پدی بحث کی له لاندی کتابونو څخه استفاده شوی ده:

۱- مناهل العرفان فی علوم القرآن: الشیخ محمد عبدالعظیم الزرقانی.

۲- عظمت قرآنکریم: حافظ محمدیونس

۳- التبیان فی علوم القرآن کریم: محمد علی الصابونی.

۴- نور الانوار: ملاجیون.

۵- قرآن شناسی: نعمت الله شهرانی.

۶- بنراس: علامه محمد عبدالعزیز الفهراری.

۷- د مولانا حسن جان صاحب له تقریرونو نه.

۸- د القرآن الحکیم پښتو ترجمه د مولانا عبدالحق صاحب.

د امام بخاري رحمه الله تعالى رښتانه پوه گشته

دريځه او وروستی برخه

فقه او امام بخاري: ډير خلک

به له فقهي سره د امام بخاري د اړيکو له درلودلو څخه هک پک شي او دغه کوچنی سرليک به ورته ناآشنا معلوم شي کټ مټ لکه څنگه چه د امام ابوحنيفه رحمه الله له نوم سره د محدث د کلمې له اوريدلو څخه په حيرت کې غورزېږي.

د فقيه په حيث د امام بخاري د پيژندگلوي او اثبات لپاره د خارجي او لفظي دلايلو ضرورت نشته. که په نړۍ کې د کوم شخصيت د پيژندگلوي لپاره د هغه داستادانو او شاگردانو آراء او نظريات او پخپله د هغه تقريرونه، ليکنې او آثار تر ټولو ښه هنداره گڼل کېږي نو مونږ په جرأت

سره ويلي شو چه امام بخاري د حديثو د امام له حيثيت او مقام سره سره د فقاقت په ډگر کې هم ډير وړاندې ؤ. د امام بخاري شخصيت که څه هم مدح او ستاينو ته اړ نه دی او نه ددی ضرورت شته چه د امام بخاري د ستايلو لپاره د نورو شخصيتونو د اقوالو او بياناتو اوږده فهرستونه تيار شي خو بيا هم د هغو کسانو د اطمینان په خاطر چه د اقوالو د لوستلو او اوريدلو سره مينه لري د څو تنو نومياليو شخصيتونو د اقوالو ذکر مناسب گڼو:

اسحاق بن راهويه، محمد بن بشار، دارمي، علي بن مديني، ابو حاتم رازي، قتيبيه بن سعيد، ابوبکر بن ابي

شيبة، اسماعيل بن اويس او احمد بن حنبل رحمهم الله هغه شخصيتونه دي چه امام بخاري ته يې د افقه الناس، سيدالفقهاء او فقيه هذه الامة القاب ورکړيدي.

اخلاق، عادات، زهد او تقوي ئي: امام بخاري رحمه الله ته د خپل پلار څخه زيات مال دولت په ميراث پاتې ؤ چه تجارت ئې ورباندې کاوه او آرام ژوند يې درلود خو هيڅکله يې هم د عيش او عشرت وخت نه دی تير کړی، څه چه به يې گټل د علم د لاسته راوړلو لپاره به يې مصرفول.

له غريبو او بې وزلو طالبانو سره به يې مرسته کوله او د نورو بې اسرې خلکو لاس نيوی به يې کاوه.

محمد بن حاتم وائی چه امام صاحب خپلی پیسی په مضاربت ورکړی وی او په خپله یی ځکه کاروبار نه کاوه چه نه یی غوښتل د نبوی علم د خپرولو په خدمت کی څه خلل پیښ شی.

امام بخاری د ستر عالم محدث او مؤرخ په حیث په خپل شخصي ژوند کی ډیر محتاط ؤ. علامه عجلونی په دی برخه کی یوه واقعه بیانوی او وائی:

امام بخاری د طالب علمی په زمانه کی د یو سفر لپاره په کشتی کی سپور شو چه زر اشرفی هم ورسره وی. یو سړی له امام سره ډیر تود روغېر وکړ او فوق العاده راشه درشه یی ورسره وکړه. امام هم د هغه زیات عزت وکړ او د خبرو خبرو په ترڅ کی یی ورته د خپلو زر اشرفو حال هم بیان کړ. یوه ورځ سهار دغه سړی راپورته شو او چیغی سوری یی پیل کړی، خلکو پوښتنه ځنی وکړه، هغه وویل زما سره د زرو اشرفو نه ډکه کڅوړه وه او اوس راڅخه ورکه ده. سپرو کسانو

لتون پیل کړ. امام بخاری په ډیره کراری سره له زرو اشرفو څخه ډکه کڅوړه دریاب ته غوزار کړه، کله چه ولیدل شول له هیڅ یو مسافر سره دغه ډول کڅوړه نشته ټولو خلکو هغه سړی ملامت کړ او توری سپوری یی ورته وویلی. کله چه سفر پای ته ورسید هغه سړی له امام نه پوښتنه وکړه چه اشرفی یی څه کړی. امام ورته په اطمینان سره وویل هغه می د دریاب امواجو ته وسپارلی. هغه سړی پوښتنه وکړه څنگه دی جرأت وکړ چه دومره لوی رقم په دومره بی دردۍ سره دریاب ته غوزار کړی؟ ته په کومه دنیا کی ژوند کوی؟ امام ورته وویل زما ټول ژوند د رسول الله صلی الله علیه وسلم د آحادیثو په جمع او تدوین کی تیر شوی دی، زما علمی دیانت او طهارت یو مثال دی خو د غلا دغه تهمت به زما هغه ټوله علمی سرمایه لوټ کړی وه کومه چه ما په ډیرو مشکلاتو او رپړونو په ټول ژوند کی راټوله کړی وه.

امام بخاری هیڅکله هم د چا غیبت نه ؤ کړی او پخپله به یی ویل چه د قیامت په ورځ به زما څخه د غیبت په باب پوښتنه نه کیږی.

رحم او شفقت او له الله تعالی څخه ویره یی په خټه کی اخیښل شوی وه او خلکو ته د الهی دین د رسولو او د بشریت د لارښود محمد صلی الله علیه وسلم د عالی هدایاتو د خپرولوسره سره یی عبادت او د کلام الهی تلاوت د ژوند ستره مشغله وه.

د ۲۵۶ هـ ق کال د شوال د میاشتی په لسمه نیټه د ماسختن د لمانځه نه وروسته په سمرقند کی وفات شو او د وفات د خبر په اوریدلو یی په اسلامی هیوادو باندی د غم او ماتم فضاء خپره شوه، سبا له یی د جنازی لمونځ وشو چه لویو وړو پکی برخه واخسته او د ماسپښین د لمانځه نه وروسته د علم او عمل او زهد او تقوی نه ډک شخصیت خاورو ته و سپارل شو.

(انا لله وانا الیه راجعون.)

دعوت

بیت محمد ان جہاد مجلہ

۲۲ - گنتہ

بالفائز استاق بالجماعة الدعوة إلى الفراق والسنة جافكارو خيرونيكو

مولوی عبدالرحمن

شہید شیخ بہ لہ تو مجاہد نیوختہ بہ خبرہ
تہیک تھداختہ چہرہ تو حیدر بنانہ
دیوہ بہر خٹاے تر رسو اوڈ
اسلامی حکومت وچور دلو لپہ
چہرسم قربانی و رکوڈ۔

شیخ سمیع اللہ

شہید جیل الرحمن پٹنانتان کی کنویم
اولیاد پر قصد و جہاد بنسبت ایسود و نی
داسلامی نظمو لو ترمنخ و اتحاد داعی، وگوئہ یرمیانانو
سرپرست اومستردمی، و مجاہدینو منتظم اود
مسلمانو دعتایہ و پشختیا بہ کارکی
یونہ تیری کید و نی شخصیت و۔

استاد قریب الرحمن سعید

کہد اساو ربانی "اوا بخدیہر ملکیتار" تر
منخ و اقتلاک لمنخہ و ہل واد کہ
د قاضی قاصد اوانبیز صبا ترمنخ دیوالی
اومستون رادس واپہ لہو لوکی شہید
شیخ ممتاز رمل درلوو۔

دورشا بکریا

شہید شیخ اسلامی تعلیمات
بہر خٹاے تر رسو اوڈ
اسلامی حکومت وچور دلو لپہ
چہرسم قربانی و رکوڈ۔

مولوی محمد شریف

شہید شیخ جیل الرحمن و اسلام و شریعت
مختدی یو مخلص دم اوڈ اسلام
خدمت و درہ بہ مینہ
اومجت سرہ کاوہ اودنیار پت
اولاچی نہ و۔

مولوی توفیق

لہو و داعی مجاہدینو دشہید
جیل الرحمن سر نہر وابط و درلوو
شش پنامہ مجاہدینو اوپہ بدعاتو ملوئو
کسانو دھفہ سرہ حسنہ ارتباط
ندرلوو۔

قاسم محمد امین قادی

شہید شیخ جیل الرحمن
بہر خٹاے تر رسو اوڈ
اسلامی حکومت وچور دلو لپہ
چہرسم قربانی و رکوڈ۔

اللهي فرمان

بسم الله الرحمن الرحيم

وان طائفتان من المؤمنين اقاتلتوا فاصلحوا بينهما
فان بغت أحد هما على الآخرى فقاتلوا التي تبغى حتى
تفنى الى امر الله فان فاءت فاصلحوا بينهما بالعدل
واقسطوا ان الله يحب المقسطين.

(الاحزاب-۹)

ترجمه: اوکه دموئنانو دوه ډلې پخپل منځ کې په جگړه اخته
شي نو د دواړو تر منځ سوله وکړئ نو که يوه ډله په بله باندې
سرکشی وکړي نو تاسو له باغی ډلې سره وجنگيږئ ترڅو د الله
تعالی امر ته غاړه کيږدئ نو که غاړه ئی کيښوده د دواړو تر منځ
د عدل او انصاف په رڼا کې سوله وکړئ. بيله شکه الله تعالی له
عادلانو سره مينه لري.